

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພ ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ

ປຶ້ມຄູ່ມືສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ
ກັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ:

ປຶ້ມຄູ່ມືສໍາລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ ກັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ

ISBN: 978-0-9925215-3-0

ສະຫງວນລິຂະສິດ © 2014, ອົງການສຸພະນິມິດ ປະຈຳ ສປປ ລາວ

ເອກະສານສະບັບນີ້ອາດຖືກນຳໃຊ້ ແລະ ດັດແກ້ໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າຖ້າຫາກໄດ້ຮັບຮູ້ໂດຍເຈົ້າຂອງທີ່ເປັນ ແຫຼ່ງເອກະສານ. ສະບັບເອເລັກໂຕຣນິກ ສາມາດດາວໂຫຼດໄດ້ທີ່ <http://www.childsafetourism.org> ແລະ <http://wvi.org/asiapacific/childsafetourism>. ກະລຸນາສົ່ງຂໍສົງໄສ ຫຼື ຄໍາເຫັນມາທີ່ childsafetourism@wvi.org.

ຮູບພາບ: ຮູບພາບທັງໝົດແມ່ນລິຂະສິດຂອງ ອົງການສຸພະນິມິດ. ຮູບໜ້າປົກໂດຍ ອຳມະລາ ໂທມິສິດ. ຮູບພາບ ຂອງເດັກທີ່ໃຊ້ໃນຄູ່ມືການສຶກສາເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນປະກອບ ແລະ ຄວາມຮູ້ຂອງໂຄງການເດັກ ເທົ່ານັ້ນ. ຮູບພາບເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ແມ່ນຮູບທີ່ແທ້ຈິງຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ອົງການ ສຸພະນິມິດ ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານ ການປົກປ້ອງເດັກ ໃນການຖ່າຍຮູບຂອງເດັກນ້ອຍ.

ອອກແບບໂດຍ Inis Communication

ໄດ້ດັບປັບສໍາລັບສະບັບພາສາ ລາວ ໂດຍ ບໍລິສັດ EQHO Communications Lao Ltd.

ໂຄງການເດັກແມ່ນໂຄງການລິເລີ່ມຂອງ ລັດຖະບານອິສຕຣາລີ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ໃນການທ່ອງທ່ຽວຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ (2011-2014).

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພ ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ

ປຶ້ມຄູ່ມືສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ
ກັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ

ບົດສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ

ການພັດທະນາປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ໄດ້ມີການປະກອບສ່ວນຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຫຼາຍຝ່າຍ, ໂດຍການນຳພາຂອງ ອາທິ ກາບົວ, ຜູ້ບໍລິຫານໂຄງການ ແລະ ອັຟຣູສ ກາເວຍນີ ຈອນຊັນ, ຜູ້ອຳນວຍການຝ່າຍວິຊາການ, ໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ. ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈ ອານິຕາ ດອດສ, ທີ່ປຶກສາ, ສຳລັບການຮ່າງສະບັບທຳອິດຂອງປຶ້ມຄູ່ມືໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ ໃນປີ 2012. ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຕໍ່ ທ່ານ ສະເຫຼີມລາດ ໃຈປະເສີດ, ທ່ານ ຈັນດາ ແພງ, ທ່ານ ຈັນສະໝອນ ບົວຄຳວົງສາ ແລະ ທ່ານ ຫງວນ ຄານ ຮ່ອຍ, ຜູ້ປະສານງານໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ ປະຈຳ ໄທ, ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ຕາມລຳດັບ, ສຳລັບການປະກອບສ່ວນ, ການທົດລອງ ແລະ ການດັດປັບປຶ້ມຄູ່ມືໃຫ້ເໝາະສົມກັບສະພາບຂອງແຕ່ລະປະເທດຕະຫຼອດໄລຍະປີ 2012-2014. ນອກຈາກນີ້ ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນສຳລັບການປະກອບສ່ວນ ແລະ ຄຳເຫັນຈາກເພື່ອນຮ່ວມງານ ລວມທັງ ຄຣິສຕິນ ມິໂຄລິດີ, ຊ່ຽວຊານແຜນງານປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ທ່ານ ລິນ ດີເຄັດ, ທີ່ປຶກສາດ້ານ ການປົກປ້ອງເດັກ, ອົງການ ສຸພະນິມິດສາກົນ ກໍຄື ບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານພາກສະໜາມທຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມື ເຫຼົ່ານີ້ເຂົ້າໃນການສຶດສອນ. ຂໍຂອບໃຈ ເວີລິຕີ ໂຄວາ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ດ້ານການສື່ສານ ແລະ ສື່ມວນຊົນ, ໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ, ສຳລັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການສະຫຼຸບປຶ້ມຄູ່ມືສຳລັບເວທີສົນທະນາ ທີ່ນຳມາພິມຈຳໜ່າຍໃນປີ 2014. ທີມງານໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ, ອົງການສຸພະນິມິດ ປະຈຳລາວ (ທ່ານ ຈັນສະໝອນ ບົວຄຳວົງສາ, ທ່ານ ກົງຊາ ຢ່າງລືໄຊ ແລະ ທ່ານ ນາງ ທິບໄພວອນ ໂພທິຈັກ) ທີ່ໄດ້ນຳພາຂະບວນການພັດທະນາປຶ້ມຄູ່ມື ສະບັບພາສາ ລາວ.

ສາລະບານ

ຄຳນຳ	ii
ຄວາມເປັນມາ	iv
ຈຸດປະສົງຂອງປຶ້ມຄູ່ມື ໃນການດຳເນີນເວທີການສົນທະນາ	v
ວິທີການນຳໃຊ້ ປຶ້ມຄູ່ມືໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ	vi
ພາກທີ 1. ການເລີ່ມຕົ້ນ	1
ໃຜສາມາດອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເວທີການສົນທະນາ?	3
ແມ່ນໃຜຄວນເຂົ້າຮ່ວມໃນເວທີສົນທະນານີ້?	4
ຜົນການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ມີຫຍັງແດ່?	5
ຕ້ອງການຫຍັງແດ່ເພື່ອດຳເນີນ ເວທີສົນທະນາ?	6
ການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ ຈະໃຊ້ເວລາດົນປານໃດ?	8
ຂໍ້ແນະນຳພິເສດສຳລັບການຝຶກອົບຮົມການປົກປ້ອງເດັກ	10
ພາກທີ 2. ຄູ່ມືການໃຊ້ແຜ່ນສະໄລ	13
ພາກທີ 3. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ	47
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1. ບັດເອົາກັບບ້ານ	49
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2. ແບບຟອມລົງທະບຽນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ	60
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3. ແບບທົດສອບກ່ອນຝຶກອົບຮົມ	61
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4. ແບບທົດສອບຫຼັງຝຶກອົບຮົມ	62
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5. ບັດຕອບຄຳຖາມ ແບບທົດສອບ ກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ	63
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6. ແບບຟອມການວິເຄາະ ແບບທົດສອບກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ	64
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7. ແບບຟອມ ຄວາມເຫັນຂອງຊັອຍ	65
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 8. ແບບຟອມລາຍງານພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ	67

ຄຳນຳ

ເປັນເລື່ອງທີ່ບໍ່ແປກໃຈທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບເລືອກເປັນສະຖານທີ່ໜ້າທ່ອງທ່ຽວທີ່ສຸດຂອງໂລກໃນປີ 2013. ເຕັມໄປດ້ວຍພູມມິປະເທດອັນບໍລິສຸດ, ຄວາມສະຫງ່າງາມທາງດ້ານມໍລະດົກວັດທະນາທຳ ແລະ ຄວາມອົບອຸ່ນຂອງຄົນລາວ, ສປປ ລາວ “ແມ່ນສະຫວັນຂອງການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ວັດທະນາທຳອັນລ້ຳຄ່າຢ່າງແທ້ຈິງ!”

ການທ່ອງທ່ຽວໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໄວວາ ແລະ ໃນປີ 2013 ລາວໄດ້ຕ້ອນຮັບເອົານັກທ່ອງທ່ຽວຈາກຕ່າງປະເທດ 3,779,490 ຄົນ. ການທ່ອງທ່ຽວໄດ້ນຳເອົາກາລະໂອກາດອັນດີຫລາຍໆຢ່າງໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ແລະ ປະຊາຊົນລາວ, ໃນຂະນະດຽວກັນ, ພວກເຮົາກໍຍັງມີຄວາມກັງວົນຢູ່ທີ່ຍັງເຫັນການຂຸດຮີດເດັກຢູ່ໃນແວດລ້ອມການທ່ອງທ່ຽວ.

ລວມທັງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ ສາມາດຊອກຫາວຽກເຮັດ, ຫາລາຍໄດ້ຈາກອຸດສາຫະກຳທ່ອງທ່ຽວ: ດ້ວຍການຂາຍເຄື່ອງ

ທີ່ລະນຶກໃຫ້ແກ່ນັກທ່ອງທ່ຽວ, ເປັນຜູ້ນຳທ່ຽວ ຫລື ໃຫ້ບໍລິການອາຫານ, ເຄື່ອງດື່ມທີ່ຮ້ານອາຫານ ແລະ ຮ້ານຂາຍເຄື່ອງຍ່ອຍ. ໃນຂະນະທີ່ເດັກນ້ອຍຫລາຍໆຄົນທີ່ກຳລັງເຮັດວຽກຢູ່ໃນອຸດສາຫະກຳທ່ອງທ່ຽວ ຄ້າຍຄືມີຄວາມສຸກ ແລະ ຄວາມລ່າເລີງ, ເດັກເຫລົ່ານີ້ຊຳພັດມີໂອກາດໜ້ອຍທີ່ຈະໄດ້ໄປໂຮງຮຽນ ແລະ ຍັງປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຖືກລ່ວງລະເມີດເພີ່ມຂຶ້ນບໍ່ວ່າທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະ ທາງເພດ. ນອກຈາກນີ້, ເດັກນ້ອຍເຫລົ່ານີ້ຍັງເປັນກຸ່ມເປົ້າໝາຍຂອງຜູ້ທີ່ເດີນທາງເພື່ອລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກອີກດ້ວຍ. ຍ້ອນສາຍເຫດນີ້ ພວກເຮົາຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ກົນໄກການປົກປ້ອງເດັກຂອງພວກເຮົາ.

ໂດຍຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການເດັກ ຊຶ່ງແມ່ນໂຄງການໜຶ່ງຂອງລັດຖະບານອົດສະຕຣາລີ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນການສະໜັບສະໜູນເພື່ອຕ້ານການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກໃນການເດີນທາງ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ໃນ ສປປ ລາວ, ກຳປູເຈຍ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ (ປີ 2011-2014). ຢູ່ ສປປ ລາວໂຄງການເດັກ ຊຶ່ງແມ່ນອົງການສຸພະນິມິດ ແລະ ຫ້ອງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອຕ້ານຢາເສບຕິດ ແລະ ອາດຊະຍາກຳໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບພາກລັດ, ໂຄງການເດັກ ໄດ້ຢຶດຖືວິທີການເຮັດວຽກແບບຄວບຄູ່ທັງການປ້ອງກັນ ແລະ ປົກປ້ອງເດັກຈາກການຂຸດຮີດໃນການເດີນທາງ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ອີງຕາມການສຳຫລວດຂອງພວກເຮົາໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ມີຫລາຍໆຊຸມຊົນຢູ່ລາວ ຍັງບໍ່ທັນເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຫຍັງ ແລະ ສາມາດເກີດຂຶ້ນແນວໃດ. ການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ຄວາມຮູ້ທີ່ແທດເຫມາະກັບສະພາບຄວາມເປັນຈິງ ແມ່ນຂັ້ນຕອນທຳອິດເພື່ອປ້ອງກັນການລ່ວງລະເມີດ, ມັນຍັງຊ່ວຍໃຫ້ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກສາມາດຕອບໂຕ້ ແລະ ປົກປ້ອງເດັກຂອງພວກເຮົາເມື່ອຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ, ມັນຍັງຊ່ວຍໃຫ້ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ສາມາດບອກສອນເດັກຂອງພວກເຮົາໃຫ້ຮູ້ວິທີການປ້ອງກັນຕົນເອງໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ.

ເນື່ອງຈາກສາຍເຫດນີ້ “ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ: ເຄື່ອງມືສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາກັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ” ເປັນສິ່ງພິມທີ່ມີຄຸນຄ່າ. ແຫລ່ງຂໍ້ມູນນີ້ສະໜອງແບບແຜນວິທີສິດສອນທີ່ງ່າຍດາຍ ແລະ ມີປະຕິສຳພັນ, ຍັງເປັນເຄື່ອງມືທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກໄດ້ຮັບການພັດທະນາການທາງດ້ານຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະທີ່ເໝາະສົມເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຢຸດຕິການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ມັນຍັງຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດ

ດັດປັບວິທີການດຳເນີນກິດຈະກຳໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຕົວຈິງ, ລວມທັງການດຳເນີນກິດຈະກຳແບບ
ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ ພ້ອມທັງມີການໃຊ້ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງເຕັກໂນໂລຊີໜ້ອຍອີກດ້ວຍ.
ຄູ່ຮ່ວມງານທັງພາກລັດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມຕ່າງໆ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ກຳປູເຈຍ, ໄທ, ແລະ ຫວຽດນາມ
ໄດ້ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນີ້ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການເດັກມາແລ້ວ.

ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ “ເຄື່ອງມືສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ: ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກ
ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ” ຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ ສາມາດປ້ອງກັນ ແລະ ປົກປ້ອງເດັກ
ຈາກການຊູດຮີດ ແລະ ລ່ວງລະເມີດ. ໃນຖານະເປັນຜູ້ໃຫຍ່ການປົກປ້ອງເດັກແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງພວກເຮົາ.
ໃນ ສປປ ລາວ ມີເດັກນ້ອຍປະມານ 50% ຂອງປະຊາກອນທັງໝົດ ແຕ່ພວກເຂົາແມ່ນອະ ນາຄົດຂອງ
ພວກເຮົາ 100%.

Amelia Merrick

ອະມິເລຍ ເອັຟ ເມີລິກ

ຜູ້ອຳນວຍການ

ອົງການສຸພະນິມົດປະຈຳ ສປປ ລາວ

ຄວາມເປັນມາ

ໂຄງການເດັກແມ່ນແຜນງານລິເລີ່ມຂອງ ລັດຖະບານອົສຕຣາລີ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໃນການທ່ອງທ່ຽວຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ (2011-2014). ໂຄງການເດັກເປັນການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ ອົງການສຸພະນິມິດ ແລະ ຫ້ອງການ ສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອຕ້ານຢາເສບຕິດ ແລະ ອາຊະຍາກຳ. ແຜນງານດັ່ງກ່າວຍຶດຖື ວິທີການຄູ່ ແບບປົກປ້ອງ ແລະ ປ້ອງກັນຄວບຄູ່ກັນໄປ.

ອົງການ ສຸພະນິມິດ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບລັດຖະບານ ແລະ ຊຸມຊົນຕ່າງໆເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກການຕົກເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໃນການເດີນທາງ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ. ຜ່ານຂໍ້ມູນ, ການສຶກສາ ແລະ ການສື່ສານ, ອົງການ ສຸພະນິມິດ ແນໃສ່ໃຫ້ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກພາຍໃນຊຸມຊົນ, ທົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ພະນັກງານພາກລັດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມການທ່ອງທ່ຽວສຳລັບເດັກປອດໄພຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ຜ່ານຜົນການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຊຸມຊົນກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກນັ້ນ, ການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ການສື່ສານພາຍໃຕ້ໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ແທດເໝາະກັບວັດທະນະທຳ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ທັນການ ເພື່ອຖືກຊ່ອງວ່າງດ້ານຄວາມຮູ້ ແລະ ປ່ຽນແປງຄວາມເຊື່ອ ແລະ ທັດສະນະທີ່ຜິດ ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ຊຶ່ງອາດເຮັດໃຫ້ເດັກຕົກໃນທ່າຮັບຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດຕ່າງໆ. ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນ ທີ່ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ທັນການ ກ່ຽວກັບ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດປົກປ້ອງລູກຈາກໄພອັນຕະລາຍຕ່າງໆ.

ຈຸດປະສົງຂອງປຶ້ມຄູ່ມື ໃນການ ດຳເນີນເວທີການສົນທະນາ

ເວທີການສົນທະນາສຳລັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ແມ່ນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງການຝຶກອົບຮົມທີ່ສຳຄັນ ແລະ ສາມາດປັບປຸງໄດ້ ເພື່ອໃຫ້ຄວາມຮູ້ພື້ນຖານ ແລະ ທັກສະໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຮັກສາເດັກ ພາຍໃຕ້ການເບິ່ງແຍງຂອງພວກເຂົາໃຫ້ປອດໄພ ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ປຶ້ມຄູ່ມືໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ ໃຫ້ຄຳແນະນຳທີ່ປະຕິບັດຕາມງ່າຍ ແລະ ເຄື່ອງມື ເພື່ອດຳເນີນເວທີສົນທະນາສອງ ຫຼື ສາມ ຊົ່ວໂມງ ຮ່ວມກັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ. ເອກະສານ ແລະ ເຄື່ອງມືພື້ນຖານທຸກຢ່າງທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ ແມ່ນໄດ້ລວມເຂົ້າໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອ່ານ ປຶ້ມຄູ່ມືໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາຢ່າງລະອຽດ ກ່ອນກິດຈະກຳ ແລະ ໃຊ້ເພື່ອຊ່ວຍໃນການກະກຽມ ເວທີການສົນທະນາ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ ກໍສາມາດດັດປັບ ແລະ ເພີ່ມເຕີມ ເອກະສານໃຫ້ເໝາະສົມກັບ ແຕ່ລະກຸ່ມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ. ປຶ້ມຄູ່ມືໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ ສະບັບເອເລັກໂຕຣນິກ ສາມາດດາວໂຫຼດ ໄດ້ທີ່ <http://www.childsafetourism.org> ແລະ <http://wvi.org/asiapacific/childsafetourism>.

ວິທີນຳໃຊ້ ປຶ້ມຄູ່ມືໃນການ ດຳເນີນເວທີສົນທະນາ

ປຶ້ມຄູ່ມືໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາປະກອບດ້ວຍສາມພາກ:

ພາກທີ 1: ການເລີ່ມຕົ້ນ

ພາກນີ້ມີເອກະສານທີ່ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ ແລະ ເພື່ອກະກຽມກ່ອນການຈັດເວທີສົນທະນາ. ພາກນີ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳທີ່ເປັນປະໂຫຍດກ່ຽວກັບ ການຄັດເລືອກຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ການຈັດສະຖານທີ່ ແລະ ອຸປະກອນກໍຄື ຄຳແນະນຳພິເສດເພື່ອ ເວົ້າກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ທີ່ແຫຼມຄື ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ.

ພາກທີ 2: ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບແຜ່ນສະໄລ

ພາກນີ້ສະເໜີຂໍ້ແນະນຳເປັນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຈັດເວທີການສົນທະນາໃຫ້ຄົບຖ້ວນສົມບູນ. ແຜ່ນສະໄລສຳລັບ ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ແມ່ນສາມາດາວໂຫຼດໄດ້ຈາກ <http://www.childsafetourism.org> ແລະ <http://wvi.org/asiapacific/childsafetourism> ຄວນໄດ້ຮັບການທົບທວນ ແລະ ດັດປັບ ກ່ອນດຳເນີນເວທີສົນທະນາເພື່ອເອົາເນື້ອໃນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບປະເທດ ແລະ/ຫຼື ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້ານຳ. ຖ້າບໍ່ມີໂປຣເຈັກເຕີສາຍຂໍ້ມູນ ຫຼື ພິມແຜ່ນສະໄລໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ໄດ້, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດນຳໃຊ້ຄູ່ມືການໃຊ້ແຜ່ນສະໄລ ເພື່ອເປັນເນື້ອໃນສຳລັບການເວົ້າ. ຄູ່ມືການໃຊ້ແຜ່ນສະໄລ ຍັງແນະນຳກິດຈະກຳແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ວິທີການເພື່ອຊ່ວຍຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການຊຸກຍູ້ ການສົນທະນາ ແລະ/ຫຼື ການຄິດທົບທວນຄືນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.

ພາກທີ 3: ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ປະກອບດ້ວຍເຄື່ອງມືອື່ນໆເພື່ອດຳເນີນເວທີສົນທະນາ ແລະ ເພື່ອປະເມີນກິດຈະກຳສຳລັບການຮຽນຮູ້ໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍປະກອບດ້ວຍ:

- ບັດເອົາກັບບ້ານ ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
- ແບບຟອມລົງທະບຽນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
- ແບບທົດສອບ ກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ
- ແບບຟອມ ຄວາມຄິດເຫັນຂອງຂ້ອຍ
- ບັດຕອບຄຳຖາມ ແບບທົດສອບ ກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ
- ແບບຟອມການວິເຄາະ ແບບທົດສອບກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ
- ແບບຟອມລາຍງານພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ

ພາກທີ 1 ການເລີ່ມຕົ້ນ

ການເລີ່ມຕົ້ນ

ໃຜສາມາດອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເວທີການສົນທະນາ?

ຍ້ອນເວທີສົນທະນາ ຈະຍົກປະເດັນທີ່ມີຄວາມຫຼໍ່ແຫຼມກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ, ມັນຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງຄັດເລືອກເອົາຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຢ່າງລະມັດລະວັງຄື ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດ ແລະ ປະສົບການທີ່ເໝາະສົມໃນການຖ່າຍທອດເອກະສານດັ່ງກ່າວ

ເປັນທີ່ຄາດຄະເນວ່າຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມນີ້ຈະມີເງື່ອນໄຂດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ມີຄວາມຮູ້ຊຳນານກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ.
- ມີປະສົບການສົມຄວນໃນການສຶກສາ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກ, ສິດສອນ ແລະ/ຫຼື ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ.
- ສາມາດສື່ສານຢ່າງຊັດເຈນ, ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ບັນລຸໄດ້ຜົນການຮຽນຮູ້ ໂດຍຜ່ານການນຳໃຊ້ວິທີການທີ່ມີສິດສັນທິວາງໄວ້.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກບໍ່ຄວນເວົ້າກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ຂອງການລະເມີດເດັກຢ່າງສະບາຍໃຈເທົ່ານັ້ນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການລະເມີດທາງເພດ, ແຕ່ພວກເຂົາຍັງຈະຕ້ອງສາມາດຮັບມືກັບ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນເວລາດຳເນີນການສົນທະນາຕ່າງໆ. ໃນນີ້ລວມທັງຄຳຖາມທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ປະເດັນຕ່າງໆທີ່ອາດຈະແກ້ໄຂບໍ່ໄດ້ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບນັກສຳມະນາກອນຜູ້ທີ່ອາດຖືກລ່ວງລະເມີດມາກ່ອນກໍ່ເປັນໄດ້. ຍ້ອນວ່າປະເດັນຂອງເວທີການສົນທະນາ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ, ມັນຈຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການພົວພັນທາງເພດລະຫວ່າງບຸກຄົນ, ບໍ່ວ່າຈະແບບເຕັມໃຈ ຫຼື ບໍ່ເຕັມໃຈ. ຈຳເປັນຕ້ອງມີການລະວັງ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຈະບໍ່ມີທັດສະນະ ຫຼື ພຶດຕິກຳທີ່ແບ່ງແຍກບໍ່ວ່າທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ, ລວມທັງຄວາມເຊື່ອທາງເພດຂອງຕົວເອງ ແລະ ເພດຍິງຊາຍ. ທັດສະນະໃນການແບ່ງແຍກທີ່ອີງຕາມເພດ, ຄວາມເຊື່ອທາງເພດ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ອື່ນໆ ຈະບໍ່ສອດຄ່ອງກັບສິດທິເດັກສາກົນ ແລະ ຍັງຈະປະກອບສ່ວນ ໃຫ້ເດັກຕົກຢູ່ທ່າຮັບ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງຖືກລ່ວງລະເມີດ. ຄຳແນະນຳພິເສດເພື່ອດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກໄດ້ລວມໄວ້ໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້.

ແມ່ນໃຜຄວນເຂົ້າຮ່ວມໃນເວທີສົນທະນານີ້?

ເວທີການສົນທະນານີ້ ແມ່ນຖືກອອກແບບ ແລະ ເໝາະສົມທີ່ສຸດ ສຳລັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ (ເດັກ ຄື ບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕ່ຳກວ່າ 18 ປີ). ໃນນີ້ປະກອບດ້ວຍ

- ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພໍ່ ຫຼື ແມ່ ຫຼື ທັງສອງ. ຖ້າເປັນໄປໄດ້, ຄວນຊຸກຍູ້ໃຫ້ ທັງຜູ້ເປັນແມ່ ແລະ ພໍ່ ເຂົ້າຮ່ວມ.
- ຍ້ອນເຫດຜົນບາງປະການ, ບາງເທື່ອເດັກບໍ່ໄດ້ຢູ່ພາຍໃຕ້ການເບິ່ງແຍງເຕັມເວລາໂດຍພໍ່ແມ່ທີ່ໃຫ້ກຳເນີດຂອງພວກເຂົາ. ດັ່ງນັ້ນເວທີການສົນທະນານີ້ຈຶ່ງໄດ້ຖືກອອກແບບສຳລັບຜູ້ອື່ນທີ່ດູແລເດັກເຊັ່ນກັນ. ຜູ້ເບິ່ງແຍງລວມທັງຍາດຕິພັນໜຶ່ງໂດຍສາຍເລືອດ, ພໍ່ແມ່ບຸນທຳ, ພໍ່ເຖົ້າແມ່ເຖົ້າ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ອື່ນໆທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການເບິ່ງແຍງເດັກ.

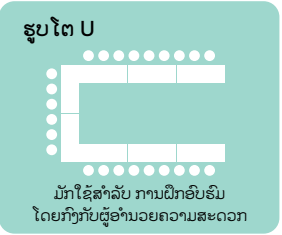
ຜົນການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ມີຫຍັງແດ່?

ໃນຕອນທ້າຍຂອງການສົນທະນາ, ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງຄວນສາມາດ:

- ເຂົ້າໃຈວ່າ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຫຍັງ.
- ຮັບຮູ້ວ່າ ເດັກສາມາດຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດແນວໃດ.
- ເຂົ້າໃຈວ່າເດັກທີ່ຖືກເຄາະຮ້າຍຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດນັ້ນ ບໍ່ຄວນຖືກກ່າວໂທດສໍາລັບການລ່ວງລະເມີດ.
- ເຂົ້າໃຈບັນຫາສະເພາະຂອງການຊູດຮີດ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ຢູ່ໃນການເດີນທາງ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ.
- ເຂົ້າໃຈວ່າ ຈະເຮັດແນວໃດໃຫ້ເດັກປອດໄພຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.
- ປະຕິບັດການປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ມີພຶດຕິກຳທີ່ເປັນການປ້ອງກັນໃຫ້ເດັກປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.
- ຮູ້ວ່າຈະເຮັດຫຍັງເມື່ອພົບກັບ ກໍລະນີກ່ຽວກັບ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ.
- ລະບຸກົນໄກຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ຢູ່ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະເທດ ທີ່ເຂົາເຈົ້າສາມາດຕິດຕໍ່ໄດ້ ຖ້າວ່າຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ.

ຕ້ອງການຫຍັງແດ່ເພື່ອດຳເນີນ ເວທີສົນທະນາ?

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ	- ເວທີສົນທະນາຄວນມີຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະມານ 20-25 ຄົນ, ເພາະວ່າຈຳນວນຂະໜາດນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ການສົນທະນາໄດ້ຮັບຜົນ ແລະ ມີການແລກປ່ຽນປະສົບການເປັນຢ່າງດີ. ຖ້າຈຳນວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກາຍ 40 ຄົນ, ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ ແລະ ການປະກອບຄຳເຫັນຈະກິນເວລາດົນ ແລະ ຕ້ອງໃຊ້ເວລາໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາຫຼາຍຂຶ້ນ. - ບາງເທື່ອກໍຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດເປັນກຸ່ມນ້ອຍ ຫຼື ກຸ່ມໃຫຍ່ຂຶ້ນ. ກໍລະນີດັ່ງກ່າວແມ່ນເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງປັບປ່ຽນວິທີເຮັດແນວໃດໃຫ້ສາມາດດຶງດູດ ຄວາມສົນໃຈຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. - ເນື່ອງຈາກວ່າຫົວຂໍ້ມີລັກສະນະທີ່ແຫຼມ ແລະ ອາດມີຄຳຕອບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ມາຈາກແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ຊາຍ, ອາດມີຄວາມເໝາະສົມທີ່ຈະແບ່ງນັກສຳມະນາກອນໃຫ້ສົນທະນາເປັນກຸ່ມຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊາຍ. ດັ່ງທີ່ຮູ້ກັນແລ້ວ, ຕ້ອງຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີຜູ້ຕາງໜ້າຈາກພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ແລະ ເພດຍິງ/ຊາຍຢ່າງສະເໝີພາບກັນ. ສ່ວນໃຫຍ່ການຈັດຕາຕະລາງການຝຶກອົບຮົມມັກມີຜົນຕໍ່ການເຂົ້າຮ່ວມ (ຍິງ ແລະ ຊາຍ). ຕົວຢ່າງ, ປະສົບການຕົວຈິງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ສະພາບການຂອງແຕ່ລະຊຸມຊົນ, ຊົ່ວໂມງການຝຶກອົບຮົມທີ່ຈັດ ຕອນແລງ ຫຼື ວັນເສົາວັນທີດອກຈະ ຫຼື ອາດຈະບໍ່ສາມາດດຶງດູດເອົາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ຫຼາຍຄົນ. - ເນື່ອງຈາກວ່າເວທີການສົນທະນາແມ່ນອອກແບບສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ເປັນຜູ້ໃຫຍ່, ຖ້າເປັນໄປໄດ້ກໍຄວນຈັດກິດຈະກຳທີ່ເປັນທາງເລືອກສຳລັບເດັກໂດຍການຊີ້ນຳຂອງບຸກຄົນທີ່ເໝາະສົມ. ບາງຂໍ້ມູນທີ່ແລກປ່ຽນໃນການສົນທະນາ ອາດຈະບໍ່ເໝາະສົມສຳລັບເດັກ. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 ປະກອບມີ ແບບຟອມການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອບັນທຶກລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.
ສະຖານທີ່	- ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນແນໃສ່ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການຮຽນຮູ້ ແລະ ຄວນເປັນບ່ອນທີ່ສະດວກສະບາຍໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ສຸດ. ເປັນການແນະນຳຢ່າງສູງວ່າ ສະຖານທີ່ການຝຶກອົບຮົມຄວນເປັນບ່ອນທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມຄຸ້ນເຄີຍ ແລະ ເປັນບ່ອນສູນກາງເຕົ້າໂຮມຂອງພວກເຂົາເຊັ່ນ: ຫໍປະຊຸມປະຈຳທ້ອງຖິ່ນ, ສູນຂອງຊຸມຊົນ, ອື່ນໆ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຄວນເອົາໃຈໃສ່ຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການພິເສດສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ເປັນຄົນພິການ. - ຖ້າເປັນໄປໄດ້, ໃຫ້ຈັດເວທີການສົນທະນາເປັນຮູບແບບ ‘ວົງມົນ’ ຫຼື ຮູບໂຕ ‘U’ (U). ການຈັດບ່ອນນັ່ງແບບນີ້ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ການສົນທະນາເປັນໄປຢ່າງຈິງຈັງ. ໂຕະ/ຕັ້ງ ແມ່ນບໍ່ສຳຄັນຕໍ່ເວທີສົນທະນາ ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອາດເລືອກນັ່ງຢູ່ຕາມພື້ນກໍໄດ້. ບາງຄັ້ງກໍມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງຈັດເວທີສົນທະນາຢູ່ຂ້າງນອກ. ໃນກໍລະນີດັ່ງກ່າວ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຮັກສາໃຫ້ມີຄວາມເປັນສ່ວນຕົວທີ່ສຸດ.

ອຸປະກອນ	• ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບລະດັບຄວາມຮູ້ທັງສີ ແລະ ຄວາມສາມາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ດັດປັບວິທີການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຕາມແຕ່ລະລະດັບ. • ການນຳໃຊ້ອຸປະກອນປະຈັກຕາ ສາມາດເພີ່ມປະສິບການ ການຮຽນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ດີຢ່າງຊັ້ນ. ອີງຕາມ ວັດຖຸອຸປະກອນທີ່ມີ, ອາດສາມາດນຳໃຊ້ອຸປະກອນປະຈັກຕາໃນຫຼາຍຮູບແບບ. • ຖ້າມີໄຟຟ້າ ແລະ ອຸປະກອນພຽງພໍ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ອາດຈະໃຊ້ເຄື່ອງສາຍຂັ້ມ ແລະ ຈັບພາບເພື່ອນຳສະເໜີແຜນສະໄລ່ກ່ຽວກັບບົດສະເໜີສຳລັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ. ໃນກໍລະນີອື່ນໆ, ອາດຈະສະດວກກວ່າທີ່ຈະໃຊ້ອຸປະກອນທີ່ເປັນສິ່ງພິມ. ຕົວຢ່າງ: ແຜນສະໄລ່ ກ່ຽວກັບບົດສະເໜີສຳລັບ ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ສາມາດພິມອອກໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດຂຽນເນື້ອ ໃນສຳຄັນໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ກໍໄດ້. • ອີກວິທີໜຶ່ງແມ່ນ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດດຳເນີນເວທີສົນທະນາ ໂດຍບໍ່ຕ້ອງໃຊ້ອຸປະກອນ ປະຈັກຕາໃດໆ.
ເອກະສານ ແຈກຢາຍ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ	ສາມາດກະກຽມເອກະສານແຈກຢາຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: • ບັດເອົາກັບບ້ານ: ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1. • ບັດຄຳຕອບສຳລັບບົດທົດສອບກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5. ຫຼື ຖ້າຜູ້ອຳນວຍ ຄວາມສະດວກຢາກຈະດຳເນີນບົດທົດສອບກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການຝຶກອົບຮົມໃນຮູບແບບການຂຽນກໍຄວນ ແຈກຢາຍສຳເນົາເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3 ແລະ 4 ໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ. • ຖ້າຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຢາກຮີບໂຮມເອົາຄຳເຫັນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ກໍອາດຈະແຈກຢາຍສຳເນົາ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7 ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ. ແນວໃດກໍຕາມ, ແນະນຳໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຮີບໂຮມເອົາຄຳເຫັນແບບປາກເປົ່າ. ເອກະສານແຈກຢາຍ ແລະ ກິດຈະກຳເຫຼົ່ານີ້ ຄວນມີການດັດປັບເພື່ອໃຫ້ເໝາະສົມກັບລະດັບຄວາມຮັບຮູ້ ທີ່ແຕກຕ່າງຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.
ອຸປະກອນອື່ນໆ	• ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ກະດານ • ບົກສີ ຫຼື ສີ່ຂາວ ແລະ ແນວລິບກະດານ • ໝາກບານນວມ (ເປັນທາງເລືອກ - ເພື່ອການນຳສະເໜີທີ່ໜ້າສົນໃຈ)

ການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ ຈະໃຊ້ເວລາດົນປານໃດ?

ເວທີການສົນທະນາຄວນໃຊ້ເວລາປະມານ 2 ຊົ່ວໂມງ, ແນວໃດກໍ່ຕາມຖ້າຕ້ອງການເວລາດົນກວ່ານັ້ນ ກໍ່ເປັນໄປໄດ້ໂດຍຂຶ້ນກັບບົດເຝິກຫັດ ແລະ ວິທີການດຶງດູດຄວາມສົນໃຈຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.

ຕາຕະລາງຕໍ່ໄປນີ້ ກຳນົດຂອບເຂດເວລາສຳລັບແຕ່ລະຫົວຂໍ້ ແລະ ກິດຈະກຳ ແລະ ສະເໜີບັນດາກິດຈະກຳ ທີ່ເປັນທາງເລືອກໃນກໍລະນີມີເວລາຈຳກັດ. ໃນປຶ້ມຄູ່ມືການນຳໃຊ້ແຜ່ນສະໄລ້ (ພາກທີ 2), ສະໄລ້ທີ່ສຳຄັນຈະຖືກໝາຍດ້ວຍ •

ພາກ	ເນື້ອໃນ	ສຳຄັນ	ເປັນທາງເລືອກ	ເວລາ
ພາກສະເໜີ	ການສະເໜີຂອງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ	•		5 ນາທີ
	ການສະເໜີຕົວນັກສຳມະນາກອນ		•	ສູງສຸດ 15 ນາທີ
	ຍ້ອນຫຍັງພວກເຮົາຈຶ່ງມາທີ່ນີ້?	•		5 ນາທີ
	 ກິດຈະກຳ: ການລະດົມແນວຄວາມຄິດເປັນກຸ່ມ ກ່ຽວກັບວ່າ ພໍ່ແມ່/ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ສາມາດເຮັດຫຍັງແດ່		•	ສູງສຸດ 10 ນາທີ
	 ກິດຈະກຳ: ແບບທົດສອບກ່ອນຝຶກອົບຮົມ	•		10 ນາທີ
ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຫຍັງ?	ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນຫຍັງ? ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຫຍັງ?	•		20 ນາທີ
ພວກເຮົາສາມາດປົກປ້ອງເດັກໄດ້ດີກວ່າເກົ່າແນວໃດ?	1. ພວກເຮົາຕ້ອງຮູ້ຂໍ້ມູນຫຍັງ?			
	ໃຜແມ່ນຜູ້ເຄາະຮ້າຍ?	•		5 ນາທີ
	ໃຜແມ່ນຜູ້ລ່ວງລະເມີດ? ພວກເຂົາເຄື່ອນໄຫວແນວໃດ?	•		20 ນາທີ
	ຜົນກະທົບຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກມີຫຍັງແດ່?	•		5 ນາທີ
	ໂລກດີຈິຕອນ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດເດັກມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັນແນວໃດ?		•	15 ນາທີ
	 ຄຳຖາມເພື່ອຄິດທົບທວນຄືນ/ສົນທະນາ: ຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງເດັກຈາກໂລກດີຈິຕອນ		•	5 ນາທີ
	ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດເດັກມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັນແນວໃດ?	•		5 ນາທີ
	 ຄຳຖາມເພື່ອຄິດທົບທວນຄືນ/ສົນທະນາ: ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງເດັກຈາກການຂະຫຍາຍໂຕຂອງຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ		•	5 ນາທີ

ພາກ	ເນື້ອໃນ	ສຳຄັນ	ເປັນທາງເລືອກ	ເວລາ
	2. ເຮົາຈະເວົ້າກັບລູກກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງຕົວເອງໃຫ້ປອດໄພແນວໃດ?			
	 ຄຳຖາມເພື່ອຄິດທົບທວນຄືນ/ ສົນທະນາ: ທ່ານຊຸກຍູ້ພຶດຕິກຳ ການປົກປ້ອງອັນໃດແດ່?	●		10 ນາທີ
	ການສ້າງຄວາມສຳພັນແບບເປີດເຜີຍ ແລະ ເປັນທີ່ໄວ້ວາງໃຈ	●		5 ນາທີ
	ການລົມກັບລູກກ່ຽວກັບເລື່ອງເພດ ແລະ ບັນຫາເລື່ອງເພດ	●		10 ນາທີ
	ການສອນກ່ຽວກັບວິທີການປ້ອງກັນ	●		15 ນາທີ
	3. ສັນຍານອັນໃດທີ່ຊີ້ບອກວ່າເດັກຕົກຢູ່ໃນ ຄວາມສ່ຽງ	●		5 ນາທີ
	4. ຈະຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອຢູ່ໃສ່?			
	ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆໃນຊຸມຊົນ	●		5 ນາທີ
	 ກິດຈະກຳ: ແຜນວາດຊັບພະຍາ ກອນຊຸມຊົນ		●	ສູງສຸດ 15 ນາທີ
	 ກິດຈະກຳ: ການສ້າງແຜນ ການປະຕິບັດ		●	ສູງສຸດ 15 ນາທີ
ສະຫຼຸບ	 ກິດຈະກຳ: ການປະເມີນ	●		5 ນາທີ
	 ກິດຈະກຳ: ແບບທົດສອບຫຼັງ ຝຶກອົບຮົມ	●		10 ນາທີ
	ພາກປິດ	●		5 ນາທີ

ຂໍ້ແນະນຳພິເສດສຳລັບການຝຶກອົບບຮົມການປົກປ້ອງເດັກ

ເອົາໃຈໃສ່ອຳນວຍຄວາມສະດວກການສົນທະນາຢ່າງລະມັດລະວັງ

ການລ່ວງລະເມີດເດັກ, ໂດຍສະເພາະການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ເປັນເລື່ອງທີ່ຫຼໍ່ແຫຼມຊຶ່ງຈຳເປັນໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄຳເຫັນ ແລະ ພິຈາລະນາ. ຄວນໃຫ້ໂອກາດຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ເວົ້າກ່ຽວກັບຫົວເລື່ອງທີ່ບໍ່ມີການພະເຊີນໜ້າ ດັ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນປຶ້ມຄູ່ມືການນຳໃຊ້ແຜ່ນສະໄລ້ ກ່ອນທີ່ຈະເລີ່ມການສົນທະນາກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດເດັກ. ໂດຍການໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີໂອກາດເວົ້າໃນ ເວລາທີ່ເຮັດກິດຈະກຳແນະນຳຕົວ, ພວກເຂົາຈະຮູ້ສຶກສະດວກສະບາຍທີ່ຈະເວົ້າກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດເດັກຕອນດຳເນີນເວທີສົນທະນາ.

ກະກຽມຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່ ທີ່ປົກກະຕິຊາຊົບ ຫຼື ການບໍລິການສົ່ງຕໍ່ກໍລະນີຕ່າງໆ

ຈົ່ງໄດ້ຄຳນຶງວ່ານັກສຳມະນາກອນບາງຄົນອາດຖືກຕົກເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຈາກການລ່ວງລະເມີດມາກ່ອນ. ສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງຄຳນຶງສະເໝີແມ່ນວ່າ ແຕ່ລະຄົນຈະຕອບໂຕ້ຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດແຕກຕ່າງກັນໄປ; ຕົວຢ່າງ: ບາງຄົນກໍບໍ່ທັນຄິດເລື່ອງນີ້ມາກ່ອນ ຫຼື ເຂົາຄິດມາດົນແລ້ວ ແລະ ການສົນທະນາອາດຈະນຳມາເຊິ່ງຄວາມຊົງຈຳທີ່ເຈັບປວດ.¹ ມັນເປັນເລື່ອງສຳຄັນທີ່ຕ້ອງຮັບຮູ້ວ່າກໍລະນີດັ່ງກ່າວອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ທຸກຍາມ. ຖ້າຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢາກເວົ້າກ່ຽວກັບປະສົບການສ່ວນຕົວຂອງພວກເຂົາກໍເຊີນໃຫ້ພວກເຂົາເວົ້າໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເປັນສ່ວນຕົວ (ເວລາພັກຜ່ອນ ຫຼື ຕອນສະຫຼຸບການສົນທະນາ). ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນກະກຽມຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່ລາຍລະອຽດເພື່ອເຮັດການໃຫ້ຄຳປຶກສາຕາມຫລັກວິຊາການ ແລະ ສົ່ງຕໍ່ໄປໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຖ້າຫາກວ່ານັກສຳມະນາກອນປະເພດດັ່ງກ່າວຢາກຈະສົນທະນາກ່ຽວກັບສະພາບການຂອງພວກເຂົາໂດຍລະອຽດຕື່ມ.

ໃຫ້ລາຍງານທັນທີ ກ່ຽວກັບການເປີດເຜີຍໃດໆທີ່ຊັບອກວ່າເດັກອາດຖືກລ່ວງລະເມີດ

ເປັນໄປໄດ້ວ່າຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມບາງຄົນອາດຈະແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນບາງອັນທີ່ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າເດັກອາດຈະກຳລັງຖືກລ່ວງລະເມີດພາຍໃນຄອບຄົວ, ຊຸມຊົນ ຫຼື ບ່ອນອື່ນ. ໃນຂະນະທີ່ເດັກກຳລັງຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ, ຂໍ້ມູນທີ່ຖືກເປີດເຜີຍຄວນໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດການຢ່າງຈິງຈັງ, ໃຫ້ເປັນໄປຢ່າງປິດລັບ ແລະ ໃຫ້ທັນການ. ການເປີດເຜີຍໃດໆ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ນຳສົ່ງຕໍ່ອົງການທ້ອງຖິ່ນທີ່ເໝາະສົມ (ລວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ສັງກັດລັດຖະບານ ແລະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ). ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງຮູ້ບັນດາສຳນັກງານທີ່ເຮັດວຽກການສົ່ງຕໍ່ຢູ່ທ້ອງຖິ່ນທີ່ເໝາະສົມເພື່ອເຮັດການສືບສວນຂໍ້ມູນທີ່ຖືກລາຍງານດັ່ງກ່າວ. ຕ້ອງລາຍງານທັນທີກ່ຽວກັບທຸກການເປີດເຜີຍ.

ແກ້ໄຂຢ່າງລະອຽດອ່ອນ ຕໍ່ກັບບັນດາຄຳຖາມ ແລະ ການປະພຶດທີ່ຫຍຸ້ງຍາກ

ການຄຳນຶງ ແລະ ນັບຖືພື້ນຖານທາງວັດທະນະທຳຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແມ່ນສຳຄັນ. ແຕ່ວ່າບໍ່ຄວນຍົກເອົາວັດທະນະທຳ ໃຫ້ເປັນຂໍ້ອ້າງໃນການລ່ວງລະເມີດ.

ອາດຈະມີຄຳຖາມກ່ຽວກັບເລື່ອງເພດ ແລະ ເອກະລັກທາງເພດ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນກຽມພ້ອມຕອບຄຳຖາມໃນການສົນທະນາຢ່າງຊັດເຈນ ແລະ ກົງໄປກົງມາ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງເນັ້ນວ່າເດັກທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ, ບໍ່ວ່າພວກເຂົາຈະເລືອກເປັນເພດ ແລະ/ຫຼື ມີເອກະລັກທາງເພດ ແນວໃດກໍຕາມ ແລະ ໃຫ້ຮູ້ວ່າການປະນາມ, ການຈຳແນກ ຫຼື ການມີດຽບ ຕໍ່ບັນຫາດັ່ງກ່າວອາດຈະຜັກດັນໃຫ້ເດັກມີຄວາມສ່ຽງ ຖ້າພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຊຸມຊົນ.

¹ ມັນເປັນເລື່ອງປົກກະຕິທີ່ຜູ້ປະສົບເຄາະຮ້າຍຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ຈະບັງຄັບໂຕເອງບໍ່ໃຫ້ຄິດຫາຄວາມຊົງຈຳກ່ຽວກັບປະສົບການນັ້ນເຊິ່ງເປັນກິນໄກການບັນເທົາຂອງພວກເຂົາ.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງຮັບປະກັນວ່າທຸກຂໍ້ຄວາມທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເວົ້າຊຶ່ງນຳໄປສູ່ແນວຄວາມຄິດທີ່ຜິດ ຫຼື ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ບໍ່ປອດໄພສຳລັບເດັກ, ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ຖືກແກ້ໄຂຢ່າງລະອຽດອ່ອນ ແລະ ບໍ່ເນີນ ເສີຍຕໍ່ບັນຫາດັ່ງກ່າວແຕ່ຕົ້ນ. ຕົວຢ່າງ, ການວິຈານກ່ຽວກັບການແຕ່ງກາຍຂອງເດັກຍິງ ແມ່ນບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບການສົນທະນາ ແລະ ສາມາດນຳໄປສູ່ ທັດສະນະທີ່ບໍ່ສະເໝີພາບລະຫວ່າງຍິງ-ຊາຍ ຊຶ່ງພາໃຫ້ມີການ 'ຕຳນິຜູ້ເຄາະຮ້າຍ'. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກບໍ່ຄວນຈະຊຸກຍູ້ໃຫ້ເກີດການສົນທະນາແບບນີ້ ແລະ ຄວນຈະເນັ້ນໃສ່ເນື້ອໃນຫຼັກ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໃນປຶ້ມຄູ່ໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາ.

ໃນບາງໂອກາດ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຈະພົບກັບພຶດຕິກຳຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ຫຍຸ້ງຍາກ (ການຖືກຖຽງ, ເວົ້າຫຼາຍ, ມີທັດສະນະໃນທາງລົບ, ການສ້າງຄວາມແຕກແຍກ ຫຼື ບາງຄົນທີ່ເຊື່ອວ່າພວກເຂົາຮູ້ທຸກຢ່າງ). ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນບໍ່ໃຫ້ມີການຂັດແຍ່ງໃຫ້ນັກສຳມະນາກອນປະເພດດັ່ງກ່າວມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຊອກຫາວິທີ ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຍົກຂຶ້ນ. ຫຼີກເວັ້ນການປ່ອຍປະລະເລີຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄົນອື່ນ ທີ່ເນື່ອງມາຈາກ ການປະພຶດຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມພຽງຄົນດຽວ.

ຂໍ້ສຳຄັນທີ່ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນເຮັດແມ່ນ ເວົ້າຢ້ຳໃນທຸກເວລາໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ວ່າເດັກບໍ່ຄວນຖືກ ກ່າວໂທດ ສຳລັບ ການເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.

ບັນທຶກ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ພາກທີ 2

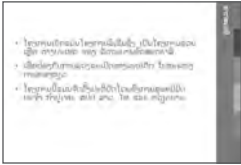
ຄູ່ມືການໃຊ້ແຜ່ນສະໄລ

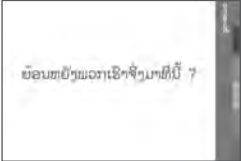
ຄູ່ມືການໃຊ້ແຜ່ນສະໄລ້

ພາກນີ້ສະເໜີຂໍ້ແນະນຳເປັນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຈັດເວທີການສົນທະນາໃຫ້ຄົບຖ້ວນສົມບູນ. ແຜ່ນສະໄລ້ສຳລັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ແມ່ນສາມາດ ດາວໂຫຼດໄດ້ທີ່ <http://www.childsafetourism.org> ແລະ <http://wvi.org/asiapacific/childsafetourism> ແລະ ຄວນໄດ້ຮັບການທົບທວນ ແລະ ດັດປັບເພື່ອໃຫ້ລວມເອົາເນື້ອໃນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ/ຫຼືປະເທດ. ແຜ່ນສະໄລ້ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອສະໜັບສະໜູນຈຸດປະສົງຂອງການຮຽນຮູ້ ແລະ ຊ່ວຍໃນການຈົດຈຳຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງເວທີສົນທະນາ. ຖ້າບໍ່ສາມາດໃຊ້ແຜ່ນສະໄລ້ເຫຼົ່ານີ້ເປັນເຄື່ອງມືປະຈຳຕາໄດ້ (ເຊັ່ນວ່າ ຂໍ້ມູນທີ່ສາຍໂດຍເຄື່ອງໂປຣເຈັກເຕີ້ ຫຼື ພິມອອກໃນເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່), ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດນຳໃຊ້ຄູ່ມືການໃຊ້ແຜ່ນສະໄລ້ ເພື່ອເປັນຂໍ້ແນະນຳສຳລັບການເວົ້າ.

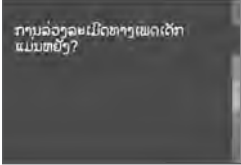
ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນພະຍາຍາມສ້າງສະພາບແວດລ້ອມການຮຽນຮູ້ທີ່ມີລັກສະນະຫຼາກຫຼາຍໂດຍຜັນຂະຫຍາຍແຜ່ນສະໄລ້ ແລະ ເສີມກົດຈະກຳຕ່າງໆເຂົ້າໃນໄລຍະເວລາຕາມຄຳແນະນຳ. ຄວນຢາຍບັດເອົາກັບບ້ານ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1) ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນຂອງການສົນທະນາ ແລະ ໃຊ້ອ້າງອີງຕະຫຼອດການສົນທະນາ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃຊ້ບັດດັ່ງກ່າວເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນອ້າງອີງທີ່ມີປະໂຫຍດ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດນຳໃຊ້ບັດເອົາກັບບ້ານ ເພື່ອແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກັບຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາຫຼັງຈາກ ເວທີການສົນທະນາ. ຖ້ານຳໃຊ້ບົດທົດສອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ ແບບເປັນລາຍລັກອັກສອນ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດ ເລືອກທີ່ຈະແຈກຢາຍແບບຟອມທົດສອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3) ໃນເວລາດຽວກັນກັບຕອນແຈກຢາຍ ບັດເອົາກັບບ້ານ ແລະ ເຊີນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຕອບຄຳຖາມ ໃນເວລາທີ່ເໝາະສົມໃນໄລຍະຂອງການສົນທະນາ.

ສະໄໝ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ພາກສະເໜີ		
ແຜ່ນສະໄໝ 1 		• ພາກສະເໜີ – ແມ່ນສາມາດສະແດງ ຕອນທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເລີ່ມເຂົ້າສູ່ເວທີການສົນທະນາ. • ບັບແຜ່ນສະໄໝນີ້ໃຫ້ແທດເໝາະກັບທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍການຕື່ມ ຊື່ຊຸມຊົນ, ຊື່ຂອງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຜູ້ທີສອງ, ແລະ ຖ້າເໝາະສົມໃຫ້ເອົາໂລໂກ້ຂອງອົງການຄູ່ຮ່ວມເຂົ້ານຳ.
ແຜ່ນສະໄໝ 2 	• ສະບາຍດີຕອນເຊົ້າ/ຕອນປ່າຍ/ຕອນແລງ. • ຂໍຂອບໃຈທຸກຄົນທີ່ສະລະເວລາມາຮ່ວມເວທີສົນທະນາໃນຄັ້ງນີ້. • ເວົ້າກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າ ການທີ່ພວກເຂົາມາຮ່ວມເວທີສົນທະນານີ້ ແມ່ນເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງລູກໆຂອງຕົນ/ເດັກທີ່ຕົນເບິ່ງແຍງ. • ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍຄຳເວົ້າທີ່ເປັນກັນເອງ ແລະ ແນະນຳຕົນເອງໂດຍຫຍໍ້ ແລະ ຜູ້ອື່ນໆທີ່ຊ່ວຍຊຸກຍູ້ການຝຶກອົບຮົມໃນຄັ້ງນີ້.	• ຍ້ອນມີເວລາຈຳກັດສຳລັບເວທີສົນທະນາ, ໃຫ້ດຳເນີນພາກສະເໜີນີ້ຢ່າງໄວ. • ຈຸດປະສົງຂອງພາກສະເໜີນີ້ ແມ່ນເພື່ອວາງພື້ນຖານໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ວ່າການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພວກເຂົາ ແມ່ນການເຮັດເພື່ອລູກ. • ພາກນີ້ຍັງສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ສຶກສະບາຍ ແລະ ເຂົ້າໃຈສິ່ງທີ່ສະເໜີ ແລະ ໃຫ້ໂອກາດເຂົາເຈົ້າແນະນຳຕົນເອງ ແລະ ຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບຜູ້ອື່ນໃນກຸ່ມ ກ່ອນທີ່ຈະເຂົ້າໄປສູ່ບັນຫາທີ່ຫຼ້າຫຼາມກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ທີ່ຈະນຳສະເໜີໃນພາກຕໍ່ໆໄປ. • ກິດຈະກຳທີ່ເປັນທາງເລືອກໃນພາກນີ້ (ການແນະນຳຕົວຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ການລະດົມແນວຄວາມຄິດເປັນກຸ່ມ) ຄວນເຮັດໄວໆ ແລະ ບໍ່ຕ້ອງອະທິບາຍລາຍລະອຽດຍາວຫຼາຍ.
ແຜ່ນສະໄໝ 3 	• ອະທິບາຍວ່າ ເອກະສານການຝຶກອົບຮົມນີ້ແມ່ນໄດ້ຖືກພັດທະນາຂຶ້ນ ໂດຍອົງການສຸພະນິມິດ ສຳລັບໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ, ຊຶ່ງເປັນແຜນງານລິເລີ່ມຂອງລັດຖະບານອົດສຕຣາລີ ເພື່ອປ້ອງກັນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ໃນການເດີນທາງ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ.	• ຕາມຄວາມເໝາະສົມ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອະທິບາຍໂດຍຫຍໍ້ ວ່າ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນມີການພົວພັນກັບການທ່ອງທ່ຽວແນວໃດ (ຕົວຢ່າງ: ເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ໄດ້ຮັບການສ້າງຂຶ້ນເປັນຢ່າງດີ, ເປັນບ່ອນທ່ອງທ່ຽວທີ່ກຳລັງເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວ, ມີການອົບພະຍົບຈາກຊຸມຊົນ ໄປຫາບ່ອນທ່ອງທ່ຽວ, ອື່ນໆ). ອັນນີ້ແມ່ນການສະເໜີຄວາມເປັນມາ ແລະ ວາງພື້ນຖານສຳລັບເວທີສົນທະນາ. • ຖ້າເປັນໄປໄດ້, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອະທິບາຍໃຫ້ຊັດເຈນວ່າການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກນັ້ນຍັງສາມາດເກີດຂຶ້ນໃນຊຸມຊົນທີ່ບໍ່ແມ່ນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ.

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ້ 4 	 <i>ກິດຈະກຳ ການແນະນຳຕົວຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ (ເປັນທາງເລືອກ – ດຳເນີນກໍລະນີທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມບໍ່ຮູ້ຈັກກັນເທົ່ານັ້ນ.)</i> • ພວກເຮົາເຂົ້າໃຈວ່າ ສ່ວນຫຼາຍທ່ານທີ່ເຂົ້າຮ່ວມແມ່ນ ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ (ເດັກແມ່ນທຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ). ບາງທ່ານກໍອາດຈະຮູ້ຈັກກັນມາກ່ອນແລ້ວ, ແຕ່ບາງທ່ານອາດຍັງບໍ່ເຄີຍພົບກັນເທື່ອ. • ເພື່ອເປັນການທຳຄວາມຮູ້ຈັກກັນ, ຂໍເຊີນໃຫ້ແຕ່ລະຄົນແນະນຳຕົນເອງ ໂດຍຕອບ 2 ຄຳຖາມງ່າຍໆດັ່ງນີ້: – ເຈົ້າຊື່ຫຍັງ? – ທ່ານກຳລັງດູແລເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມຈັກຄົນ? • ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຮັບຊາບຂໍ້ມູນໂດຍຫຍໍ້ຂອງແຕ່ລະຄົນແຕ່ລະຄົນ ແລະ ບວກຈຳນວນລູກຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຂຶ້ນເລື້ອຍໆຕາມການສະເໜີຕົວ. • ຕອນສະຫຼຸບພາກແນະນຳຕົວ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດ: – ສະແດງຄຳເຫັນກ່ຽວກັບການມີປະສົບການຫລາຍປີຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນການດູແລເດັກ. – ຮັບຮູ້ຈຳນວນເດັກທັງໝົດທີ່ໄດ້ຮັບການດູແລຈາກບັນດາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນຫ້ອງຮຽນ. – ແນະນຳໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ວ່າເວທີການສົນທະນານີ້ຖືກອອກແບບຂຶ້ນມາສະເພາະເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາປຶກສາປຶກສາໄດ້ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. – ສະແດງຄຳເຫັນວ່າການເຂົ້າຮ່ວມເວທີສົນທະນານີ້ແມ່ນການປະຕິບັດບາດກ້າວໜຶ່ງແລ້ວໃນການປຶກສາປຶກສາໄດ້ຈາກການລ່ວງລະເມີດ. – ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ສົນທະນາ ແລະ ແລກປ່ຽນປະສົບການໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.	ເພື່ອເຮັດໃຫ້ພາກນີ້ມີຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ແລກປ່ຽນກັນທັງສອງກຳສອງຝ່າຍ, ການແນະນຳໂຕ ຈະເລີ່ມ ໂດຍການໂຍນໝາກບານເບົາ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໜຶ່ງທ່ານ. ຫຼັງຈາກທີ່ເຂົາເຈົ້າໄດ້ແນະນຳຕົນເອງແລ້ວເຂົາເຈົ້າສາມາດເລືອກຄົນຕໍ່ໄປ ໂດຍການໂຍນໝາກບານໄປໃຫ້ຜູ້ນັ້ນ. ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໂຍນໝາກບານ ໄປໃຫ້ຄົນທີ່ເຂົາເຈົ້າ ບໍ່ເຄີຍພົບມາກ່ອນ.

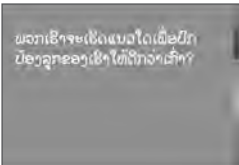
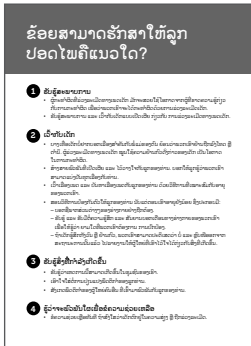
ສະໄໝ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄໝ 5 	ຍ້ອນຫຍັງພວກເຮົາຈຶ່ງມາທີ່ນີ້? - ມື້ນີ້, ພວກເຮົາຈະມາສົນທະນາຫຍັງກ່ຽວກັບວິທີການປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. - ໃນຖານະທີ່ເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ, ມັນອາດຈະເປັນການຍາກທີ່ພວກເຮົາຈະເວົ້າເລື່ອງເພດກັບລູກຂອງເຮົາ. ພໍ່ແມ່ຂອງພວກເຮົາເອງກໍອາດຈະຍັງບໍ່ເຄີຍລົມເລື່ອງເພດກັບເຮົາ ແລະ ບາງເທື່ອມັນກໍອາດເປັນເທື່ອທຳອິດສຳລັບທ່ານທີ່ຈະເວົ້າກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້. - ແຕ່ວ່າ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ລູກຫຼານຂອງພວກເຮົາປອດໄພ, ມັນຈຶ່ງສຳຄັນທີ່ພວກເຮົາຮູ້ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ ແລະ ຈຳເປັນຕ້ອງເວົ້າກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ມັນຍັງໝາຍຄວາມວ່າພວກເຮົາບໍ່ຄວນມີດຽບກ່ຽວກັບບັນຫານີ້. ຂໍ້ສະເໜີ: - ການປະກອບສ່ວນຂອງແຕ່ລະຄົນກ່ຽວກັບຫົວເລື່ອງນີ້ລ້ວນແຕ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ມີຄ່າ. - ຖ້າທ່ານບໍ່ເຂົ້າໃຈອັນໃດອັນໜຶ່ງແມ່ນໃຫ້ຖາມໂລດ. ບາງເທື່ອຜູ້ອື່ນກໍອາດບໍ່ເຂົ້າໃຈຄືກັນ. ຖ້າວ່າທ່ານສະບາຍໃຈກວ່າ, ມາລົມກັບຂ້າພະເຈົ້າໂດຍກົງກໍໄດ້ຫຼັງຈາກເວທີການສົນທະນາ. - ຖ້າທ່ານຮູ້ກ່ຽວກັບສະພາບການທີ່ເດັກນ້ອຍກຳລັງຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ, ຂໍໃຫ້ມາບອກຂ້າພະເຈົ້າຫຼັງຈາກເວທີການສົນທະນາ ແລະ ພວກເຮົາຈະຫາວິທີຊ່ວຍເຫຼືອເຂົາເຈົ້າ.	ອີງໃສ່ ບັດເອົາກັບບ້ານ (ການປົກປ້ອງເດັກແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພໍ່ແມ່ທຸກຄົນ)
ແຜ່ນສະໄໝ 6 	ກິດຈະກຳ: ການລະດົມແນວຄວາມຄິດເປັນກຸ່ມ (ເປັນທາງເລືອກ) - ຮັບຮູ້ວ່າການເບິ່ງແຍງເດັກ ເປັນວຽກປະຈຳ ແລະ ທຳທາຍ. - ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃຫ້ເລົ່າໃຫ້ຟັງສິ່ງທີ່ພວກເຂົາໄດ້ເຮັດສຳລັບລູກຂອງພວກເຂົາໃນແຕ່ລະມື້ມີຫຍັງແດ່. - ໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ/ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຜູ້ທີສອງ ຫຼື ສະມາຊິກໃນກຸ່ມທີ່ອາສາສະມັກ ຂຽນປະເດັນຕ່າງໆທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນລົງໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່.	ພາກນີ້ອາດຈະເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍ ກິດຈະກຳສັ້ນໆ ທີ່ສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນຊຸກຍູ້ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນທະນາ ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ພວກເຂົາເຮັດເພື່ອລູກ. ມັນເປັນການໃຫ້ໂອກາດແກ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະກອບຄຳເຫັນໃນຮູບການທີ່ບໍ່ມີການຂັດແຍ່ງ ໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນຂອງການສົນທະນາ. ມັນຈະຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ສຶກສະບາຍໃຈໃນການສົນທະນາກ່ຽວກັບ ບັນຫາທາງເພດ.

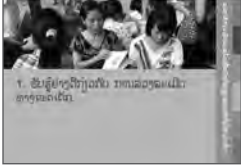
ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	- ສະແດງຄວາມຮັບຮູ້ ວ່າຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີວຽກຫຼາຍ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບທີ່ສໍາຄັນຂອງຄົນເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ແມ່ນການປົກປ້ອງລູກ ຈາກໄພອັນຕະລາຍທຸກຮູບແບບ. - ອະທິບາຍໃຫ້ຮູ້ວ່າ ໃນຂະນະທີ່ພວກເຮົາເຂົ້າໃຈຢ່າງຈະແຈ້ງກ່ຽວກັບວິທີການປົກປ້ອງ ເດັກຂອງພວກເຮົາຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍຕ່າງໆ (ຕົວຢ່າງ ຄວາມປອດໄພໃນເວລາຍ່າງຂ້າມຖະໜົນ, ການລະວັງຕົວໃນເວລາຢູ່ໃກ້ໄຟ) ແຕ່ພວກເຮົາກໍຮູ້ວ່າ ຍັງມີພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ດູແລ ເດັກຫລາຍຄົນທີ່ຍັງບໍ່ທັນແນ່ໃຈວ່າຈະຮັກສາໃຫ້ລູກຂອງຕົນປອດໄພຄືແນວໃດ ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. - ການຝຶກອົບຮົມໃນມື້ນີ້ ຖືກອອກແບບມາເພື່ອໃຫ້ຂໍ້ມູນແກ່ທ່ານ ກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກຂອງທ່ານໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.	ຄໍາຕອບອາດລວມດ້ວຍ: ທໍາຄວາມສະອາດໃຫ້ລູກ, ໄປສົ່ງຢູ່ໂຮງຮຽນ, ສອນວຽກເຮືອນໃຫ້ພວກເຂົາ, ຊ່ວຍສອນວຽກບ້ານ, ໃຫ້ອາຫານ, ເຄື່ອງນຸ່ງ, ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາປອດໄພ ແລະ ອື່ນໆ.
ແຜ່ນສະໄລ້ 7 ● 	 ກິດຈະກຳ: ແບບທົດສອບກ່ອນຝຶກອົບຮົມ - ຢູ່ໃນນີ້ ບາງທ່ານກໍອາດມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບເລື່ອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດມາກ່ອນແລ້ວ ແຕ່ບາງທ່ານກໍອາດເປັນຄວາມຮູ້ໃໝ່. ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າພວກເຮົາໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ເປັນປະໂຫຍດທີ່ສຸດສໍາລັບທ່ານ, ກ່ອນອື່ນພົດພວກເຮົາຂໍຖາມບາງຄໍາຖາມ. - ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກສາມາດເລືອກດຳເນີນການທົດສອບໃຫ້ເປັນກິດຈະກຳງ່າຍໆ, ແບບໂຕ້ຕອບກັນຕາມທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໃນຂໍ້ແນະນຳອະທິບາຍ (ຖິ້ມເບື້ອງຂວາ) ເພື່ອເປັນການທົດສອບຄວາມຮູ້ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ. ເຫັນວ່າ ວິທີການດັ່ງກ່າວຈະເໝາະສົມກວ່າສໍາລັບດຳເນີນກັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ ແລະ ຍັງປະຢັດເວລາໄດ້ດີກວ່າ ກິດຈະກຳແບບຂີດຂຽນ. ຖ້າຕ້ອງການ ແມ່ນສາມາດແຈກຢາຍ <i>ບົດທົດສອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມແບບຂີດຂຽນ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3)</i>.	ແບບຟອມທົດສອບຕອນຕົ້ນ ແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການປະເມີນຜົນກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ. ແນະນຳໃຫ້ດຳເນີນການທົດສອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມເປັນກິດຈະກຳແບບໂຕ້ຕອບ ດັ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້: ອີກທາງເລືອກໜຶ່ງແມ່ນສາມາດດຳເນີນ <i>ບົດທົດສອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ</i> ດ້ວຍການຂຽນ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3). <i>ແບບທົດສອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ – ກິດຈະກຳແບບໂຕ້ຕອບກັນ</i> - ແຈກຢາຍ <i>ບົດທົດສອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັກການຝຶກອົບຮົມ</i> ໜຶ່ງຊຸດ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5) ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ແລະ ຂໍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຍົກບັດ 'ກາໝາຍເອົາ' ຂຶ້ນ ຖ້າເຂົາເຈົ້າຕອບວ່າ 'ແມ່ນ', ຍົກບັດ 'ໝາຍໄຄວ່' ຂຶ້ນຖ້າວ່າຄຳຕອບຂອງເຂົາເຈົ້າແມ່ນ 'ບໍ່' ແລະ ບັດ 'ໝາຍຄຳຖາມ' ຖ້າວ່າຄຳຕອບຂອງເຂົາເຈົ້າແມ່ນ 'ບໍ່ຮູ້' ຕອບແຕ່ລະຄຳຖາມຢູ່ໃນ <i>ແບບທົດສອບຕອນຕົ້ນ</i>. ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ (ຫຼື ຜູ້ຊ່ວຍ) ຕ້ອງໄດ້ ບັນທຶກຢ່າງລະມັດລະວັງຈຳນວນ ກາໝາຍເລືອກເອົາ, ກາໝາຍໄຄວ່ ແລະ ໝາຍຖາມສໍາລັບແຕ່ລະຄຳຖາມຕາມແບບຢ່າງໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6. - ອີກທາງເລືອກໜຶ່ງທີ່ງ່າຍກວ່າ ແມ່ນ ໃຫ້ແຍກຫ້ອງເປັນສາມສ່ວນຕາມ 'ກາໝາຍເອົາ', 'ໝາຍໄຄວ່' ແລະ 'ໝາຍຖາມ'. ຂີດກາໝາຍເອົາຢູ່ບ່ອນໜຶ່ງ, ໝາຍໄຄວ່ໃນບ່ອນໜຶ່ງຕ່າງຫາກ, ແລະ ໝາຍຖາມໃສ່ຫ້ອງທີສາມ. ບອກໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຍ້າຍໄປຫາ ພາກສ່ວນຂອງຫ້ອງ ຕາມຄຳຕອບຂອງເຂົາວ່າ 'ແມ່ນ' (ກາໝາຍເອົາ), 'ບໍ່' (ກາໄຄວ່) ຫຼື 'ບໍ່ຮູ້' (ໝາຍຖາມ).

ສະໄລ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຫຍັງ?		
ແຜ່ນສະໄລ 8 	ເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ 'ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ', ພວກເຮົາຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າ 'ການລ່ວງລະເມີດເດັກ' ແມ່ນຫຍັງ.	
ແຜ່ນສະໄລ 9 	- ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນທຸກໆການກະທຳ (ຫຼື ບໍ່ແມ່ນການກະທຳ) ທີ່ບໍ່ແມ່ນຄວາມບັງເອີນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເດັກເຈັບປວດ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ເດັກຕຶກຢູ່ໃນຄວາມອັນຕະລາຍ. - ການລ່ວງລະເມີດເດັກ ມີຜົນຕົວຈິງ ຫຼື ອາດມີຄວາມເສຍຫາຍ ຕໍ່ສຸຂະພາບ, ການຢູ່ລອດ, ການພັດທະນາ ແລະ ກຽດສັກສີ ຂອງເດັກ.	ອີງໃສ່ ບັດເອົາກັບບ້ານ (ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນຫຍັງ?) ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອ້າງອີງເຖິງນິຍາມ ແລະ ມາດຕາຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນກົດໝາຍພາຍໃນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.
ແຜ່ນສະໄລ 10 	ມີສີ່ຮູບແບບຫຼັກຂອງການລ່ວງລະເມີດເດັກ, ເຖິງແມ່ນວ່າມັນຈະມີການຊຳຊ້ອນກັນກໍຕາມ: ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຮ່າງກາຍ - ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຮ່າງກາຍແມ່ນເວລາບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຕັ້ງໃຈຂົ່ມຂູ່ ແລະ ກະທຳເຮັດໃຫ້ເດັກນ້ອຍໄດ້ຮັບບາດເຈັບ. - ການກະທຳລວມມີ: ການຕີ, ການກົດຂີ່, ການຊີກ, ຈັບສັ່ນ, ເຕະ, ເອົາໄຟຈຸດ, ເອົາມືດແຖບາດ, ບີບຄໍຕາຍ, ຈັບທັງຂຶ້ນລົງ, ວາງຢາພິດ ຫຼື ບັງຄັບບໍ່ໃຫ້ເຄື່ອນຍ້າຍໄປມາໄດ້. ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຈິດໃຈ - ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຈິດໃຈແມ່ນການກະທຳທີ່ເຮັດໃຫ້ມີຜົນຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກທາງອາລົມຈິດຢ່າງໜັກໜ່ວງແລະເຮັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. - ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຈິດໃຈສົ່ງຜົນຕໍ່ກັບຄວາມໝັ້ນໃຈຂອງເດັກ.	

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	- ການເອີ້ນຊື່ທີ່ເດັກບໍ່ມັກ, ການຂົ່ມຂູ່ເດັກ, ການເວົ້າເຢາະເຢີຍ, ການຂັງເດັກໄວ້ຄົນດຽວ. - ທຸກຮູບແບບຂອງການລ່ວງລະເມີດເດັກ ແມ່ນມີຜົນກະທົບທາງດ້ານຈິດໃຈຂອງເດັກ. <i>ການປ່ອຍປະລະເລີຍເດັກ</i> - ການປ່ອຍປະລະເລີຍ ເປັນສິ່ງທີ່ຫຼົ້ມເຫຼວທີ່ຍິ່ງໃຫຍ່ຂອງການເບິ່ງແຍງເດັກ. - ຕົວຢ່າງ: ການປົກປ້ອງເຂົາເຈົ້າຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ ຫຼື ບໍ່ຍອມໃຫ້ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮັບການປົນປົວສຸຂະພາບທີ່ດີ ຫຼື ຄວາມຈຳເປັນຂັ້ນພື້ນຖານ (ເຊັ່ນ: ອາຫານການກິນ, ເຄື່ອງນຸ່ງຖື, ທີ່ພັກອາໄສ ຫຼື ການເບິ່ງແຍງດ້ານຈິດໃຈ). <i>ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ</i> - ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດມັນແມ່ນການທີ່ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງນຳໃຊ້ອຳນາດຂອງຕົນ ຫຼື ທຸກຮູບແບບຂອງພຶດຕິກຳທາງເພດທີ່ບໍ່ຍິນຍອມ. ໃນນັ້ນລວມທັງການຈັບປາຍ ຫຼື ວ່າບໍ່ໄດ້ສຳພັດໃດໆເລີຍ. - ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກລວມມີ: - ສ້າງພາບ/ຮູບຖ່າຍ/ວິໄດໂອທີ່ບໍ່ເໝາະສົມສຳລັບເດັກ, - ບັງຄັບໃຫ້ເດັກເບິ່ງ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມໃນການກະທຳທາງເພດ, ຫຼື - ບັງຄັບໃຫ້ເດັກມີເພດສຳພັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມໃນການກະທຳທາງເພດ ກັບເດັກ ຫຼື ຜູ້ໃຫຍ່ຄົນອື່ນ. ມີນີ້ ພວກເຮົາຈະສົນທະນາ ເນັ້ນໃສ່ໝວດຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ, ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຄວນຮູ້ວ່າ ການລ່ວງລະເມີດສີ່ປະເພດນັ້ນ ຈະກ່ຽວພັນກັນແລະ ບໍ່ເກີດຂຶ້ນພຽງປະເພດດຽວ. ຕົວຢ່າງ: ເດັກທີ່ຖືກລ່ວງລະເມີດທາງຈິດໃຈ ມັກຈະຖືກປ່ອຍປະລະເລີຍ.	

ສະໄໝ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄໝ 11 	• ບໍ່ມີສະຖິຕິທີ່ຊັດເຈນ ກ່ຽວກັບຕົວເລກຂອງ ເດັກທີ່ຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. • ມັນເປັນສິ່ງຍາກທີ່ຈະຮູ້ຕົວເລກ ຍ້ອນວ່າ ຄົນບໍ່ມັກລາຍງານກໍລະນີທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ສ່ວນຫຼາຍບໍ່ມີການນັບ ກໍລະນີຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນ. ແຕ່ຄາດຄະເນວ່າ ຈະມີຢູ່ຫຼາຍລ້ານກໍລະນີ. • ເດັກເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນມາຈາກທຸກໆ ພື້ນຖານດ້ານ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ທຸກອາຍຸ, ທຸກສາດສະໜາ ແລະ ວັດທະນະທຳ. • ມັນເປັນເລື່ອງທຳມະດາສຳລັບເດັກທີ່ໄດ້ຜ່ານ ປະສົບການຈາກການລ່ວງລະເມີດໃນຮູບແບບ ຕ່າງໆ - ບາງກໍລະນີການລ່ວງລະເມີດແມ່ນ ການແຍກເອົາເດັກອອກໄປຕ່າງທາງ. ຕົວຢ່າງ, ພໍ່ແມ່ປ່ອຍປະລະເລີຍເດັກ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເດັກກາຍເປັນເດັກຢູ່ຂ້າງຖະໜົນ ແລະ ໃນທີ່ສຸດກໍກາຍເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ ແລະ/ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດ ທາງເພດ.	• ເພື່ອເນັ້ນໜັກບັນຫາໃຫ້ແທດເໝາະກັບ ທ້ອງຖິ່ນ, ສະພາບການ ແລະ ຄວາມເປັນຈິງ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຍົກຕົວຢ່າງ ຈາກສື່ ທີ່ໄດ້ສະເໜີຢ່າງລະອຽດອ່ອນ ກໍລະນີ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ຈາກທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ພາຍໃນປະເທດ. • ອາດຈະເປັນປະໂຫຍດ ຖ້າຜູ້ອຳນວຍ ຄວາມສະດວກສະເໜີ ສະຖິຕິ ຫຼື ທ່າອ່ຽງ ພາຍໃນ ປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ເຫັນ ພາບວ່າ ຊຸ່ງວຊານ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ເວົ້າຫຍັງແດ່ ກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ນີ້. ໃນລະດັບພາກພື້ນ, ບົດລາຍງານການທົບທວນ ປີ 2012 ໂດຍ ອົງການຢູເນິເຊັບ (UNICEF) ປະຈຳພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກ ແລະ ປາຊີຟິກ ພົບວ່າ: • ອັດຕາການລ່ວງລະເມີດທາງຮ່າງກາຍຢ່າງ ຮຸນແຮງຢູ່ລະຫວ່າງ 9% ເຖິງປະມານ 25% ຂອງເດັກນ້ອຍໃນພາກພື້ນ. • ລະຫວ່າງ 14% ຫາ 30% ຂອງທັງເດັກຊາຍ ແລະ ເດັກຍິງ ໄດ້ລາຍງານວ່າ ເຄີຍມີປະສົບການ ຖືກບັງຄັບໃຫ້ມີເພດສຳພັນຕະຫຼອດໄລຍະການ ມີຊີວິດຂອງພວກເຂົາ. • ໄວຈະເລີນພັນ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ ທີ່ເຄີຍຖືກ ລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ແລະ/ຫຼື ທາງຮ່າງກາຍ ໃນໄວເດັກ ແມ່ນມີຄວາມຄິດຢາກ ຫຼື ພະຍາຍາມ ຂ້າຕົວຕາຍ 4 ເທົ່າຫຼາຍກວ່າ ເດັກທີ່ບໍ່ມີປະຫວັດ ການລ່ວງລະເມີດ. (ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: UNICEF, ການກະທຳຜິດຕໍ່ເດັກ: ຄວາມແຜ່ຫຼາຍ, ກໍລະນີ ແລະ ຜົນທີ່ຕາມມາ ໃນພາກພື້ນອາຊີຕາເວັນອອກ ແລະ ປາຊີຟິກ, 2012)
ແຜ່ນສະໄໝ 12 	• ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຜິດກົດໝາຍ. • ເດັກມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການ ລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍ ພາຍໃນປະເທດ ຢູ່ໃນອາຊີຕາເວັນອອກ ສູງໄຕ້. • ເດັກຍັງມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຈາກການ ລ່ວງລະເມີດໃນທຸກຮູບແບບ ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍ ສາກົນ – ທ່ານອາດຈະໄດ້ຍິນກ່ຽວກັບ ສົນທິສັນຍາຂອງ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ, ຊຶ່ງໄດ້ຮັບສັນຕະຍາບັນ ໂດຍທຸກໆປະເທດໃນອາຊີຕາເວັນອອກ ສູງໄຕ້.	ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຄວນສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາ ກ່ຽວກັບຂອບກົດໝາຍ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ກ່ອນ ດຳເນີນການສົນທະນາ ແລະ ສະເໜີໂດຍຫຍໍ້: • ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງມີຫຍັງແດ່? • ກົດໝາຍໄດ້ຖືກເອົາມານຳໃຊ້ຢູ່ໃນປະເທດ ແນວໃດ? ຖ້າຈຳເປັນ, ໃຫ້ສະເໜີໂຄງຮ່າງຫຍໍ້ ສົນທິສັນຍາ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍ ສິດທິເດັກ.

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ້ 13 	- ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຫົວເລື່ອງທີ່ຫຼີ້ແຫລມ. ມັນເປັນປະເດັນທີ່ພວກເຮົາບໍ່ຢາກເກັບມາຄິດ. ຍ້ອນແນວນັ້ນຈຶ່ງມີຫລາຍຄົນສັບສົນກັບຫົວເລື່ອງນີ້. ຫຼາຍໆຄົນຄິດວ່າ ມັນເປັນບັນຫາທີ່ໄກຕົວທີ່ບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ພວກເຂົາ, ບ້ານໄກເຮືອນຄຽງ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງພວກເຂົາ. - ເນື່ອງຈາກວ່າບໍ່ມີຄົນຢາກເວົ້າເຖິງເລື່ອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ມັນຈຶ່ງມີຫລາຍສິ່ງລັບກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ. - ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ມັກຈະສວຍໃຊ້ໂອກາດຈາກຜູ້ທີ່ຂາດຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດ ເພື່ອວ່າພວກເຂົາຈະໄດ້ກະທຳຜິດດ້ວຍການລ່ວງລະເມີດເດັກ. ດັ່ງນັ້ນ ສິ່ງນີ້ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນສຳລັບພວກເຮົາທີ່ຈະຕ້ອງຮັບຮູ້ ແລະ ເວົ້າເຖິງເລື່ອງນີ້. - ຂໍ້ມູນ ແລະ ການສົນທະນາເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາມີຄວາມເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ ເພື່ອພ້ອມກັນທັງຫມົດຊຸມຊົນເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຂອງພວກເຮົາ.	
ພວກເຮົາສາມາດປົກປ້ອງລູກຫຼານຂອງພວກເຮົາໃຫ້ດີກ່ວາເກົ່າຄືແນວໃດ?		
ແຜ່ນສະໄລ້ 14 	- ໃນຖານະທີ່ເປັນພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ດູແລເດັກ ພວກເຮົາມີບົດບາດທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດໃນການປົກປ້ອງເດັກຂອງພວກເຮົາ. - ມີຂັ້ນຕອນງ່າຍໆທີ່ພວກເຮົາທຸກຄົນສາມາດເຮັດ ເພື່ອປົກປ້ອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການປົກປ້ອງເດັກ. ວິທີການດັ່ງກ່າວແມ່ນສາມາດແບ່ງອອກເປັນສີ່ປະເພດ: 1. ຮັບຮູ້ສະພາບໃຫ້ດີ ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ. 2. ເວົ້າກັບລູກຫຼານຂອງພວກເຮົາ. 3. ຮັບຮູ້ສິ່ງທີ່ກຳລັງເກີດຂຶ້ນ. 4. ຮູ້ຈັກຜູ້ທີ່ຈະຕິດຕໍ່ເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. - ໃນເມື່ອພວກເຮົາໄດ້ເຮັດທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ ພວກເຮົາສາມາດເຮັດໃຫ້ເດັກມີຄວາມປອດໄພຢູ່ໃນເຮືອນ, ແຕ່ວ່າກໍຍັງມີຫລາຍສິ່ງຫລາຍຢ່າງທີ່ພວກເຮົາສາມາດເຮັດໄດ້ກ່ອນກັນ ໃນຫົວຊຸມຊົນ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພຕື່ມ ສຳລັບເດັກຂອງພວກເຮົາ. ໃນນີ້ປະກອບດ້ວຍໂຮງຮຽນ, ບ່ອນເດັກຫຼິ້ນ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນໆທີ່ເດັກໄປ. - ນັ້ນີ້ພວກເຮົາຈະມາເວົ້າລະອຽດຕື່ມກ່ຽວກັບສີ່ຂັ້ນຕອນການເຫຼົ່ານີ້.	ອີງໃສ່ ບັດເອົາກັບກັບ (ຂ້ອຍຈະປົກປ້ອງລູກໃຫ້ປອດໄພແນວໃດ?)

ສະໄໝ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
1. ພວກເຮົາຕ້ອງຮູ້ຂໍ້ມູນຫຍັງ?		
ແຜ່ນສະໄໝ 15 ● 	• ເພື່ອປົກປ້ອງລູກຫຼານຂອງພວກເຮົາ, ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງຮັບຮູ້ສະພາບໃຫ້ດີກ່ຽວກັບ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ. • ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຮົາມີຄວາມເຂັ້ມແຂງຕື່ມ ແລະ ຊ່ວຍໃນການສ້າງໃຫ້ມີແນວລັອມທີ່ໃຫ້ການປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ຕອບໂຕ້ກັບສະພາບການ ໃນເມື່ອເດັກພົບບັນຫາຕ່າງໆ.	
ແຜ່ນສະໄໝ 16 ● 	ໃຜແມ່ນຜູ້ເຄາະຮ້າຍ? • ຜູ້ລ່ວງລະເມີດສາມາດແນໃສ່ເດັກຈາກທຸກໆພື້ນຖານ. • ຜູ້ເຄາະຮ້າຍສາມາດເປັນທັງເດັກຊາຍ ແລະ ເດັກຍິງ. • ເດັກໝາຍເຖິງບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕ່ຳກວ່າ 18 ປີ. ອັນນີ້ໝາຍຄວາມວ່າ ຜູ້ເຄາະຮ້າຍສາມາດຢູ່ໃນອາຍຸລະຫວ່າງ 0 – 17 ປີ. ສະນັ້ນ ຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ອາດເປັນເດັກນ້ອຍ ຫຼື ໄວລຸ້ນ • ເດັກເພດທຶສາມ ຫຼື ເດັກທີ່ກຳລັງຄົ້ນຫາເພດຂອງຕົນເອງແມ່ນສາມາດມີຄວາມສ່ຽງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ. • ເດັກພິການແມ່ນສາມາດມີຄວາມສ່ຽງທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ. ອັນນີ້ແມ່ນລວມທັງທຸກໆປະເພດຄວາມພິການ ເຊັ່ນ ການພິການທາງຮ່າງກາຍ, ການພິການທາງປະສາດສຳພັດ (ຄື ການໄດ້ຍິນ ຫຼື ຄວາມບົກພ່ອງທາງສາຍຕາ), ການພິການທາງປັນຍາ ແລະ ການພິການທາງຈິດ. • ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ສາມາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ເດັກທຸກຄົນ, ໃນທຸກໆຄອບຄົວ. • ເດັກນ້ອຍຈະຖືກຕົກເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຢູ່ສະເໝີ. ບາງຄັ້ງການກ່າວໂທດ ແມ່ນກ່າວແບບທາງອ້ອມ. ຕ້ອງໄດ້ຮັບປະກັນວ່າເດັກທຸກຄົນທີ່ເຄີຍເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ບໍ່ຄວນກ່າວໂທດໃນສິ່ງທີ່ ເກີດຂຶ້ນກັບເຂົາເຈົ້າ.	ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນເກັບກຳ ແລະ ຍົກຕົວຢ່າງກ່ຽວກັບທີ່ມາຂອງຜູ້ເຄາະຮ້າຍຈາກປະເທດຕົນ ທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນລາຍລະອຽດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ອາຍຸ, ເພດ, ສະຖານທີ່, ອື່ນໆ. ການສະເໜີ ຕົວຢ່າງຈາກສື່ຕ່າງໆ (ໂດຍບໍ່ເປີດເຜີຍຕົວຕົນຂອງຜູ້ເຄາະຮ້າຍ) ຈະເປັນການດີ. ໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງຖີ່ຖ້ວນ ຕໍ່ການອັກຄະຕິ ຫຼື ທັດສະນະຄະຕິຈຳແນກ ທີ່ອາດຈະແພ່ຫຼາຍ ເພື່ອເນັ້ນໜັກກ່ຽວກັບ ຄວາມສະເໝີພາບຂອງເດັກທຸກຄົນ. ຈຳເປັນຕ້ອງມີການລະວັງ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ເປັນພິເສດເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຈະບໍ່ມີທັດສະນະ ຫຼື ພຶດຕິກຳ ທີ່ແບ່ງແຍກບໍ່ວ່າທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ, ລວມທັງຄວາມເຊື່ອທາງເພດຂອງຕົວເອງ ແລະ ເພດຍິງຊາຍ. ທັດສະນະຄະຕິຈຳແນກ ໂດຍອີງໃສ່ເພດ, ລົດສະນິຍົມທາງເພດ, ເຊື້ອຊາດ, ອື່ນໆ ຈະບໍ່ສອດຄ່ອງກັບ ສິດທິສາກົນຂອງເດັກ ແລະ ຍັງອາດຈະນຳໄປສູ່ຊ່ອງຫວ່າງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເດັກຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງຂອງການລ່ວງລະເມີດ.

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ້ 17 ● 	- ສ່ວນຫຼາຍມີຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດທີ່ວ່າເດັກຊາຍບໍ່ສາມາດຕົກເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໄດ້. - ຜົນຕາມມາແມ່ນວ່າ ບາງຄັ້ງຊຸມຊົນຈະໃຫ້ການປົກປ້ອງເດັກຍິງ ຫຼາຍກວ່າເດັກຊາຍ. - ອັນນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ເດັກຊາຍມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດຫຼາຍຂຶ້ນ. - ມັນຍັງເປັນການຍາກສຳລັບເດັກຊາຍ ທີ່ຈະບອກກັບຜູ້ໃດໜຶ່ງ ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດຍ້ອນ ການປະນາມ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດຂອງສັງຄົມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.	ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຊຸມຊົນມັກຈະບໍ່ເຊື່ອວ່າເດັກຊາຍ ຈະສາມາດຕົກເປັນເປົ້າຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ອັນນີ້ສົ່ງຜົນສະທ້ອນທີ່ຮ້າຍແຮງ ສຳລັບຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງເດັກຊາຍ ແລະ ໝາຍຄວາມວ່າ ຊຸມຊົນຕ່າງໆ ຈະບໍ່ນຳໃຊ້ກົນໄກໃນການປົກປ້ອງທີ່ທັດກຸ່ມຕໍ່ເດັກຊາຍເມື່ອ ສົມທຽບໃສ່ເດັກຍິງ. ຕົວຢ່າງ, ໄດ້ພົບເຫັນວ່າ ຢູ່ບາງປະເທດ, ເດັກຊາຍໂດຍສະເພາະ ແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ກັບ ການຄ້າມະນຸດເພື່ອໄປຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດທາງເພດ ຍ້ອນວ່າ ຜູ້ປົກຄອງເຕັມໃຈ ໃຫ້ລູກຊາຍຂອງພວກເຂົາເຄື່ອນຍ້າຍແບບບໍ່ປອດໄພຫຼາຍກ່ວາເມື່ອທຽບໃສ່ລູກສາວ ຂອງພວກເຂົາ.
ແຜ່ນສະໄລ້ 18 ● 	ໃຜແມ່ນຜູ້ລ່ວງລະເມີດ? - ມັນບໍ່ເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະພັນລະນາວ່າຜູ້ລ່ວງລະເມີດເດັກເປັນຄົນແນວໃດ. - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດແມ່ນຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງກໍ່ເປັນໄດ້: - ຜູ້ຊາຍ ຫຼື ແມ່ຍິງ. - ສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ (ພໍ່, ແມ່, ລູງ, ປ້າ, ນ້າ, ອາ, ລູກອ້າຍລູກນ້ອງ, ພໍ່ເຖົ້າ, ແມ່ເຖົ້າ ຫຼື ຍາດຕິພົນອື່ນໆ). - ເພື່ອນບ້ານ, ພູ່ເພື່ອນ ຫຼື ຄົນທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ (ຄູອາຈານ, ພະນັກງານໂຮງຮຽນ, ພະນັກງານສະໂມສອນກິລາ, ພະນັກງານການແພດ, ອື່ນໆ). ໃຫ້ຈື່ວ່າເດັກສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຖືກລ່ວງລະເມີດໂດຍຄົນທີ່ເຂົາເຈົ້າຮູ້ຈັກ. - ຄົນແປກໜ້າ. - ເດັກ ແລະ ຊາວໜຸ່ມຜູ້ອື່ນໆ. ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງລະມັດລະວັງ ຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ໂດຍເດັກຄົນອື່ນທີ່ອາດມີອາຍຸໃຫຍ່ກ່ວາ. - ຄົນຈາກຊຸມຊົນ, ປະເທດ, ອາຍຸ, ທຸກອາຊີບ ຫຼື ສາດສະໜາໃດໜຶ່ງ. - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດສ່ວນຫຼາຍຈະແມ່ນຄົນໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ. - ເຖິງແມ່ນວ່າຈະເປັນໄປບໍ່ໄດ້ທີ່ຈະບອກວ່າຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນໃຜຈາກໜ້າຕາ, ມັນເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະສັງເກດຈາກພຶດຕິກຳທີ່ໜ້າສົງໄສຂອງເຂົາເຈົ້າ.	ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດອະທິບາຍໂດຍນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກ ກໍລະນີສຶກສາຂອງທ້ອງຖິ່ນ/ພາຍໃນປະເທດ/ສາກົນ. ກໍລະນີສຶກສາຄວນຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອ ສະແດງໃຫ້ເຫັນລາຍລະອຽດຕ່າງໆ ຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດ ຜູ້ທີ່ຖືກ ຈັບກຸມຢູ່ໃນປະເທດ. ອີກເທື່ອໜຶ່ງ, ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຕ້ອງຍົກໃຫ້ເຫັນກ່ຽວກັບຄວາມຄິດແບບຕາຍຕົວກ່ຽວກັບເພດຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດ. ກໍລະນີທີ່ຖືກລາຍງານ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜູ້ລ່ວງລະເມີດໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນເປັນຜູ້ຊາຍ, ແຕ່ຜູ້ຍິງທີ່ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກກໍເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນກັນ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ເດັກແມ່ນມີຄວາມຮ້າຍແຮງເທົ່າໆກັນກັບຜູ້ຊາຍ. ຍົກໃຫ້ເຫັນວ່າ ຫຼາຍໆກໍລະນີຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຖືກລາຍງານ ຍ້ອນຫຼາຍໆເຫດຜົນ, ດັ່ງນັ້ນຮູບພາບຕົວຈິງຂອງບັນຫານີ້ຍັງບໍ່ຊັດເຈນເທື່ອ.

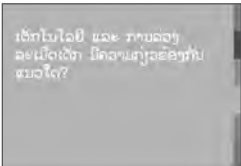
ສະໄລ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ 19	ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກດຳເນີນການແນວໃດ? • ຜູ້ລ່ວງລະເມີດເຂົ້າຫາເດັກ ແລະ ລົງມືລ່ວງລະເມີດດ້ວຍຫຼາຍວິທີ. • ຕາມປົກກະຕິ ຄົນມັກຄິດວ່າ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກມັກເກີດຂຶ້ນແບບບັງເອີນຍ້ອນມີຄົນແປກຫນ້າເຂົ້າບຸກທຳລາຍ. • ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ ແລະ/ຫຼື ຜູ້ຈັດຫາ ມັກຈະໃຊ້ເວລາໃນການສ້າງຄວາມສຳພັນກັບເດັກ (ແລະ ບາງຄັ້ງກັບຄອບຄົວຂອງເດັກ).	ອີງໃສ່ ບັດເອົາກັບບ້ານ (ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກເຄື່ອນໄຫວແນວໃດ?) ຈາກການສຶກສາກ່ຽວກັບ ພຶດຕິກຳຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ຜູ້ທີ່ຖືກສານຕັດສິນລົງໂທດ, ນັກຄົ້ນຄວາມຢັ້ງສາມາດເຫັນຮູບແບບທີ່ຊັດເຈນ ແລະ ຄວາມຄ້າຍຄືກັນ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດ. ຂໍ້ມູນສ່ວນໃຫຍ່ເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນອີງໃສ່ຂໍ້ມູນຈາກປະເທດຕາເວັນຕົກ ແລະ/ຫຼື ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ເປັນຄົນຕາເວັນຕົກ. ມັນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດການຄົ້ນຄວ້າຕື່ມອີກ ເພື່ອຮຽນຮູ້ຕື່ມກ່ຽວກັບວິທີການລ່ວງລະເມີດເດັກຂອງຜູ້ກະທຳຜິດຢູ່ອາຊີ.
ແຜ່ນສະໄລ 20	• ຂະບວນການສ້າງສາຍສຳພັນກັບເດັກ ແລະ/ຫຼື ຄອບຄົວຂອງເດັກເອີ້ນວ່າ "ຂັ້ນຕອນຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດ" ແລະ ປະກອບດ້ວຍຫຼາຍຂັ້ນຕອນ. • ທຳອິດ, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດເລັ່ງເປົ້າໝາຍໃສ່ເດັກສ່ວນໃຫຍ່ ພວກເຂົາເລັ່ງໃສ່ເດັກທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ • ເດັກທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແມ່ນຄົນທີ່ບໍ່ສາມາດຈົ່ມວ່າ, ຢູ່ໂດດດ່ຽວ ຫຼື ຕັດຂາດຈາກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ວາງໃຈໄດ້ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໂດຍຊຸມຊົນ. ຕົວຢ່າງ, ຄອບຄົວທີ່ມີຜູ້ປົກຄອງຄົນດຽວລ້ຽງລູກຫຼາຍຄົນ, ເດັກທີ່ຢູ່ຫ່າງໄກຈາກຄອບຄົວ, ເດັກພິການ, ເດັກທີ່ມີບັນຫາກັບຊີວິດ, ເດັກທີ່ພະເຊີນກັບຄວາມຮຸນແຮງໃນຄອບຄົວ, ອື່ນໆ.	ໃນບາງປະເທດ 'ການຍົວະ' ແມ່ນການກະທຳຜິດທາງອາຍາຍ້ອນມັນຖືວ່າເປັນການ ທຳຮ້າຍເດັກ. ຕາມຄວາມເໝາະສົມ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດອ້າງອີງໃສ່ກົດໝາຍພາຍໃນ.

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ້ 21 	- ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດຈະສ້າງສາຍສາຍສໍາພັນກັບເດັກໃຫ້ມີຄວາມໄວ້ວາງໃຈດ້ວຍການສ້າງຄວາມສັນໃຈຮ່ວມກັນ, ເອົາຂອງຂວັນໃຫ້ ແລະ ກາຍເປັນເພື່ອນກັນ. ບາງເທື່ອ, ກໍ່ສ້າງເພື່ອນມິດກັບຄອບຄົວ. - ຕົວຢ່າງ, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດຈະຕິສະນິດກັບຜູ້ເປັນແມ່ທີ່ລ້ຽງລູກຄົນດຽວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ນາງເຊື່ອໃຈ ແລະ ເຂົ້າຫາເພື່ອລ່ວງລະເມີດລູກຂອງນາງ. ໃນນີ້ປະກອບດ້ວຍການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການເງິນແກ່ຄອບຄົວ, ໃຊ້ຊີວິດຢູ່ກັບຄອບຄົວ ຫຼື ສະໜັບສະໜູນທາງການເງິນໃຫ້ແກ່ເດັກ (ສໍາລັບການໄປເຂົ້າໂຮງຮຽນ ຫຼື ຄວາມຕ້ອງການອື່ນໆຂອງເດັກ). - ເກືອບຫມົດທຸກກໍລະນີ, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດແມ່ນມີອຳນາດ ເໝືອບາງຢ່າງ ຍ້ອນການເສຍປຸງບທາງດ້ານ ອາຍຸ, ຄວາມເປັນຜູ້ໃຫຍ່, ຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານກຳລັງ ແລະ ອຳນາດ.	
ແຜ່ນສະໄລ້ 22 	- ໃນເມື່ອຜູ້ລ່ວງລະເມີດເດັກໄດ້ສ້າງສາຍສໍາພັນກັບເດັກແລ້ວ, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດເດັກຈະເລີ່ມສ້າງຄວາມລັບຂຶ້ນກັບເດັກ ເພື່ອຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ເດັກບໍ່ເປີດເຜີຍກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທີ່ເກີດຂຶ້ນ. - ສ່ວນຫຼາຍການຮັກສາຄວາມລັບຈະເປັນໃນຮູບແບບ ການໃຫ້ຄໍາສັນຍາ, ການຂົ່ມຂູ່ ບາງເທື່ອຜູ້ລ່ວງລະເມີດເດັກເອີ້ນສິ່ງນີ້ວ່າ “ການພົວພັນພິເສດ” ກັບເດັກ. ເດັກຈະຖືກລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຈິດໃຈ ແລະ ຖືກຜູ້ລ່ວງລະເມີດບັງຄັບບັນຊາ. - ຕົວຢ່າງ, ເດັກອາດຈະຮູ້ສຶກວ່າຜູ້ລະເມີດນັ້ນເປັນຄົນດຽວທີ່ເຂົາໃຈພວກເຂົາ ແລະ ກາຍເປັນຄົນສະໜິດ. - ເດັກມັກຈະມີບັນຫາ ໂດຍທີ່ພວກເຂົາຮູ້ສຶກວ່າຜູ້ໃຫຍ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບບັນຫາຂອງຕົນ. ດັ່ງນັ້ນ, ເດັກຈະຖືກຊັກຈູງໄດ້ງ່າຍ ເມື່ອພວກເຂົາພົວພັນກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຂົາໃຈເຂົາເຈົ້າ.	

ສະໄລ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ 23 ● 	- ການໃຊ້ເວລາອາດແຕກຕ່າງກັນໄປ, ແຕ່ວ່າ ຜູ້ລ່ວງລະເມີດໄດ້ກັກຈະຮີບເລີ່ມໃຫ້ມີ ເພດສຳພັນໂດຍໄວ. ໃນນີ້ປະກອບມີການເອົາ ວັດຖຸອຸປະກອນກ່ຽວກັບການມີເພດສຳພັນ ໃຫ້ເດັກເບິ່ງ ຫຼື ສຳພັດ ເພື່ອໃຫ້ເດັກ “ຫຼົງລົມ ຕົວໄປຕາມອາລົມ”, ຫຼື ຮູ້ສຶກຕົກອົກຕົກໃຈ ຫຼື ເຄັ່ງຄັດໜ້ອຍລົງ. - ຕົວຢ່າງ, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດຈະເລີ່ມຈັບ ບາຍເດັກ ຫຼື ເອົາຮູບພາບລາມິກໃຫ້ເຂົາ ເຈົ້າເບິ່ງ. ອີກວິທີໜຶ່ງແມ່ນວ່າ ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ ອາດຈະເລີ່ມລົມກັບເດັກກ່ຽວກັບກິດຈະກຳ ທາງເພດ.	
ແຜ່ນສະໄລ 24 ● 	- ຜູ້ລ່ວງລະເມີດຈະສືບຕໍ່ແຕະເນື້ອຕ້ອງຕົວຊຶ່ງ ພົວພັນກັບການຍົວະເຍົາທາງເພດ ຫຼື ພຶດຕິກຳ ລ່ວງລະເມີດທາງເພດອື່ນໆ. - ໃຫ້ຮູ້ວ່າ ການລະເມີດທາງເພດເດັກບໍ່ພຽງ ແຕ່ໝາຍຄວາມວ່າເປັນການຂົ່ມຂືນເທົ່ານັ້ນ. ມັນກວມເອົາກິດຈະກຳທາງເພດທີ່ລວມທັງ ການຈັບບາຍ ຫຼື ບໍ່ແມ່ນການສຳພັດໃດໆ ເລີຍກໍໄດ້. - ການລ່ວງລະເມີດອາດຈະຮຸນແຮງຂຶ້ນຜ່ານ ການເວລາ ໂດຍເລີ່ມຕົ້ນຈາກສິ່ງນ້ອຍໆ. - ຍ້ອນເຫດການດັ່ງກ່າວອາດຈະເກີດຂຶ້ນ ເທື່ອລະໜ້ອຍ, ຈຶ່ງມີໂອກາດໃນການປ້ອງກັນ ການລ່ວງລະເມີດບໍ່ໃຫ້ຮຸນແຮງຂຶ້ນໄປ ໂດຍການລະບຸວ່າມີການລ່ວງລະເມີດ ໃນໄລຍະນີ້. - ໃນໄລຍະນີ້, ເດັກອາດຈະຕົກຢູ່ໃນ ‘ຂັ້ນຕອນ ຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດ’ ເປັນຢ່າງດີແລ້ວ ແລະ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການ ຄວບຄຸມຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດ. - ຂັ້ນຕອນຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດເກີດຂຶ້ນໃນຫລາຍ ຮູບແບບ ແລະ ສະຖານທີ່ (ຢູເຮືອນ, ໂຮງຮຽນ, ສະໂມສອນກິລາ, ສວນສາທາລະນະ, ຫ້ອງຫຼິ້ນ ອື່ນໆເຕັມໄດ້).	
ແຜ່ນສະໄລ 25 ● 	ການຈູ້ໂຈມແບບກະທັນຫັນ - ຜູ້ລະເມີດທຸກໆຄົນຈະບໍ່ນຳໃຊ້ວິທີການ ລ່ວງລະເມີດແບບຕາຍຕົວ. - ວິທີອື່ນໆທີ່ຜູ້ລ່ວງລະເມີດສາມາດເຂົ້າເຖິງ ເດັກໄດ້ ລວມດ້ວຍການຈູ້ໂຈມແບບກະທັນຫັນ. - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດຈະຈູ້ໂຈມເດັກແບບ ກະທັນຫັນ ເມື່ອມີໂອກາດ.	

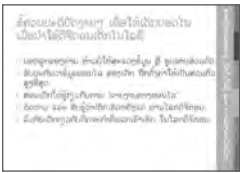
ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ້ 26 ● 	ການຈັດຈ້າງ - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດຈະຈ່າຍເງິນໃຫ້ຄົນຊອກຫາເດັກເພື່ອມາລ່ວງລະເມີດ. - ຜູ້ຈັດຈ້າງກໍຈະເລັ່ງເປົ້າໝາຍໃສ່ເດັກ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງເດັກ. - ຕົວຢ່າງ: ຖ້າວ່າຜູ້ລ່ວງລະເມີດແມ່ນຄົນຈາກຊຸມຊົນອື່ນ, ພວກເຂົາອາດນຳໃຊ້ເຄືອຂ່າຍ ຫຼື ຜູ້ຈັດຈ້າງທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຊ່ວຍພວກເຂົາໃນການຊອກ ແລະ ລ່ວງລະເມີດເດັກ.	ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດອະທິບາຍໂດຍນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກ ກໍລະນີສຶກສາຂອງທ້ອງຖິ່ນ/ພາຍໃນປະເທດ/ສາກົນ. ບາງຕົວຢ່າງລວມມີ: - ການລາຍງານກໍລະນີ ກ່ຽວກັບລົດແທັກຊີ ຫຼື ຜູ້ຂັບລົດຈັກທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຮັບເອົາຜູ້ລ່ວງລະເມີດໄປສະຖານບໍລິການທາງເພດ ຫຼື ສະຖານທີ່ທີ່ເດັກຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຕ່າງໆ. ຫຼື ບ່ອນທີ່ ຄົນຂັບລົດທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ນຳເອົາເດັກໄປໃຫ້ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ ຕາມຄຳຂໍເພື່ອແລກປ່ຽນກັບຄຳຈ້າງ. - ຍັງມີການລາຍງານ ກ່ຽວກັບ ເຄືອຂ່າຍ ແລະ ການຄ້າມະນຸດ, ຊຶ່ງເດັກຖືກຂົນສົ່ງ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຫຼື ຂ້າມຊາຍແດນ ເພື່ອນຳໄປຮັບໃຊ້ໃຫ້ຜົນປະໂຫຍດທາງເພດ. - ຍັງມີກໍລະນີຂອງເດັກທີ່ຖືກເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຂອງການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ທີ່ແນະນຳເດັກຄົນອື່ນໆ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ.
ແຜ່ນສະໄລ້ 27 ● 	ຜ່ານການຕົວະຍົວ ແລະ ຫຼອກລວງ - ຕໍ່ກັບການຈັດຊື້, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ຜູ້ຈັດຈ້າງອາດຈະ ຕົວະຍົວ ຫຼື ຫຼອກລວງ ເດັກ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງເຂົາເຈົ້າ. ອັນນີ້ແມ່ນຄວາມສ່ຽງໂດຍສະເພາະຖ້າ ເດັກ ຫຼື ຄອບຄົວ ຕົກຢູ່ໃນສະຖານະການທີ່ຫຍຸ້ງຍາກ. ໂດຍຜ່ານການຂົ່ມຂູ່ - ອັນນີ້ອາດກ່ຽວຂ້ອງກັບວິທີທີ່ໄດ້ກ່າວມາແລ້ວ, ແຕ່ວ່າຍັງສາມາດປະກອບດ້ວຍ ການທັກຫຼັງ, ຂົ່ມຂູ່ ຫຼື ຮູບແບບການລ່ວງລະເມີດອື່ນໆ.	
ແຜ່ນສະໄລ້ 28 ● 	ແມ່ນໃຜແດ່ທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ? - ເມື່ອພວກເຮົາເບິ່ງວິທີການເຄື່ອນໄຫວຕ່າງໆ ຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດ, ພວກເຮົາຈະເຫັນໄດ້ແຈ້ງວ່າ ສ່ວນຫຼາຍຜູ້ລ່ວງລະເມີດຈະບໍ່ເຄື່ອນໄຫວຄົນດຽວ. - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ ອາດຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ສະໜັບສະໜູນຈາກຄົນອື່ນ ໃນການເຂົ້າຫາເດັກ ແລະ ກະທຳການລ່ວງລະເມີດ. - ຄົນເຫຼົ່ານີ້ລວມທັງຜູ້ຊ່ວຍ, ຜູ້ຈັດຈ້າງ, ນາຍໜ້າ, ຄົນກາງ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ອື່ນໆ.	ຕາມຄວາມເໝາະສົມ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດຍົກປະເດັນກ່ຽວກັບ ທ່າອຽງທີ່ໜ້າເປັນຫ່ວງໂດຍສະເພາະ ກ່ຽວກັບເດັກທີ່ກຳລັງຖືກຄອບຄົວສົ່ງອອກໄປຢູ່ໃນ ສະຖາບັນ ຫຼື 'ສະຖານລ້ຽງເດັກກຳພ້າ' ຕ່າງໆ. ໃນບາງກໍລະນີ, ຜູ້ປົກຄອງ ແລະ ຄອບຄົວແມ່ນຖືກໂນ້ມນ້າວ ແລະ/ຫຼື ໄດ້ຕົກລົງ ເຫັນດີສົ່ງລູກຫຼານຂອງຕົນໄປຢູ່ 'ສະຖານລ້ຽງເດັກກຳພ້າ' ຫຼື ສະຖາບັນຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບໂອກາດ ແລະ ການສຶກສາທີ່ດີກ່ວາ. ໂດຍຄິດວ່າລູກຕົນຈະມີຊີວິດທີ່ດີກ່ວາເກົ່າ, ຜູ້ປົກຄອງຈຶ່ງຕົກລົງເຫັນດີສົ່ງລູກຫຼານຂອງຕົນອອກຈາກສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີຄວາມປອດໄພໄປສູ່ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ບໍ່ປອດໄພ ທີ່ພວກເຂົາອາດມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດ.

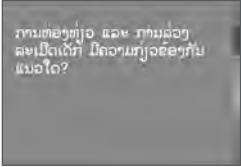
ສະໄລ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	ຕົວຢ່າງ, ໃນຫຼາຍໆກໍລະນີທີ່ຈັບໄດ້, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດຊາຍ ຈະໃຊ້ 'ແຟນສາວ' ຂອງຕົນເພື່ອ ຊ່ວຍເຂົາເຈົ້າໃນການຈັດຈ້າງ ແລະ ຫຼອກລວງເດັກ. ເດັກມັກຈະໄວ້ໃຈ ແມ່ຍິງຫຼາຍກ່ວາ. ມີຫຼາຍໆກໍລະນີທີ່ແມ່ຍິງ ໄດ້ຊ່ວຍເຫຼືອ ຜູ້ກະທຳຜິດຜູ້ຊາຍ ໃນການ ລ່ວງລະເມີດເດັກ. ຕົວຢ່າງ: ໃນນາມທີ່ເປັນ ໝູ່ເພື່ອນ, ແຟນ, 'ມາມາຊັງ' ຫຼື ເປັນສາວ ຫາເງິນ.	
ແຜນສະໄລ 29 • 	ຜົນກະທົບຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກມີຫຍັງແດ່? - ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກສົ່ງຜົນກະທົບ ທີ່ຮ້າຍແຮງຕໍ່ເດັກ. - ສິ່ງດັ່ງກ່າວພາໃຫ້ເກີດຄວາມເສຍຫາຍໃນ ໄລຍະສັ້ນ ແລະ ໄລຍະຍາວ. - ຜົນກະທົບຕໍ່ເດັກລວມມີ: - ທາງຮ່າງກາຍ (ບາດເຈັບ, ຕິດເຊື້ອ ແລະ ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ, ຕິດສິ່ງເສບຕິດ). - ທາງດ້ານຈິດໃຈ (ສຸຂະພາບຈິດ ແລະ ບັນຫາທາງຈິດໃຈ ລວມທັງ ອາການ ຊຶມເສົ້າ, ມີຄວາມກັງວົນ, ການຂ້າຕົວຕາຍ, ທຳຮ້າຍຕົນເອງ). - ກ່າວໂທດຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ແທນທີ່ຈະກ່າວໂທດ ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ. - ບັນຫາທາງດ້ານສັງຄົມ (ບັນຫາເລື່ອງ ຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື້ອໃຈ, ບໍ່ມີສະມາທິ ຫຼື ບໍ່ສາມາດສ້າງສາຍພົວພັນ, ບໍ່ສາມາດ ເຂົ້າສັງຄົມ ຫຼື ໄດ້ຮັບການຈ້າງງານ). - ຜົນກະທົບໄລຍະຍາວລວມທັງ ການຖືກ ໝູນໃຊ້ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື 'ວຽກ' ທີ່ບໍ່ປາດຖະໜາ. - ຜົນກະທົບຕໍ່ກັບເດັກທີ່ເກີດຈາກການ ພົວພັນທີ່ມີການລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ຫຼັງຈາກການ ພົວພັນທີ່ມີການລ່ວງລະເມີດ. - ນອກຈາກຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ທີ່ຖືກລ່ວງລະເມີດ ແລ້ວ, ຜົນກະທົບຍັງແຜ່ລາມໄປເຖິງຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນໃນຮຸ້ນຄົນຕ່າງໄປ. - ຜົນກະທົບຕໍ່ຄອບຄົວລວມມີ: - ການປະນາມຕໍ່ຄອບຄົວ. - ຖືກຈຳແນກ ຫຼື ການປະຕິເສດຄອບຄົວ ຈາກຊຸມຊົນ.	

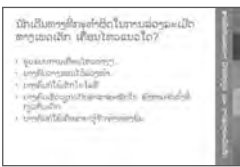
ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	- ທຳຮ້າຍຊື່ສຽງຂອງຄອບຄົວ. - ສ້າງວັດທະນະທຳທີ່ມີຄວາມຍ້ານກົວ ແລະ ຄວາມບໍ່ເຊື່ອໃຈກັນ. - ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງດ້ານການເງິນ ເພີ່ມຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກມີຄວາມຈຳເປັນ ໃນການເບິ່ງແຍງ ຜູ້ເຄາະຮ້າຍຈາກການ ລ່ວງລະເມີດ. - ການຫຼີກລືມຕົວໄປຕາມອາລົມຕໍ່ການ ລ່ວງລະເມີດ. • ຜົນກະທົບຕໍ່ຊຸມຊົນລວມມີ: - ຊື່ສຽງໃນທາງລົບ. - ມີຄວາມຍ້ານກົວທົ່ວຊຸມຊົນ. - ບັນຫາທາງສັງຄົມທີ່ຮຸນແຮງຂຶ້ນ. - ຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ເສດຖະກິດ. - ຊັກຈູງໃຫ້ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອື່ນໆເຂົ້າໄປ ໃນຊຸມຊົນ. - ເກີດປະກົດການຫຍໍ້ທ້າງວັດທະນະທຳ ແລະ ປະເພນີ. • ເດັກບໍ່ຄວນຖືກກ່າວໂທດ ຕໍ່ການຖືກ ລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ສຳລັບຜົນກະທົບຕໍ່ຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນ. ຕ້ອງຮັບປະກັນບອກໃຫ້ເດັກ ທຸກໆຄົນທີ່ຖືກລ່ວງລະເມີດ ເຂົ້າໃຈວ່າ ບໍ່ແມ່ນຄວາມຜິດຂອງພວກເຂົາ.	
ແຜ່ນສະໄລ້ 30 	ໂລກດິຈິຕອນ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດເດັກມີ ຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັນແນວໃດ? (ເປັນທາງເລືອກ – ຂຶ້ນກັບສະພາບການຂອງທ້ອງຖິ່ນ) • ທຸກໆມື້ນີ້, ມີການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ໆ ທີ່ໃຫ້ໂອກາດຢ່າງໜ້າເຫຼືອເຊື່ອ ເພື່ອໃຫ້ ພວກເຮົາສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ການສື່ສານ ກັບຄົນຢູ່ທົ່ວໂລກ. • ຕົວຢ່າງ, ທຸກມື້ນີ້ຄົນບໍ່ພຽງແຕ່ໃຊ້ໂທລະສັບມືຖື ເພື່ອລົມກັນ. ຜ່ານໂທລະສັບມືຖື, ຄົນຍັງ ສາມາດສົ່ງຂໍ້ຄວາມສັ້ນ (ຄື SMS), ລົມກັນ ໂດຍໃຊ້ວິດີໂອ, ສົ່ງຮູບ ຫຼື ວິດີໂອ ຫາກັນ, ໃຊ້ລະບົບນຳທາງຈີພີເອດຊ (ຄື ແຜນທີ່ຕ່າງໆ), ເຂົ້າເຖິງອິນເຕີເນັດ ແລະ ອີກຫຼາຍຢ່າງ. • ອິນເຕີເນັດແມ່ນສ່ວນສໍາຄັນໃນຊີວິດຂອງ ຫຼາຍໆຄົນ. ເວົ້າໂດຍຫຍໍ້, ອິນເຕີເນັດຊ່ວຍໃຫ້ ຄົນເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ກະຈາຍຂໍ້ມູນ ແລະ ສື່ສານກັນ, ຜ່ານການເກັບກຳຂໍ້ມູນຂອງເຄືອຂ່າຍ ຄອມພິວເຕີທົ່ວໂລກ.	ຂຶ້ນກັບສະພາບການຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ຜູ້ອຳນວຍ ຄວາມສະດວກສາມາດຕັດສິນວ່າຄວນລວມ ຫົວຂໍ້ນີ້ເຂົ້າໃນການຝຶກອົບຮົມ ຫຼື ບໍ່. ການສະເໜີ ໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ ຢູ່ໃນພາກສ່ວນອື່ນຂອງ ການສົນທະນາ ອາດຈະພຽງພໍ.

ສະໄລ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	- ຄົນສາມາດໃຊ້ອິນເຕີເນັດຢູ່ໃນຄອມພິວເຕີ, ໂທລະສັບມືຖື, ໄອແຟັດ, ຄອມພິວເຕີສ່ວນບຸກຄົນ ຫຼື ອຸປະກອນພິກພາ. ເມື່ອມີຄົນໃຊ້ຄອມພິວເຕີ ຫຼື ເຂົາ 'ອອນໄລ', ພວກເຂົາສາມາດເຮັດຫຼາຍໆກິດຈະກຳລວມທັງ: ເຂົ້າເຖິງ ຫຼື ລົງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຮູບພາບ ຫຼື ວິດີໂອ, ເບິ່ງ ແລະ ສົ່ງອີເມວ, ສົ່ງຂໍ້ຄວາມດ່ວນ ຫຼື ລົມກັບຄົນ ອື່ນ, ເຄືອຂ່າຍສັງຄົມ (ຕົວຢ່າງ: ຫາໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ສື່ສານກັບໝູ່ເພື່ອນຜ່ານເຟດສບຸກ), ແລະ ຫຼິ້ນເກມຕ່າງໆ. - ດັ່ງນັ້ນ, ເມື່ອພວກເຮົາເວົ້າກ່ຽວກັບ 'ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ', ພວກເຮົາກວມເອົາເຄື່ອງມື, ເຄື່ອງຈັກ ແລະ ລະບົບທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້, ລວມທັງເປັນຮູບເປັນຮ່າງ ແລະ ຄ້າຍຄືຄວາມຈິງ.	
ແຜ່ນສະໄລ 31 	ຄວາມສ່ຽງທີ່ມາກັບດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີມີຫຍັງແດ່? (ເປັນທາງເລືອກ – ຂຶ້ນກັບສະພາບການຂອງທ້ອງຖິ່ນ) - ໃນແວດລ້ອມທາງວັດຖຸທີ່ເດັກມີການພົວພັນກັບຜູ້ໃຫຍ່, ລະບົບດິຈິຕອນກໍແມ່ນອີກແວດລ້ອມໜຶ່ງທີ່ເດັກສາມາດພົວພັນກັບຄົນທີ່ຕົນບໍ່ຮູ້ຈັກລວມທັງ ເດັກ ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່ອື່ນໆ. - ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ ນັບມື້ມີຄວາມສຳຄັນສຳລັບຄົນລຸ້ນໃໝ່. ດັ່ງນັ້ນຈິ່ງມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຕ້ອງເຂົ້າໃຈເຕັກໂນໂລຊີນີ້ ເພື່ອກະກຽມພວກເຂົາເວລາທີ່ເຂົາຕ້ອງນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີນີ້ໃນວຽກ ແລະ ການດຳລົງຊີວິດຂອງພວກເຂົາ. ໃນບາງປະເທດ “ຂັ້ນຕອນຂອງຜູ້ລ່ວງລະເມີດ” ແມ່ນການກະທຳທີ່ຜິດກົດໝາຍ ຍ້ອນເປັນທີ່ຮັບຮູ້ກັນວ່າມັນເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເດັກ. - ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີສະໜອງໂອກາດຫຼາຍຢ່າງໃຫ້ເດັກຂອງພວກເຮົາ; ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ໃນເມື່ອມັນເປັນ “ແວດລ້ອມ” ໃໝ່ ພວກເຮົາຕ້ອງເຮັດໃຫ້ເດັກຮູ້ຕົວວ່າຈະປະພຶດຕົວແນວໃດ ແລະ ຮັບຮູ້ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຮູ້ວິທີການປ້ອງກັນຕົວຈາກຄວາມສ່ຽງລວມທັງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ.	

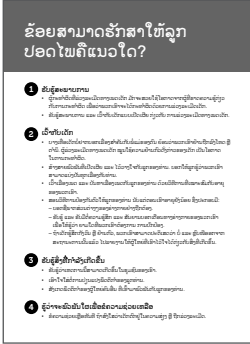
ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	 ຄໍາຖາມເພື່ອຄິດທົບທວນຄືນ/ສົນທະນາ (ເປັນທາງເລືອກ) ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄິດເຖິງຄວາມສ່ຽງຫຍັງແດ່ທີ່ມີໃນໃນການນຳໃຊ້ ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ.	ຄໍາຕອບທີ່ເປັນໄປໄດ້ ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງຕ່າງໆ ທີ່ມາກັບດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີລວມມີ: • ເມື່ອຂໍ້ມູນ/ຮູບພາບໄດ້ເອົາ ລົງໃນອິນເຕີເນັດ ແລ້ວແມ່ນບໍ່ສາມາດເອົາອອກໄດ້. • ເດັກອາດແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວກັບຄົນ ແປກໜ້າ ໂດຍຜ່ານດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ. • ເດັກອາດເປັນເພື່ອນກັບຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ຮູ້ກັນມາກ່ອນ ແລະ ນັດພົບກັນ ຜ່ານດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ. • ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດນຳໃຊ້ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ ໃນການເຮັດໃຫ້ເດັກຕົກຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການລ່ວງລະເມີດ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທີ່ເປັນຜູ້ໃຫຍ່ ທຳທຳເປັນເດັກ ເພື່ອສ້າງສາຍສຳພັນ ແລະ ຫລອກລວງເດັກ ແລະ ຊັກຊວນການມີເພດສຳພັນກັບເດັກ. • ຮູບພາບທາງເພດແມ່ນຖືກແລກປ່ຽນໂດຍຜ່ານດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ. • ຜູ້ລ່ວງລະເມີດນຳໃຊ້ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອລະບຸສະຖານທີ່ ແລະ ລາຍລະອຽດສ່ວນຕົວຂອງເດັກ. • ຜູ້ລ່ວງລະເມີດນຳໃຊ້ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອພົວພັນ ແລະ ນັດພົບກັບເປົ້າໝາຍຂອງພວກເຂົາ. • ຜູ້ລ່ວງລະເມີດນຳໃຊ້ເກມອອນໄລ ເພື່ອວາງເປົ້າໝາຍໃສ່ເດັກ ແລະ ສ້າງການພົວພັນກັບເດັກ ສຳລັບລ່ວງລະເມີດທາງເພດໃນຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປ.

ສະໄໝ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄໝ 32 	ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ສາມາດຮັບມືກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ມາພ້ອມດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີແນວໃດ? (ເປັນທາງເລືອກ – ຂັ້ນກັບສະພາບການຂອງທ່ານຕົນ) • ຜູ້ໃຫຍ່ຫຼາຍຄົນເວົ້າວ່າໂລກດິຈິຕອນພັດທະນາໄວຫຼາຍ ແລະ ພວກເຂົາບໍ່ສາມາດແລ່ນຕາມທັນ. • ມີວິທີການທີ່ງ່າຍດາຍ ທີ່ຜູ້ໃຫຍ່ສາມາດປະຕິບັດເພື່ອ ໃຫ້ເດັກປອດໄພເວລາທີ່ພວກເຂົາໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ເປັນຕົ້ນແມ່ນຄອມພິວເຕີ ແລະ/ຫຼື ມືຖື. • ຊ່ວຍໃຫ້ເດັກເຂົ້າໃຈວ່າ ມີວິທີການເພື່ອຮັກສາຄວາມປອດໄພເວລາສື່ສານຜ່ານດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ຄ້າຍຄືກັບ ເວລາເຮົາລົມກັນໜ້າຕໍ່ໜ້າ. ຕົວຢ່າງ: – ແນະນຳບໍ່ໃຫ້ເດັກເອົາຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ (ເຊັ່ນເບີໂທລະສັບ, ທີ່ຢູ່, ຊື່ໂຮງຮຽນ, ອື່ນໆ) ຫຼື ຮູບພາບສ່ວນຕົວ ຜ່ານດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ. – ທຸກຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວທາງອອນໄລ ຄວນມີການຕັ້ງຄ່າຮັກສາຄວາມເປັນສ່ວນຕົວສູງ ແລະ ສາທາລະນະບໍ່ຄວນເຂົ້າເຖິງໄດ້. – ສອນເດັກໃຫ້ຮູ້ວິທີການ ‘ລາຍງານທາງອອນໄລ’. ມີຫຼາຍເວັບໄຊ້ ແລະ ໂປແກມ (ຕົວຢ່າງ: ເຟດສບຸກ, ທວິດເຕີ້, ຢູທູບ, ອິນສຕາແກມ, ສະກ້າຍ) ທີ່ມີວິທີການງ່າຍດາຍໃນການ ‘ລາຍງານ’ ກ່ຽວກັບຜູ້ນຳໃຊ້ ຫຼື ເອກະສານທີ່ມີການລ່ວງລະເມີດ. – ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເດັກບອກກັບທ່ານ ຖ້າເຂົາເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ສະດວກ ໃນການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ຜ່ານເຕັກໂນໂລຊີ. – ເຕືອນໃຫ້ເດັກຄວບຄຸມຂໍ້ມູນຂອງຕົນເອງ ແລະ ສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າເຫັນໃນອອນໄລ. ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ຍັງສາມາດ: • ຕິດຕາມ ແລະ ລະວັງສິ່ງທີ່ເດັກເຮັດຜ່ານດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ. • ຖາມເດັກກ່ຽວກັບເວັບໄຊ້ ແລະ ຫ້ອງສົນທະນາທີ່ພວກເຂົາເຂົ້າໄປ. • ກຳນົດເວລາທີ່ເພາະສົມສຳລັບການໃຊ້ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ ຂອງເດັກ.	ຖ້າວ່າເດັກຖືກຕິດຕໍ່ຜ່ານດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍຄົນໃດໜຶ່ງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເດັກກັງວົນ ຫຼື ອາລົມບໍ່ດີ, ທ່ານສາມາດລາຍງານໂດຍກົງ ຕໍ່ກັບເວັບໄຊ້ ຫຼື ໂປແກມ ໂດຍຜ່ານການ ສື່ສານທີ່ຖືກສ້າງຂຶ້ນມານັ້ນ. ຕົວຢ່າງ: • http://www.facebook.com/help/reportlinks • https://support.twitter.com/forms/abusiveuser • http://www.youtube.com/yt/policyandsafety/reporting.html • http://help.instagram.com/165828726894770 • https://support.skype.com/en/faq/FA10001/how-do-i-report-abuse-by-someone-in-skype?

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ້ 33 	ການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດ ເດັກ ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງກັນແນວໃດ? - ການທ່ອງທ່ຽວກຳລັງຂະຫຍາຍຕົວໃນທົ່ວໂລກ ແລະ ໃນພາກພື້ນນີ້. - ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການທ່ອງທ່ຽວ ສາມາດນຳມາເຊິ່ງຜົນປະໂຫຍດຫຼາຍຢ່າງ ຕໍ່ປະເທດຊາດ ແລະ ຊຸມຊົນ. - ນັກທ່ອງທ່ຽວສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນກຸ່ມຄົນທີ່ມີ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ນັບຖືວັດທະນາທຳ ທ້ອງຖິ່ນ, ສະພາບແວດລ້ອມ, ໃຫ້ກຽດແລະ ເຄົາລົບນັບຖື ກຸ່ມຄົນທີ່ດຳລົງຊີວິດໃນຂົງເຂດ ຫຼື ປະເທດນັ້ນ. - ແນວໃດກໍຕາມ, ມັນມີຄວາມສູງບາງຢ່າງ ຕໍ່ກັບເດັກ ທີ່ມາພ້ອມກັບການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງ ຜູ້ມາຢ້ຽມຢາມ ແລະ ການພັດທະນາຂອງ ຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ.	
ແຜ່ນສະໄລ້ 34 	? ຄຳຖາມເພື່ອຄິດທົບທວນຄືນ/ ສົນທະນາ (ເປັນທາງເລືອກ) ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄິດກ່ຽວກັບຄວາມສູງທີ່ເປັນ ໄປໄດ້ ຕໍ່ກັບຄວາມປອດໄພຂອງເດັກ ທີ່ມາ ພ້ອມກັບ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການທ່ອງທ່ຽວ ຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງເຂົາເຈົ້າ.	ຄຳຕອບທີ່ເປັນໄປໄດ້ລວມມີ: - ການຢູ່ຮ່ວມກັນຂອງຄົນ ແລະ ວັດທະນະທຳ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ສາມາດນຳໄປສູ່ການຂັດແຍ້ງ, ການສວຍໃຊ້ອຳນາດ ແລະ/ຫຼື ເງິນຄ່າ. - ເດັກໄດ້ຮັບອິດທິພົນດ້ານລົບຈາກການຄ້າ. - ເດັກອາດຈະລ້ຽງເຄີຍກັບການຫາລາຍໄດ້ຈາກ ນັກທ່ອງທ່ຽວ ຜ່ານການຂໍທານ ຫຼື ຂາຍເຄື່ອງ ຕາມຖະໜົນຫົນທາງ. ການອາໄສຢູ່ ຫຼື ເຮັດວຽກ ຢູ່ຕາມທ້ອງຖະໜົນ ສາມາດເຮັດໃຫ້ເດັກມີ ຄວາມສູງຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດ. - ນັກທ່ອງທ່ຽວອາດຈະມາຢ້ຽມຢາມສະຖານທີ່ ທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ຈຳກັດໄວ້ໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ວາງໃຈໄດ້, ເຊັ່ນ 'ສະຖານລ້ຽງເດັກກຳພ້າ', ໂຮງຮຽນ, ເຮືອນ, ອື່ນໆ. ການທີ່ໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກພົວພັນ ກັບເດັກ ອາດຈະປ່ອຍໃຫ້ເດັກສູງຕໍ່ການ ລ່ວງລະເມີດ. 'ສະຖານບັນເທີງໃນຍາມກາງຄືນ' ຫຼື ສະຖານ ທີ່ຂາຍບໍລິການທາງເພດ ອາດຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ໃຫ້ແກ່ນັກທ່ອງທ່ຽວ. ເດັກອາດຈະຖືກຕົວະຍົວະໃຫ້ເຂົ້າໄປ ຫຼື ໝູນໃຊ້ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຢູ່ໃນ ສະຖານທີ່ເຫຼົ່ານີ້. - ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ອາດຈະເຫັນດີນຳຂໍ້ ສະເໜີຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວຕ່າງປະເທດ ເພື່ອໃຫ້ ທີ່ຢູ່ ແລະ ໃຫ້ການສຶກສາແກ່ລູກຫຼານຂອງຕົນ ຫຼື ເອົາເຂົາເຈົ້າອອກຈາກສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີ ການບົກປ້ອງ ຢູ່ໃນເຮືອນ ເຊິ່ງພາໃຫ້ເດັກສູງ ຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດ.

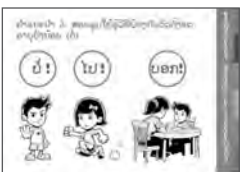
ສະໄລ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ 35 	- ກຸ່ມຄົນຕ່າງປະເທດສ່ວນນ້ອຍ ໃຊ້ການເດີນທາງເພື່ອເປັນໂອກາດໃນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ. - ຜູ້ກະທຳຜິດເພື່ອເດີນທາງໄປມີເພດສຳພັນກັບເດັກແມ່ນກຸ່ມນັກທ່ອງທ່ຽວ, ຄົນເດີນທາງ ຫຼື ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ພວກເຂົາຕັ້ງໃຈຢາກມີເພດສຳພັນກັບເດັກໃນປະເທດທີ່ພວກເຂົາໄປທ່ຽວ ຫຼື ດຳລົງຊີວິດຢູ່. - ໃນຂະນະທີ່ການທ່ອງທ່ຽວນຳຜົນປະໂຫຍດທີ່ດີມາໃຫ້ປະເທດຊາດ ແລະ ຊຸມຊົນຂອງພວກເຮົາ, ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ພວກເຮົາຕ້ອງຮັບຮູ້ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ຕ້ອງປົກປ້ອງເດັກຂອງພວກເຮົາຈາກການລ່ວງລະເມີດໂດຍຄົນຕ່າງປະເທດ ແລະ ຄົນພາຍໃນປະເທດ. - ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກທີ່ພວກເຮົາໄດ້ແລກປ່ຽນໄປແລ້ວນັ້ນ ແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ກັບ ນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ກະທຳຜິດໃນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ.	
ແຜ່ນສະໄລ 36 	- ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາ, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກດຳເນີນການດ້ວຍຫຼາຍວິທີ. ອັນນີ້ກໍຄືກັນສຳລັບ ນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ກະທຳຜິດໃນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ. - ສຳລັບ ການເດີນທາງ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວໂດຍສະເພາະ: - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດບາງຄົນ ຈັດແຈງໄວ້ລ່ວງໜ້າເພື່ອລ່ວງລະເມີດເດັກໃນສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງ. - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດບາງຄົນສວຍໃຊ້ໂອກາດການໄປພັກຜ່ອນເພື່ອລ່ວງລະເມີດເດັກ. - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດບາງຄົນໄປຕ່າງປະເທດບ່ອນທີ່ຮູ້ກັນວ່າ ມີເດັກທີ່ພຽບພ້ອມຢູ່ແລ້ວເພື່ອມີເພດສຳພັນ. - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດບາງຄົນ ອາດຈະໄປຍັງມຸຢາມປະເທດໃດໜຶ່ງເປັນປະຈຳ ແລະ ພັກຢູ່ເປັນຫຼາຍເດືອນ ຫຼື ເປັນປີຕໍ່ຄັ້ງ. ໃນກໍລະນີນີ້ ພວກເຂົາບໍ່ຄ່ອຍຈະແມ່ນນັກທ່ອງທ່ຽວ ແຕ່ວ່າເປັນຜູ້ພັກອາໄສທີ່ເປັນຄົນຕ່າງປະເທດ ໂດຍມີເຮືອນ ຫຼື ຫ້ອງພັກຂອງພວກເຂົາເອງ. - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດບາງຄົນ ໃຊ້ດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ ເພື່ອລ່ວງລະເມີດເດັກຢູ່ຕ່າງປະເທດ (ຕົວຢ່າງ, ຜ່ານການໃຊ້ 'ກ້ອງຂອງຄອມພິວເຕີ').	ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດອະທິບາຍໂດຍນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນຈາກ ກໍລະນີສຶກສາຂອງທ້ອງຖິ່ນ/ພາຍໃນປະເທດ/ສາກົນ. ມັນເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະຢຳຢັ້ງຄືນອີກວ່າ ຢູ່ໃນຊຸມຊົນໃດກໍຕາມ, ຜູ້ລ່ວງລະເມີດສ່ວນໃຫຍ່ຈະເປັນຄົນຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ.

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	- ຜູ້ລ່ວງລະເມີດບາງຄົນເຮັດວຽກເປັນອາສາສະໝັກ, ຄູ, ທ່ານໝໍ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແລະ ລ່ວງລະເມີດເດັກທີ່ພວກເຂົາໄດ້ພົບໃນການເຮັດວຽກຂອງ ມູນນິທິ, ສູນເດັກກຳພ້າ, ໂຮງຮຽນ, ຄລິນິກ ແລະ ອື່ນໆ. - ຜູ້ລ່ວງລະເມີດບາງຄົນຈະໃຊ້ຜູ້ຈັດຈ້າງ ແລະ ເຄືອຂ່າຍທ້ອງຖິ່ນເພື່ອຊ່ວຍພວກເຂົາຊອກ ແລະ ລ່ວງລະເມີດເດັກ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວມາ, ມັນມີຄົນຫຼາຍປະເພດທີ່ອາດຈະຊ່ວຍຜູ້ລ່ວງລະເມີດ ໃນການເຂົ້າຫາ ແລະ ລ່ວງລະເມີດເດັກ.	
2. ພວກເຮົາຈະເວົ້າກັບລູກຫຼານເຮົາແນວໃດ ກ່ຽວກັບການຮັກສາຄວາມປອດໄພ?		
ແຜ່ນສະໄລ້ 37 ● 	• ໂດຍການລະມັດລະວັງ ແລະ ຮັບຮູ້, ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດໄດ້. • ໂດຍການຮັບຮູ້ ແລະ ສົນໃຈກ່ຽວກັບການພົວພັນທັງໝົດຂອງລູກຫຼານທ່ານກັບຜູ້ໃຫຍ່ອື່ນໆ, ທ່ານສາມາດຊ່ວຍປົກປ້ອງລູກຫຼານທ່ານໃນລະດັບໃດໜຶ່ງ. • ຜູ້ລ່ວງລະເມີດສາມາດວາງເປົ້າໝາຍໃສ່ເດັກ ຜູ້ທີ່ຖືກປ່ອຍປະລະເລີຍ ຫຼື ຜູ້ທີ່ມີບັນຫາໃນເຮືອນຂອງເຂົາເຈົ້າ. • ແຕ່ວ່າເດັກທຸກໆຄົນຍັງມີຄວາມສ່ຽງ, ກະທັ້ງຜູ້ທີ່ມາຈາກຄອບຄົວທີ່ມີຄວາມຮັກແພງ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນທີ່ດີ. • ອີກວິທີໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ທີ່ພວກເຮົາສາມາດຊ່ວຍປົກປ້ອງລູກຫຼານຂອງພວກເຮົາໃຫ້ດີກ່ວາເກົ່າແມ່ນ ໂດຍການຊຸກຍູ້ສາຍພົວພັນ ແລະ ການສື່ສານກັນແບບເປີດເຜີຍ ແລະ ລົມກັບເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ ແຕ່ຕອນພວກເຂົາຍັງນ້ອຍ ກ່ຽວກັບວິທີການທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາປອດໄພ. • ເນື່ອງຈາກວ່າທັງຍິງ ແລະ ຊາຍມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດຄືກັນ. ສະນັ້ນ, ການໂອ້ລົມກັບເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ ຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນເທົ່າໆກັນ. • ຕົວຢ່າງ, ໃນພາກສຶກສາອົບຮົມເດັກ, ພວກເຮົາໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເດັກລະບຸ ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ພວກເຂົາໄວ້ໃຈ ຫຼື ຜູ້ທີ່ພວກເຂົາ ສາມາດລົມນຳໄດ້ ໃນເວລາພວກເຂົາມີຄວາມເດືອດຮ້ອນ.	ສິ່ງສຳຄັນທີ່ຕ້ອງຮູ້ແມ່ນວ່າ ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກບາງຄົນ ພະຍາຍາມທີ່ຈະແກ້ຕົວ ຫຼື ໃຫ້ເຫດຜົນຕໍ່ກັບພຶດຕິກຳຂອງຕົນ ໂດຍບອກກັບຄົນອື່ນວ່າ 'ມັນເປັນພຽງອຸບັດຕິເຫດ' ຫຼື 'ເດັກຕິຄວາມໝາຍຜິດ' ກ່ຽວກັບສະຖານະການ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດບາງຄົນເນັ້ນວ່າ ເດັກຂີ້ຕົວະກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເຄີຍເກີດຂຶ້ນໃນອະດີດ ຫຼື ເປັນເດັກ 'ສ້າງບັນຫາ' ຫຼື ເຄີຍຮ່ວມເພດກັບຫຼາຍຄົນມາແລ້ວ. ວິທີການອ້າງເຫດຜົນເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນການພະຍາຍາມທີ່ຈະທຳລາຍ ຕົວຕົນ ຫຼື ຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງເດັກຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ. ອັນນີ້ກໍແມ່ນອີກເຫດຜົນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອໃຫ້ທ່ານເນັ້ນກັບລູກວ່າ ທ່ານກຳລັງຮັບຟັງເຂົາຢູ່ ແລະ ທ່ານກໍເຊື່ອໃນສິ່ງທີ່ເຂົາກຳລັງບອກທ່ານ.

ສະໄລ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	- ເດັກຄວນສາມາດມາແບ່ງບັນຫາຄວາມຮູ້ສຶກກັບທ່ານ ໂດຍບໍ່ຢ້ານກົວວ່າຈະຖືກຮ້າຍ. - ບາງເທື່ອເດັກບໍ່ກ້າທີ່ຈະບອກເລື່ອງສຳຄັນກັບພໍ່ແມ່ ຍ້ອນພວກເຂົາຢ້ານຖືກປະຕິເສດ ຫຼືກ່າວໂທດ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດສວຍໂອກາດໃຊ້ຄວາມຢ້ານນີ້ ເພື່ອກະທຳຜິດ.	
ແຜນສະໄລ 38 	? ຄຳຖາມເພື່ອຄົດທົບທວນຄືນ/ສົນທະນາ ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າ ພວກເຂົາໄດ້ສອນຫຍັງແດ່ໃຫ້ ລູກຂອງພວກເຂົາກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນຕົວເອງຈາກ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ? ພວກເຂົາຊຸກຍູ້ຂໍ້ຄວາມທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ແລະ ວິທີການປ້ອງກັນໃດແດ່ໃກ້ກັບເດັກ?	ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດບັນທຶກເອົາບັນດາຄຳຕອບຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ເປັນຕົວຢ່າງທີ່ດີ ແລະ ເອົາມາປະກອບເຂົ້າໃນເວທີສົນທະນາໃນອະນາຄົດ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອະທິບາຍໃຫ້ແຈ້ງຕື່ມ ແລະ ຢ່າງລະມັດລະວັງ ກ່ຽວກັບ ບັນດາຂໍ້ຄວາມ ຫຼື ວິທີການທີ່ຜິດ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດກ່າວຢ່າງຕື່ມວ່າ ຜູ້ລ່ວງລະເມີດມັກຈະສວຍໃຊ້ຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດຕ່າງໆ ເພື່ອເຂົ້າຫາ ແລະ ລ່ວງລະເມີດເດັກ.
ແຜນສະໄລ 39 	- ເມື່ອເຖິງຈຸດໃດໜຶ່ງຂອງຊີວິດ, ໂດຍທົ່ວໄປ ເດັກມັກຈະຊອກຮູ້ກ່ຽວກັບເພດສຳພັນ ແລະ ພວກເຂົາ ກໍເຂົ້າໃຈວ່າມັນແມ່ນຫົວຂໍ້ທີ່ 'ຫຼໍ່ແຫຼມ' ຫຼື 'ຫົວຂໍ້ຕ້ອງຫ້າມ'. - ການຊອກຮູ້ຊອກເຫັນຂອງເດັກ ໄດ້ນຳໄປສູ່ການຊອກຫາຂໍ້ມູນ ແລະ ການປ່ອຍຂໍ້ມູນທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງກ່ຽວກັບເພດສຳພັນລະຫວ່າງເດັກເອງ ຫຼື ຜ່ານທາງດິຈິຕອນເຕັກໂນໂລຊີ. - ການສົນທະນາຕ່າງໆກ່ຽວກັບເພດສຳພັນແມ່ນເລື່ອງທີ່ຍາກ ທີ່ຈະເວົ້າເຖິງ. ແຕ່ວ່າຖ້າວ່າພວກເຮົາມີດຽບຢູ່ເດັກຂອງພວກເຮົາກໍຈະມີຄວາມສູງ. - ເດັກຈະຮຽນຮູ້ເລື່ອງເພດສຳພັນດ້ວຍພວກເຂົາເອງ ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຮົາບໍ່ຢາກໃຫ້ພວກເຂົາຮູ້ກໍຕາມ. ເດັກຈະຊອກຮູ້ຂໍ້ມູນຈາກແຫຼ່ງອື່ນ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບນັ້ນອາດຈະບໍ່ຖືກຕ້ອງ. ຫລື ອາດເປັນອັນຕະລາຍອີກດ້ວຍ. ບາງເທື່ອຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ລ່ວງລະເມີດເດັກກໍສວຍໃຊ້ໂອກາດທີ່ເດັກບໍ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງຖືກຕ້ອງ ກ່ຽວກັບເພດສຳພັນ. - ພວກເຮົາຈະຕ້ອງສ້າງໂອກາດທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອໂອ້ລົມກັບລູກຂອງພວກເຮົາ, ທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ.	ອີງໃສ່ ບັດເອົາກັບກັບ (ຂ້ອຍຈະປົກປ້ອງລູກໃຫ້ປອດໄພແນວໃດ?) ການຄົ້ນຄວ້າສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ບາງຄັ້ງຫຼັກສິນທຳຖ່ວງດຶງບໍ່ໃຫ້ພໍ່ແມ່, ເດັກ ແລະ ໂດຍສະເພາະເດັກຍິງ ໃຫ້ ຮຽນຮູ້ ແລະ ເວົ້າກ່ຽວກັບ ສະພາບໄວຂຶ້ນສາວ, ເພດສຳພັນ ແລະ ເພດຍິງ-ຊາຍ. ການມີຂໍ້ມູນທີ່ຈຳກັດກ່ຽວກັບເລື່ອງເພດ ແລະ ພຶດຕິກຳປ້ອງກັນອາດຈະເຮັດໃຫ້ ເດັກມີຄວາມສູງ ຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດຫຼາຍຂຶ້ນ.

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	- ແນ່ນອນແລ້ວວ່າວິທີການ ທີ່ພວກເຮົາ ໂອ້ລົມກັບເດັກອາຍຸ 3 ປີ ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້ ແມ່ນແຕກຕ່າງຈາກວິທີການທີ່ພວກເຮົາໂອ້ລົມ ກັບເດັກອາຍຸ 17 ປີ. ແຕ່ວ່າມັນກໍ່ມີວິທີການ ສົນທະນາທີ່ເໝາະສົມກັບໄວອາຍຸ ແລະ ການພັດທະນາທາງຮ່າງກາຍ. - ອັນນັ້ນຄືເຫດຜົນ ທີ່ພວກເຮົາຄວນຊຸກຍູ້ ໃຫ້ໂຮງຮຽນມີເພດສຶກສາທີ່ເປັນທາງການ ສໍາລັບເດັກ. - ໃນນາມເປັນພໍ່ແມ່, ພວກເຮົາຄວນມີຄວາມ ຮັບຜິດຊອບໃນການໃຫ້ຄວາມຮູ້ທີ່ບໍ່ເປັນທາງ ການກ່ຽວກັບເພດ ໃຫ້ແກ່ລູກເວລາຢູ່ເຮືອນ. - ດຽວນີ້ພວກເຮົາຈະແລກປ່ຽນແນວຄວາມຄິດ ກ່ຽວກັບວິທີການເວົ້າກັບເດັກກ່ຽວກັບ ທົວຂໍ້ເຫຼົ່ານີ້, ໂດຍອີງໃສ່ການສໍາຫຼວດຂໍ້ມູນ ແລະ ປະສົບການໃນລະດັບສາກົນ.	
ແຜ່ນສະໄລ້ 40 ● 	ຄໍາແນະນຳ 1: ສ້າງສາຍສຳພັນທີ່ເປີດເຜີຍ ແລະ ໄວ້ວາງໃຈກັບເດັກຂອງທ່ານ - ຊຸກຍູ້ໃຫ້ລູກຂອງທ່ານເວົ້າກ່ຽວກັບບັນຫາ ຕ່າງໆ. ໂດຍທົ່ວໄປຈະເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການຖາມ ເດັກວ່າ ເດັກຢາກໂອ້ລົມກ່ຽວກັບເລື່ອງອັນໃດ. - ການມີການສື່ສານໂອ້ລົມແບບເປີດເຜີຍແມ່ນ ສິ່ງທີ່ດີ ເພື່ອໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກສະບາຍໃຈໃນການ ເວົ້າບັນຫາທີ່ທ່ານໂຍສູ່ທ່ານພັງ. - ໃນເວລາທີ່ລູກຂອງທ່ານເວົ້າອອກມາ, ທ່ານຕ້ອງຮັບຟັງຢ່າງເຕັ້ງໃຈ ແລະ ຕອບຄືນຢ່າງ ລະມັດລະວັງ. - ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາຮູ້ວ່າ ເມື່ອໃດທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງ ການຢາກບອກເລື່ອງໃດກໍ່ຕາມ, ພວກເຂົາ ສາມາດບອກໄດ້ທຸກເລື່ອງ ແລະ ບໍ່ຄວນຢ້ານ ທີ່ຈະຖືກລົງໂທດ.	ມີຫຼາຍກໍລະນີທີ່ເດັກບໍ່ໄດ້ເອົາເລື່ອງລາວຂອງ ພວກເຂົາມາເວົ້າສູ່ພໍ່ແມ່ພັງ ກ່ຽວກັບການ ຖືກລ່ວງລະເມີດ ຍ້ອນວ່າພວກເຂົາຢ້ານຈະຖືກ ຕິຕຽນວ່າພວກເຂົາໄດ້ໄປສະຖານທີ່ໃດໜຶ່ງທີ່ ພວກເຂົາບໍ່ຄວນຈະໄປ. ຖ້າເປັນໄປໄດ້ຜູ້ອຳນວຍ ຄວາມສະດວກຄວນຊອກຫາກໍລະນີຕົວຈິງຕ່າງໆ ມາເປັນຕົວຢ່າງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ນຳ.

ສະໄໝ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄໝ 41 ● 	ຄຳແນະນຳ 2: ເວົ້າລົມກັບລູກຂອງທ່ານກ່ຽວກັບເພດ ຍິງຊາຍ ແລະ ເພດສຳພັນໃນລັກສະນະທີ່ເໝາະສົມກັບອາຍຸຂອງເຂົາ • ໃນນີ້ປະກອບດ້ວຍການສົນທະນາກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງທາງຮ່າງກາຍ, ສຸຂະພາບທາງເພດ ແລະ ສາຍພົວພັນທີ່ຖືກຕ້ອງ. • ການທີ່ພໍ່ແມ່ເວົ້າຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ກັບລູກນັ້ນຈະເປັນການປ້ອງກັນຄວາມສົບສັນ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈຜິດຕໍ່ຂໍ້ມູນຕ່າງໆ. ພວກເຮົາຮູ້ວ່າຜູ້ກະທຳຜິດມັກຈະສວຍໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ຜິດພາດນີ້ເພື່ອເຂົ້າເຖິງເດັກ. • ແນ່ນອນແລ້ວວ່າ ມີພໍ່ແມ່ຫລາຍຄົນຮູ້ສຶກບໍ່ສະດວກໃຈ ຫລື ຫນ້າອາຍໃນການເວົ້າກ່ຽວກັບເລື່ອງເພດສຳພັນ, ແຕ່ວ່າມັນກໍ່ມີບາງວິທີການທີ່ຈະເວົ້າກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້ໃຫ້ງ່າຍຂຶ້ນ. • ການເວົ້າເຖິງເລື່ອງນີ້ຈະສະດວກຂຶ້ນຖ້າວ່າທ່ານເລີ່ມເວົ້າຕັ້ງແຕ່ເວລາທີ່ເດັກຍັງມີອາຍຸນ້ອຍຢູ່ ແລະ ສາມາດຕອບຄຳຖາມແບບງ່າຍດາຍ ແລະ ຕາມຄວາມເປັນຈິງຂອງທຳມະຊາດ. • ນອກນັ້ນ, ທ່ານອາດຈະແປກໃຈວ່າແມ່ນຂໍ້ມູນແບບໃດຈຶ່ງເໝາະສົມກັບໄວອາຍຸຂອງເດັກ.	ບົດຄົ້ນຄວ້າລະດັບສາກົນແນະນຳວ່າ ຂໍ້ມູນຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນເໝາະສົມຕາມກຸ່ມອາຍຸຂອງເດັກ: ອາຍຸ 0–3 ປີ • ສອນເດັກໃຫ້ຮູ້ຊື່ທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງພາກສ່ວນຕ່າງໆຂອງຮ່າງກາຍ, ລວມທັງອະໄວຍະວະເພດ. • ເລີ່ມສອນເດັກໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງສິ່ງເປີດເຜີຍໃນສາທາລະນະໄດ້ ແລະ ສິ່ງທີ່ເປັນສ່ວນຕົວ. • ຕອບຄຳຖາມກ່ຽວກັບເພດຢ່າງເປີດເຜີຍ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຄວາມແຕກຕ່າງກ່ຽວກັບເພດ. ອາຍຸ 4–5 ປີ • ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຫນ້າທີ່ຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນຮ່າງກາຍ, ລວມທັງອະໄວຍະວະເພດ. • ຂໍ້ມູນທີ່ລະອຽດເພີ່ມຕື່ມ (ເຊັ່ນ ກົດລະບຽບຖ້າສົມຄວນ) ກ່ຽວກັບການສຳພັນຕົນເອງ ແລະ ຄົນອື່ນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ບໍ່ເໝາະສົມ ແລະ ການສຳພັນຕົວ ແລະ ວາຈາ ແບບສ່ວນຕົວ ແລະ ໃນສາທາລະນະຊົນທົ່ວໄປ. • ໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເພດຍິງ-ຊາຍ ແລະ ສັງຄົມ (ຍ້ອນຫຍັງຈຶ່ງຕ້ອງແຍກເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ ແລະ ຍ້ອນຫຍັງ ການປະຕິບັດຕໍ່ເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍຈຶ່ງ ຕ່າງກັນ), ໃນເວລາດຽວກັນກໍ່ຕ້ອງບອກແຈ້ງວ່າທັງຍິງ ແລະ ຊາຍແມ່ນສະເໝີພາບກັນ. ອາຍຸ 5–9 ປີ • ເດັກຄວນມີຄວາມຮູ້ພື້ນຖານກ່ຽວກັບການສືບພັນ. • ໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະພາບໄວຂຶ້ນປາວ-ຂຶ້ນສາວ (ການປ່ຽນແປງຂອງຮ່າງກາຍ, ການລ້ຽນນ້ຳອະສຸຈິ, ອະໄວຍະວະແຂງຕົວ, ເປັນປະຈຳເດືອນ). • ອະທິບາຍກ່ຽວກັບເພດສຳພັນ ແລະ ພາກສ່ວນຮ່າງກາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. • ຖ້າວ່າເດັກຖາມ, ທ່ານຄວນສາມາດໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳທາງເພດສຳພັນແບບບໍ່ຕ້ອງເວົ້າລະອຽດ. ອາຍຸ 9–12 ປີ • ໃຫ້ຂໍ້ມູນລະອຽດກ່ຽວກັບເພດສຳພັນລວມທັງການມີເພດສຳພັນທີ່ປອດໄພ ແລະ ຈະຕັດສິນໃຈວ່າເມື່ອໃດ ຈຶ່ງເລີ່ມມີພຶດຕິກຳທາງເພດສຳພັນກັບຄົນອື່ນໄດ້. • ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການໃກ້ຊິດກັນ ແລະ ມີການພົວພັນທາງເພດສຳພັນ. • ໃຫ້ເດັກເບິ່ງຂໍ້ມູນຈາກສື່ຕ່າງໆ ແລະ ເບິ່ງວ່າຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເພດ ແລະ ເພດຍິງຊາຍໃນສັງຄົມຈະມີຜົນຕໍ່ຄວາມເຊື່ອຖື ແລະ ບໍ່ສະແດງເຖິງປະສົບການທີ່ໄດ້ພົບພໍ້ມາກ່ອນ ແນວໃດ.

ສະໄລ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ 42 ● 	ຄຳແນະນຳ 3: ສອນວິທີປ້ອງກັນຕົວໃຫ້ລູກຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ. • ໃນນີ້ປະກອບດ້ວຍການສອນເດັກໃຫ້ຮູ້ຊື່ທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງພາກສ່ວນຮ່າງກາຍ. ສິ່ງນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ເດັກຮູ້ກ່ຽວກັບຮ່າງກາຍຂອງຕົນເອງ ແລະ ສາມາດອະທິບາຍໄດ້ສະຖານະການລ່ວງລະເມີດ. • ມັນຍັງຊ່ວຍໃຫ້ເດັກເຂົ້າໃຈວ່າມັນເປັນເລື່ອງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ທີ່ບຸກຄົນອື່ນຈະມາເຫັນ ຫຼື ຈັບບາຍບ່ອນລັບຂອງຮ່າງກາຍເວັ້ນແຕ່ວ່າພວກເຂົາຖືກບາດເຈັບ ຫຼື ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. • ຍັງຕ້ອງຊຸກຍູ້ໃຫ້ເດັກຮູ້ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ສັນຍານທາງຮ່າງກາຍຂອງຕົນເອງ (ຕົວຢ່າງ: ທ້ອງປັນປ່ວນ, ຕົວຮ້ອນ, ຮູ້ສຶກຢາກໄຫ້, ທົ່ວເຂົ້າສົ້ນ, ໃຈເຕັ້ນແຮງ, ປາກແຫ້ງ, ອື່ນໆ). ການຮັບຮູ້ ແລະ ຕອບໂຕ້ກັບສັນຍານເຕືອນທາງຮ່າງກາຍສາມາດຊ່ວຍເດັກໃຫ້ເຂົ້າໃຈໃນເມື່ອເດັກຕ້ອງການ ການປົກປ້ອງ.	ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດອ້າງອີງເຖິງປຶ້ມ ການປ້ອງກັນເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດ: ປຶ້ມຄູ່ມືສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກເພື່ອສຶກສາເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ (ສາມາດດາວໂຫຼດໄດ້ທີ່ http://www.childsafetourism.org ແລະ http://wvi.org/asiapacific/childsafetourism) ເຊິ່ງຈະໃຫ້ຂໍ້ແນະນຳຕາມແຕ່ລະຂັ້ນຕອນໃນການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳປ້ອງກັນຕົວໃຫ້ແກ່ເດັກໃນສາມກຸ່ມອາຍຸ (5-7 ປີ, 8-10 ປີ ແລະ 11-17 ປີ).
ແຜ່ນສະໄລ 43 ● 	ຄຳແນະນຳ 3: ສອນລູກໃຫ້ຮູ້ວິທີປ້ອງກັນຕົວຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ (ຕໍ່) • ວິທີການໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຜົນໃນການສອນເດັກຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງນ້ອຍ ແມ່ນ “ການປະຕິເສດ, ຫຼີບຫຼີ, ລາຍງານ”. ນີ້ແມ່ນຍຸດທະສາດທີ່ສາມາດນຳໃຊ້ເມື່ອ ພວກເຮົາສາມາດບົ່ງບອກວ່າມີເຫດການທີ່ໜ້າກັງວົນ. • ສອນໃຫ້ລູກຂອງທ່ານຮູ້ວ່າພວກເຂົາມີສິດທີ່ຈະປະຕິເສດ ຖ້າຫາກມີບຸກຄົນໃດໜຶ່ງບອກໃຫ້ເຮັດສິ່ງທີ່ ຕົນເອງຮູ້ສຶກວ່າຜິດ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຢ້ານກົວ. • ເທົ່າທີ່ພວກເຂົາສາມາດ, ເດັກຄວນໜີຈາກເຫດການ. • ບອກເດັກໃຫ້ລາຍງານຕໍ່ທ່ານ ຫຼື ຜູ້ໃຫຍ່ຜູ້ອື່ນກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເຫັນວ່າບໍ່ຖືກຕ້ອງ. • ເດັກຕ້ອງການຫຼາຍໂອກາດໃນການທົນທົນທັກສະເຫຼົ່ານີ້ເພື່ອເອົາມາໃຊ້ ໃນສະພາບທີ່ບໍ່ປອດໄພ ຫຼື ຈະມີການລ່ວງລະເມີດເກີດຂຶ້ນ.	

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ແຜ່ນສະໄລ້ 47 ● 	ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການປະພຶດຂອງລູກຫລານຂອງທ່ານ. ມີອາການສະແດງໃຫ້ເຫັນທີ່ເດັກອາດພົບພໍ້ການລ່ວງລະເມີດມາກ່ອນ. ໃນຂະນະທີ່ອາການເຫລົ່ານີ້ບໍ່ອາດສະແດງເຖິງການຖືກລ່ວງລະເມີດຕາມ ແຕ່ມັນກໍ່ເປັນເຫດຜົນທີ່ດີອັນໜຶ່ງທີ່ທ່ານຈະເວົ້າລົມກັບລູກຫລານຂອງທ່ານກ່ຽວກັບສະພາບການຂອງພວກເຂົາ: • ອາລົມປ່ຽນແປງຢູ່ເລື້ອຍໆ, ບຸດໜຶ່ງດີ ບຸດໜຶ່ງຮ້າຍ, ຊຶມເສົ້າ, ຮ້າຍໄວ ຫຼື ຫຍາບຄາຍ. • ໜີອອກຈາກເຮືອນ ຫຼື ຫາຍຕົວໄປດົນນານ. • ຜົນການຮຽນປ່ຽນແປງ ຫຼື ຂາດຮຽນແບບບໍ່ມີເຫດຜົນ. • ໄດ້ເງິນ, ຂອງຂວັນ, ມືຖື ແບບບໍ່ຮູ້ທີ່ມາ. • ໃຊ້ສານເສບຕິດ (ລວມທັງ ຢາເສບຕິດ ແລະ ເຫຼົ້າ). • ພຶດຕິກຳທາງເພດທີ່ບໍ່ເໝາະສົມກັບໄວອາຍຸເດັກ. • ອາການທາງຮ່າງກາຍ ລວມທັງການນອນບໍ່ຫຼັບ, ຢຽວໃສ່ບ່ອນ, ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ. • ເດັກທີ່ຖືກເອີ້ນວ່າເປັນ 'ເດັກສ້າງບັນຫາ'.	ອາການທີ່ກ່າວມານັ້ນຍັງບໍ່ຄົບຖ້ວນ ແຕ່ແນ່ນອນວ່າ ໃນຖານະທີ່ເປັນພໍ່ແມ່, ໂດຍທົ່ວໄປ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຈະຮູ້ຈັກລູກຂອງຕົນດີກວ່າຄົນອື່ນໆ. ປະເດັນຫຼັກແມ່ນໃຫ້ສັງເກດການປ່ຽນແປງທາງພຶດຕິກຳ. ມັນອາດຈະເລີ່ມຈາກການປະພຶດທີ່ດີໄປຫາ ການປະພຶດທີ່ບໍ່ດີ. ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວ ເດັກທີ່ເລີ່ມປະພຶດຕົນບໍ່ດີ ແທນທີ່ຈະຖືກເບິ່ງວ່າເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ແຕ່ກັບຖືກເອີ້ນວ່າເປັນເດັກ 'ສ້າງບັນຫາ'. ສິ່ງດັ່ງກ່າວຈະເຮັດໃຫ້ເຂົາຍິ່ງຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດ ແລະ ສ່ວນຫຼາຍການຈົມວ່າ ແລະ ການລາຍງານຂອງພວກເຂົາຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຄວາມເຊື່ອຖື. ນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມລົ້ມເຫຼວທີ່ສຸດ ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາທີ່ມີຕໍ່ພວກເຂົາ.
ແຜ່ນສະໄລ້ 48 ● 	ໃຫ້ລະວັງ ໃນເມື່ອມີຜູ້ໃຫຍ່ເຂົ້າມາຫາເດັກຂອງທ່ານດ້ວຍການປະພຶດທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ. ໃນນີ້ປະກອບດ້ວຍ: • ເອົາໃຈໃສ່ເດັກຫລາຍເກີນໄປ. • ເອົາເຄື່ອງຫລິ້ນ ຫລື ເງິນໃຫ້ເປັນຂອງຂວັນ • ໃຊ້ເວລາຕາມລຳພັງກັບລູກຂອງທ່ານ. • ພາເດັກໄປຫຼິ້ນທາງນອກ, ໄປທ່ຽວ, ແລະ ໄປພັກຜ່ອນ.	

ສະໄໝ	ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
4. ພວກເຮົາຈະໄປຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອຢູ່ໃສ?		
ແຜ່ນສະໄໝ 49 ● 	- ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ໃນພາກພື້ນ ໄດ້ປະຕິບັດ ຫຼາຍບາດ ກ້າວເພື່ອຮັກສາໃຫ້ເດັກປອດໄພ ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. - ໃນຖານະທີ່ເປັນພໍ່ແມ່, ທ່ານຈະເປັນຜູ້ທີ່ຮູ້ດີ ກວ່າໝູ່ວ່າລູກທ່ານຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ ຊຶ່ງສິ່ງທີ່ເປັນບຸລິມະສິດສຳຄັນທີ່ສຸດຂອງ ທ່ານແມ່ນ ການປົກປ້ອງລູກ. - ມີການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຊຸມຊົນຂອງທ່ານ. ກິດຈະກຳ: ແຜນວາດການພົວພັນ ໃນຊຸມຊົນຂອງພວກເຮົາ (ເປັນທາງເລືອກ) - ເຊີນຊວນພໍ່ແມ່ເດັກໃຫ້ປະກອບສ່ວນໃສ່ ຂໍ້ມູນໃນແຜນວາດ ຫຼື ແຜນທີ່ການພົວພັນກ່ຽວ ກັບການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ ທີ່ມີໃນຊຸມຊົນ ສຳລັບຜູ້ທີ່ມີຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບການ ລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ໄດ້ຖືກລ່ວງລະເມີດມາແລ້ວ. (ຕົວຢ່າງ: ກົມສັງຄົມສົງເຄາະ, ສາຍດ່ວນ ສຳລັບເດັກ, ສູນສຸຂະພາບຊຸມຊົນ, ໂຮງຮຽນ, ຕຳຫຼວດ, ອື່ນໆ). *ຕົວຢ່າງ ແຜນວາດ ການພົວພັນ: 	ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດຕື່ມຕົວຢ່າງ ຂອງຂັ້ນຕອນທີ່ດີ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກລະດັບ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ/ຫຼື ປະທັບ. ຕົວຢ່າງ: - ມີຫຼາຍອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ສາມາດ ຊ່ວຍທ່ານຊອກຫາຂັ້ນຕອນແກ້ໄຂ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງ. ບາງອົງການກໍ່ຍັງສາມາດ ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ. - ລັດຖະບານໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຄອບຄົວເພື່ອ ໃຫ້ເດັກມີຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ດີ. - ລັດຖະບານສະໜັບສະໜູນ ໂທລະສັບສາຍດ່ວນ ທີ່ເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ, ຄອບຄົວ ແລະ ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ສາມາດໂທຂໍຄຳແນະນຳ ແລະ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ບັນຫາທີ່ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາກັງວົນ. - ລັດຖະບານໄດ້ສ້າງກົດໝາຍກ່ຽວກັບການ ປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ລົງໂທດຜູ້ທີ່ທຳລາຍເດັກ. - ຕຳຫຼວດຕິດຕາມ ແລະ ສືບສວນກໍລະນີຕ່າງໆ. - ສານລົງໂທດຜູ້ລ່ວງລະເມີດເດັກ - ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງໂຄສະນາເຜີຍແຜ່. - ມີໂທລະສັບສາຍດ່ວນເພື່ອລາຍງານກໍລະ ນີສົງໄສການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຊອກຫາ ແລະ ສະໜອງ ຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່ພົວພັນກ່ຽວກັບການ ຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດ ແລະ ກົມໂກ ການລາຍງານທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.
ແຜ່ນສະໄໝ 50 	ໃຫ້ເບີຕິດຕໍ່ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທີ່ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກສາມາດ ຕິດຕໍ່ເພື່ອຂໍ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ.	ອີງໃສ່ ບັດເອົາກັບບ້ານ ('ແມ່ນໃຜແດ່ທີ່ຊ່ວຍ ທ່ານໄດ້?') ແລະ ເອົາຂໍ້ມູນຕິດຕໍ່ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສູນກາງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.

ສະໄລ້	ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
ການສ້າງແຜນການປະຕິບັດ		
ແຜນສະໄລ້ 51 	 ກິດຈະກຳ: ແຜນການຂອງພໍ່ແມ່ (ເປັນທາງເລືອກ) - ຖ້າເວລາພຽງພໍ ໃຫ້ແບ່ງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນກຸ່ມ ໂດຍແຕ່ລະກຸ່ມ ມີ 5-6 ຄົນ. - ແນະນຳໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ວ່າພວກເຂົາ ແມ່ນຄະນະກຳມະການໃໝ່ ທີ່ມີໜ້າທີ່ ຮັບຜິດຊອບ ໃນການປົກປ້ອງ ເດັກໃນຊຸມຊົນ ຂອງພວກເຂົາ. - ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຮັດແຜນການກິດຈະກຳທັງໝົດ ທີ່ພວກເຂົາຢາກເຮັດເພື່ອໃຫ້ເດັກປອດໄພໃນ ຊຸມຊົນ. ໃຫ້ເວລາ 5 ນາທີ ເພື່ອເຮັດແຜນການ ດັ່ງກ່າວ. - ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມລາຍງານແຜນການໃຫ້ຜູ້ອື່ນ ຮູ້ນຳ. - ພາຍຫລັງທີ່ທຸກກຸ່ມໄດ້ລາຍງານແລ້ວ ໃຫ້ປະກອບຄໍາເຫັນຕໍ່ແນວຄວາມຄິດທີ່ສ້າງສັນ ແລະ ຊັກຊວນໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມນຳເອົາແນວ ຄວາມຄິດທີ່ເໝາະສົມນີ້ໄປປະຕິບັດ ໃນຊຸມຊົນ ຂອງພວກເຂົາ.	ແຜນການອາດປະກອບດ້ວຍ: - ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີເພດສຶກສາໃນໂຮງຮຽນ. - ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍປົກປ້ອງເດັກ ໃນໂຮງຮຽນ. - ບໍລິກຽດ ຫຼື ປະນາມເດັກ ຫຼື ຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ຈາກການລ່ວງລະເມີດໃນຊຸມຊົນ. - ເພີ່ມການມີສະຕິຕໍ່ຜູ້ທີ່ໜ້າສົງໄສ ແລະ ລາຍງານ.
ສະຫຼຸບ		
ແຜນສະໄລ້ 52 • 	 ກິດຈະກຳ: ການປະເມີນ - ເພື່ອໃຫ້ພວກເຮົາສາມາດປັບປຸງກິດຈະກຳ ການຝຶກອົບຮົມຂອງພວກເຮົາ, ພວກເຮົາຈຶ່ງ ຢາກຂໍຄໍາເຫັນຈາກທ່ານກ່ຽວກັບການ ສົນທະນາຂອງພວກເຮົາໃນມື້ນີ້. - ຂໍເຊີນທ່ານໃດກໍ່ໄດ້ໃຫ້ຕອບຄໍາຖາມຕໍ່ໄປນີ້: - ພາກໃດແມ່ນພາກທີ່ມີປະໂຫຍດຫລາຍ ທີ່ສຸດຂອງການຝຶກອົບຮົມນີ້? - ພວກຂ້າພະເຈົ້າຄວນເຮັດສິ່ງໃດແດ່ເພື່ອ ປັບປຸງການຝຶກອົບຮົມນີ້? - ກະລຸນາຂຽນບອກວຽກງານສິ່ງໜຶ່ງທີ່ ທ່ານຈະເຮັດແຕກຕ່າງກວ່າເກົ່າອັນເນື່ອງ ມາຈາກການຝຶກອົບຮົມນີ້? ອີກວິທີໜຶ່ງແມ່ນໃຫ້ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແຈກຢາຍແບບຟອມຄວາມເຫັນຂອງຂ້ອຍ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7) ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຕື່ມ ໃສ່ຟອມ. ວິທີການນີ້ ຈະໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າ ແລະ ອາດຈະເປັນການທ້າທາຍສຳລັບ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ມີລະດັບຄວາມຮູ້ໜັງສືທີ່ ແຕກຕ່າງກັນ. ແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ວິທີການຖາມ ແບບປາກເປົ່າ.	ແບບຟອມ ຄວາມເຫັນຂອງຂ້ອຍ ແມ່ນຢູ່ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7. ທ່ານສາມາດ ສຳເນົາ ແບບຟອມຄວາມເຫັນຂອງຂ້ອຍ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແຕ່ລະຄົນ ກ່ອນທີ່ຈະເລີ່ມເວທີສົນທະນາ. <i>ບົດທົດສອບພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ</i> ແມ່ນຢູ່ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4. ເຊັ່ນດຽວກັນກັບ <i>ບົດທົດສອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ</i>, ບົດທົດສອບ ພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ ກໍສາມາດດຳເນີນແບບ ວິທີຕອບໂຕ້ກັນ ໂດຍນຳໃຊ້ <i>ບັດຄຳຕອບ</i> ໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5 ຫຼື ໂດຍການໃຫ້ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄປແຈ້ງຫ້ອງທີ່ 'ໝາຍໄຂ່ວ', 'ໝາຍຕົກ' ຫຼື 'ໝາຍຖາມ'. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນບັນທຶກຄຳຕອບ ຕໍ່ການສົນທະນາກ່ຽວກັບຄຳຖາມປະເມີນຜົນ ແລະ <i>ບົດທົດສອບພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ</i> (ຖ້າດຳເນີນແບບວິທີຕອບໂຕ້ກັນ) ເພື່ອວ່າ ຈະສາມາດນຳເຂົ້າໃນ<i>ບົດລາຍງານຫຼັງ ການຝຶກອົບຮົມ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 8)</i>.

ສະໄລ	ຂໍ້ຄວາມສໍາຄັນ	ຂໍ້ແນະນຳຊ່ວຍອະທິບາຍ
	ກິດຈະກຳ: ແບບທົດສອບ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ • ບັດນີ້, ຂ້າພະເຈົ້າຢາກກວດເບິ່ງວ່າຄຳຕອບຂອງທ່ານແຕກຕ່າງຈາກຄຳຕອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ ຫຼື ບໍ່. • ດຳເນີນ <i>ບົດທົດສອບພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ</i> ດ້ວຍວິທີໂຕ້ຕອບກັນ ຫຼື ນຳໃຊ້ຮູບແບບການຂຽນ ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4 • ຈາກນັ້ນ, ບອກຄຳຕອບທີ່ຖືກຕ້ອງ ເພື່ອເປັນການຮັບປະກັນວ່າທຸກຄົນເຂົ້າໃຈຂໍ້ຄວາມຫຼັກກ່ອນທີ່ຈະອອກຈາກເວທີ ສົນທະນາ.	
ແຜ່ນສະໄລ 53 ●	• ກ່າວຂອບໃຈຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ໄດ້ຕັ້ງໃຈຕິດຕາມ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນການສົນທະນາ. • ກ່າວຢ້ຳຄືນເຖິງພາລະບົດບາດສໍາຄັນຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກໃນການປົກປ້ອງເດັກ ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. • ຊຸກຍູ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃຫ້ໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮຽນຮູ້ໃນມື້ນີ້ເພື່ອສ້າງໃຫ້ມີແວດລ້ອມທີ່ປອດໄພສໍາລັບເດັກຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາເອງ. • ເຊີນຊວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃຫ້ຕິດຕໍ່ພົວພັນກັນຕາມບັນຊີລາຍຊື່ທີ່ຂຽນໃນເວລາເຂົ້າຮ່ວມສົນທະນາ ຖ້າຫາກວ່າພວກເຂົາມີເລື່ອງຫວ່ງໄຍກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ. • ເນັ້ນໃຫ້ຮູ້ວ່າ ພຽງແຕ່ມີການປະຕິບັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງແບບງ່າຍດາຍ ພວກເຮົາກໍສາມາດປັບປຸງວຽກງານການປົກປ້ອງເດັກຂອງພວກເຮົາໄດ້. • ຈົ່ງຢຳລືມກ່າວຂອບໃຈພະນັກງານຊ່ວຍວຽກທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການດໍາເນີນວາລະການສົນທະນານີ້, ເຊັ່ນ ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກທົດສອບ, ຜູ້ຊ່ວຍ, ອາສາສະມັກ, ອື່ນໆ.	

ພາກທີ 3

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ບັດເອົາກັບບ້ານ

ສໍາເນົາບັດເຫຼົ່ານີ້ຕ້ອງແຈກຢາຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ. ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດເອົາບັດດັ່ງກ່າວກັບບ້ານ ໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດທວນຄືນເນື້ອໃນຫຼັກທີ່ຕົນໄດ້ຮຽນ ແລະ ແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ກັບຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນ. ແນະນຳໃຫ້ສໍາເນົາບັດກັບບ້ານ ຕາມຂະໜາດເຈ້ຍ A5 ຫຼື A6 ຫຼື ແບບໜ້າຫຼັງ. ວິທີການ ດັ່ງກ່າວຈະເຮັດໃຫ້ຈົດຈຳ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້ງ່າຍຂຶ້ນ.

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ ປອດໄພຈາກການ ລ່ວງລະເມີດທາງເພດ

ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ

ການປົກປ້ອງເດັກແມ່ນຄວາມ ຮັບຜິດຊອບຂອງໝົດທຸກຄົນ

ເດັກ ໝາຍເຖິງບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ. ເດັກຕ້ອງການໃຫ້ມີການປົກປ້ອງພິເສດ.
ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ດູແລເດັກ ແມ່ນຜູ້ຕົ້ນຕໍ ແລະ ສໍາຄັນທີ່ສຸດໃນການປົກປ້ອງເດັກ.

ພາລະບົດບາດຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ແມ່ນສໍາຄັນທີ່ສຸດ
ໃນການປົກປ້ອງເດັກຈາກການຖືກລ່ວງລະເມີດ.

ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນຫຍັງ?

ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນທຸກໆການກະທຳ (ທີ່ບໍ່ແມ່ນການກະທຳ) ທີ່ບໍ່ແມ່ນຄວາມບັງເອີນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເດັກເຈັບປວດ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ເດັກຕົກຢູ່ໃນຄວາມອັນຕະລາຍ.

ໃນແຕ່ລະວັນ ມີເດັກຫຼາຍລ້ານຄົນໄດ້ຮັບຄວາມທຸກຈາກການລ່ວງລະເມີດ. ການລ່ວງລະເມີດເດັກ ແມ່ນເກີດມີຂຶ້ນຢູ່ໃນທຸກໆປະເທດໃນໂລກ.

ປະເພດຂອງການລ່ວງລະເມີດ

ການລ່ວງລະເມີດເດັກແບ່ງອອກເປັນ 4 ປະເພດ. ສ່ວນຫຼາຍ, ມີຫຼາຍກ່ວາໜຶ່ງປະເພດຂອງການລ່ວງລະເມີດທີ່ເກີດຂຶ້ນພ້ອມໆກັນ.

ຜົນກະທົບຂອງການລ່ວງລະເມີດຕໍ່ເດັກ

ການລ່ວງລະເມີດເດັກມີຜົນກະທົບທີ່ຮ້າຍແຮງຕໍ່ເດັກ ແລ້ວພາໃຫ້ເກີດບັນຫາທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ ໃນໄລຍະຍາວ.

ການລ່ວງລະເມີດສົ່ງຜົນກະທົບ ຕໍ່ຜູ້ອື່ນໆນອກຈາກຜູ້ເຄາະຮ້າຍຄືຄອບຄົວ, ຊຸມຊົນ ແລະ ສັງຄົມທົ່ວໄປ.

ເດັກບໍ່ຄວນຖືກກ່າວໂທດໃນການຖືກລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ການທີ່ເຮັດໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນ.

ການລ່ວງລະເມີດໄດ້ກແມ່ນຫຍັງ?

1. ການລ່ວງລະເມີດທາງຈາກ

2. ຕົວຢ່າງຂອງການລ່ວງລະເມີດ

3. ເຮົາຈະເປັນໄປໄດ້ກັບເບິ່ງ

4. ສະບາຍສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລ່ວງລະເມີດ
ໄດ້ກັບເລື່ອງແລະ ປະໂຫຍດ

5. ປັດໄຈທີ່ເຮົາຈະສະບາຍ
ສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລ່ວງລະເມີດ

6. ເຮົາຈະໄດ້ກັບຂາດຄວາມເປັນໄປໄດ້

7. ສະບາຍສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລ່ວງລະເມີດ

8. ໃຊ້ເວລາເປັນເລື່ອງມື

9. ປັດໄຈທີ່ເຮົາຈະສະບາຍ
ສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລ່ວງລະເມີດ

10. ໃຊ້ເວລາເປັນເລື່ອງມື
ຂອງການລ່ວງລະເມີດ

11. ເປັນໄປໄດ້ກັບການລ່ວງລະເມີດ

12. ປັດໄຈທີ່ເຮົາຈະສະບາຍ
ສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລ່ວງລະເມີດ

13. ໃຊ້ເວລາເປັນເລື່ອງມື
ຂອງການລ່ວງລະເມີດ

14. ຕົວຢ່າງຂອງການລ່ວງລະເມີດ
ຂອງການລ່ວງລະເມີດ

15. ປັດໄຈທີ່ເຮົາຈະສະບາຍ
ສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລ່ວງລະເມີດ

16. ສະບາຍສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລ່ວງລະເມີດ
ໄດ້ກັບການລ່ວງລະເມີດ

17. ປັດໄຈທີ່ເຮົາຈະສະບາຍ
ສ່ວນໜຶ່ງຂອງການລ່ວງລະເມີດ

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ແມ່ນຫຍັງ?

- ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນການເອົາເດັກເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳທາງເພດ ໂດຍນຳໃຊ້ອຳນາດທີ່ເໝືອກວ່າ ຫຼື ເອົາປຸງບາຈາກຄວາມໄວ້ໃຈທີ່ເດັກມີຕໍ່ເຂົາ.
- ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກລວມມີການປະພຶດທາງເພດທີ່ບໍ່ສົມຍອມ ໃນທຸກຮູບແບບ. ນີ້ລວມມີການສຳພັດ ຫຼື ບໍ່ມີການສຳພັດເລີຍ.
- ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກລວມມີ:
 - ການສ້າງພາບ/ຮູບພາບ/ວິດີໂອກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ.
 - ບັງຄັບໃຫ້ເດັກເບິ່ງ ຫຼື ມີສ່ວນຮ່ວມກັບການກະທຳທາງເພດ.
 - ບັງຄັບ/ຂົ່ມຂູ່ໃຫ້ເດັກມີເພດສຳພັນນຳ ຫຼື ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການມີເພດສຳພັນກັບ ເດັກ ຫຼື ຜູ້ໃຫຍ່ຄົນອື່ນ.
- ອີງຕາມກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ການປົກປ້ອງສິດແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ມາດຕາ 2: ການອະທິບາຍຄຳສັບ ຂໍ້ທີ 9. ເດັກທີ່ຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ໝາຍເຖິງ ເດັກທີ່ຖືກຂົ່ມຂືນທຳຊຳເລົາ, ຖືກທຳຊຳເລົາ ຫຼື ຖືກທຳອານາຈານ, ຂໍ້ທີ 15. ການທາລຸນເດັກ ໝາຍເຖິງ ການກະທຳ ຫຼື ການເມີນເສີຍ ຊຶ່ງເປັນການທຳຮ້າຍ ຮ່າງກາຍ, ທຳຮ້າຍຈິດໃຈຂອງເດັກ, ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດຕໍ່ເດັກ, ການຍູ້ຍົງ ໃຫ້ເດັກກະທຳຜິດ ຫຼື ກະທຳໃນສິ່ງທີ່ມີຜົນສະທ້ອນຕໍ່ຮ່າງກາຍ ຫຼື ຈິດໃຈຂອງເດັກ.

ທ່ານຮູ້ບໍ່ວ່າ?

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນບັນຫາທົ່ວໂລກ

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນເກີດຂຶ້ນຢູ່ທຸກປະເທດໃນໂລກ. ແມ້ກະທັ້ງ ຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງພວກເຮົາກໍ່ບໍ່ອາດປາດສະຈາກບັນຫາ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໄດ້. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດສ່ວນຫຼາຍໃນຊຸມຊົນໃດກໍ່ຕາມແມ່ນຄົນທ້ອງຖິ່ນ.

ຜູ້ເຄາະຮ້າຍຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດສາມາດເປັນທັງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ

ທັງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍແມ່ນສາມາດເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຂອງການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດໄດ້. ເດັກເພດທິສາມ ຫຼື ເດັກທີ່ກຳລັງຄົ້ນຫາເພດທີ່ແທ້ຈິງຂອງຕົວເອງອາດຈະໄດ້ຮັບຄວາມສ່ຽງສູງ. ເດັກພິການ (ເດັກທີ່ພິການທຸກຮູບແບບ) ອາດຈະໄດ້ຮັບຄວາມສ່ຽງສູງ. ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດສາມາດເກີດຂຶ້ນໄດ້ກັບເດັກທຸກກຸ່ມ ບໍ່ວ່າຈະມາຈາກພື້ນຖານແນວໃດກໍ່ຕາມ.

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດສ່ວນຫຼາຍຈະເປັນຄົນທີ່ເດັກຮູ້ຈັກ

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກສ່ວນຫຼາຍຈະແມ່ນສະມາຊິກໃນຄອບຄົວ, ໃນຊຸມຊົນ ຫຼື ຜູ້ທີ່ເດັກໄວ້ໃຈ.

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດເດັກອາດແມ່ນໝູ່ເພື່ອນຂອງເດັກ ຫຼື ຄົນໃນຄອບຄົວ

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດມັກຈະມາໃນຮູບການເປັນເພື່ອນມິດກັບເດັກຜູ້ເຄາະຮ້າຍ ຫຼື ເປັນມິດ ກັບຄອບຄົວຂອງເດັກ ເພາະມັນເປັນຊ່ອງທາງໜຶ່ງທີ່ເຂົາເຊື່ອຊ້ອນໄດ້.

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກສາມາດເກີດຂຶ້ນໃນສະພາບແວດລ້ອມການທ່ອງທ່ຽວ

ຄົນຕ່າງປະເທດຈຳນວນໜຶ່ງໃຊ້ການທ່ອງທ່ຽວເປັນໂອກາດໃນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນນັກທ່ອງທ່ຽວ ຫຼື ຄົນຕ່າງປະເທດທີ່ຍົກຍ້າຍເຂົ້າມາຢູ່ພາຍໃນປະເທດ ຊຶ່ງເປັນຜູ້ທີ່ກະທຳຜິດໃນປະເທດທີ່ພວກເຂົາອາໄສຢູ່ ຫຼື ໄປຢ້ຽມຢາມ.

ເດັກສ່ວນຫຼາຍບໍ່ບອກໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ຮູ້ກ່ຽວກັບການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.

ບໍ່ວ່າດ້ວຍເຫດຜົນໃດໆ ເດັກມັກຈະປິດອຳບັນຫາທີ່ເຂົາຖືກລ່ວງລະເມີດ. ຄວນສັງເກດເບິ່ງອາການສະແດງອອກ ແທນທີ່ຈະລໍຖ້າໃຫ້ເດັກເວົ້າເລື່ອງທີ່ເຂົາຖືກລ່ວງລະເມີດ.

ເດັກທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ.

ເດັກທຸກຄົນຢູ່ໃນໂລກນີ້ແມ່ນມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກທຸກຮູບແບບຂອງການລ່ວງລະເມີດ. ໃນຖານະເປັນຜູ້ໃຫຍ່, ມັນແມ່ນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຮົາທີ່ຈະຊ່ວຍປົກປ້ອງເດັກໃຫ້ຫຼຸດພົ້ນຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ. ເດັກບໍ່ຄວນຖືກກ່າວໂທດທີ່ຕົນຖືກລ່ວງລະເມີດ.

ຂ້ອຍສາມາດຮັກສາໃຫ້ລູກ ປອດໄພຄືແນວໃດ?

1 ຮັບຮູ້ສະພາບການ

- ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ມັກຈະສວຍໃຊ້ໂອກາດຈາກຜູ້ທີ່ຂາດຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບການກະທຳຜິດ ເພື່ອວ່າພວກເຂົາຈະໄດ້ກະທຳຜິດດ້ວຍການລ່ວງລະເມີດເດັກ.
- ຮັບຮູ້ສະພາບການ ແລະ ເວົ້າກັບເດັກແບບເປີດເຜີຍ ກ່ຽວກັບ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ.

2 ເວົ້າກັບເດັກ

- ບາງເທື່ອເດັກບໍ່ຢາກບອກເລື່ອງສຳຄັນກັບພໍ່ແມ່ຂອງຕົນ ຍ້ອນວ່າພວກເຂົາຢ້ານຖືກລົງໂທດ ຫຼື ຕຳນິ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ໝູນໃຊ້ຄວາມຢ້ານກົວດັ່ງກ່າວຂອງເດັກ ເປັນໂອກາດໃນການກະທຳຜິດ.
- ສ້າງສາຍພົວພັນທີ່ເປີດເຜີຍ ແລະ ໄວ້ວາງໃຈກັບລູກຂອງທ່ານ. ບອກໃຫ້ລູກຮູ້ວ່າພວກເຂົາສາມາດແບ່ງບັນຫາເລື່ອງກັບທ່ານ.
- ເວົ້າເລື່ອງເພດ ແລະ ບັນຫາເລື່ອງເພດກັບລູກຂອງທ່ານ ດ້ວຍວິທີການທີ່ເໝາະສົມກັບອາຍຸຂອງພວກເຂົາ.
- ສອນວິທີການປ້ອງກັນຕົວໃຫ້ລູກຂອງທ່ານ ນັບແຕ່ຕອນເຂົາອາຍຸຍັງນ້ອຍ ຊຶ່ງປະກອບມີ:
 - ບອກຊື່ພາກສ່ວນຕ່າງໆຂອງຮ່າງກາຍຢ່າງຖືກຕ້ອງ.
 - ຮັບຮູ້ ແລະ ຮັບມືຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ສັນຍານບອກເຕືອນທາງຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າ ຍາມໃດທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງການ ການປົກປ້ອງ.
 - ຖ້າເດັກຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫຼື ຢ້ານກົວ, ພວກເຂົາສາມາດປະຕິເສດວ່າ ບໍ່ ແລະ ຫຼົບໜີອອກຈາກສະຖານະການນັ້ນແລ້ວ ໄປລາຍງານໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຂົາໄວ້ໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

3 ຮັບຮູ້ສິ່ງທີ່ກຳລັງເກີດຂຶ້ນ

- ຮັບຮູ້ວ່າເຫດການນີ້ສາມາດເກີດຂຶ້ນໃນຊຸມຊົນຂອງເຮົາ.
- ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳຂອງລູກທ່ານ.
- ສັງເກດພຶດຕິກຳຂອງຜູ້ໃຫຍ່ຄົນອື່ນ ທີ່ເຂົາມາພົວພັນກັບລູກຂອງທ່ານ.

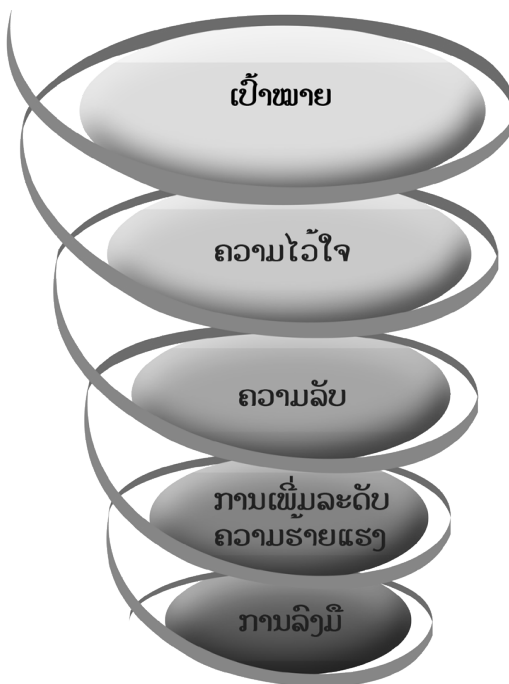
4 ຮູ້ວ່າຈະພົວພັນໃຜເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ

- ຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອທັນທີ ຖ້າສົງໄສວ່າເດັກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ ຫຼື ຖືກລ່ວງລະເມີດ.

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກດຳເນີນ ການແນວໃດ?

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດໃຊ້ຫຼາຍວິທີໃນການເຂົ້າຫາ ແລະ ລ່ວງລະເມີດເດັກ.

ຕາມບົກກະຕິ ຄົນມັກຄິດວ່າ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກມັກເກີດຂຶ້ນແບບບັງເອີນ ຍ້ອນມີຄົນແປກໜ້າເຂົ້າບຸກທຳລາຍ. ໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ, ສ່ວນຫຼາຍຜູ້ລ່ວງລະເມີດ ແລະ/ຫຼື ສີ່ຄົນກາງຈະໃຊ້ເວລາໃນການສ້າງສາຍພົວພັນ ກັບເດັກ (ແລະ ບາງເທື່ອກໍ່ ສ້າງສາຍພົວພັນກັບຄອບຄົວຂອງເດັກ). ຂະບວນການນີ້ ເອີ້ນວ່າ “ຂັ້ນຕອນຂອງຜູ້ ລ່ວງລະເມີດ” ຊຶ່ງມັນປະກອບມີຫຼາຍຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດລະບຸ ເດັກເປົ້າໝາຍທີ່ພວກເຂົາຢາກ ລ່ວງລະເມີດ. ສ່ວນຫຼາຍ ພວກເຂົາ ເລັ່ງໃສ່ເດັກທີ່ມີ ຄວາມສ່ຽງ

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດເຮັດໃຫ້ເດັກໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈ ດ້ວຍການ ແລກປ່ຽນສິ່ງທີ່ທັງສອງສົນໃຈຮ່ວມກັນ, ເອົາຂອງຂວັນໃຫ້ ແລະ ກາຍເປັນເພື່ອນກັບເດັກ.

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດເລີ່ມມີຄວາມລັບກັບເດັກ ແລະ ໃຫ້ພວກເຂົາ ສັນຍາ, ນາບຊູ່ ຫຼື ບັງຄັບພວກເຂົາໃຫ້ບົກບິດເປັນຄວາມ ລັບ.

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດຈະເພີ່ມລະດັບຄວາມສຳພັນທາງເພດ. ພວກ ເຂົາເວົ້າເຖິງປະເດັນທາງເພດ ແລະ ເອົາເອກະສານກ່ຽວກັບ ເພດໃຫ້ເດັກເບິ່ງເພື່ອໃຫ້ເດັກລັງເຄີຍກັບປະເດັນດັ່ງກ່າວ.

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດຈະເລີ່ມປະຕິບັດການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.

ຜູ້ລ່ວງລະເມີດທຸກຄົນຈະບໍ່ນຳໃຊ້ ວິທີການລ່ວງລະເມີດເດັກແບບຕາຍຕົວ. ວິທີການ ອື່ນປະກອບມີ ການໂຈມຕີທັນທີ, ການຈັດຈ້າງ, ການຫຼອກລວງ, ການໃຊ້ເລັລຽມ, ການບັງຄັບ.

ສ່ວນຫຼາຍຜູ້ລ່ວງລະເມີດຈະບໍ່ເຄື່ອນໄຫວຄົນດຽວ. ພວກເຂົາອາດໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ການສະໜັບສະໜູນຈາກຄົນອື່ນໆເຊັ່ນ ຜູ້ຊ່ວຍ, ຜູ້ຈັດຈ້າງ, ຕົວແທນ, ສີ່ຄົນກາງ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ.

ຂ້ອຍຄວນຈະສັງເກດອັນໃດແດ່?

ພຶດຕິກຳຂອງລູກທ່ານ

ມີອາການສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າເດັກອາດຖືກລ່ວງລະເມີດມາກ່ອນ. ໃນຂະນະທີ່ເດັກທີ່ມີອາການເຫຼົ່ານີ້ອາດບໍ່ໝາຍຄວາມວ່າລູກຂອງທ່ານກຳລັງຖືກລ່ວງລະເມີດ, ແຕ່ມັນເປັນເຫດຜົນທີ່ດີ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ທ່ານລົມກັບລູກຂອງທ່ານ ກ່ຽວກັບສະຖານະການທີ່ພວກເຂົາພົບພໍ້ ຫຼື ຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອ.

- ອາລົມແປປວນ, ເດັກມີອາການງຽບ, ຊຶມເລົ້າ, ເກີດອາລົມໃຈຮ້າຍໃນທັນທີ ຫຼື ໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ.
- ໜີອອກຈາກບ້ານ ຫຼື ສູນຫາຍໄປເປັນເວລາດົນນານ.
- ຜົນການຮຽນປ່ຽນແປງ ຫຼື ຂາດໂຮງຮຽນ
- ມີເງິນ, ຂອງຂວັນ, ໂທລະສັບມືຖື ແບບບໍ່ຮູ້ທີ່ມາ.
- ນຳໃຊ້ສິ່ງເສບຕິດ (ລວມທັງຢາເສບຕິດ ແລະ ສິ່ງມຶນເມົາ).
- ມີພຶດຕິກຳທາງເພດທີ່ບໍ່ເໝາະສົມກັບອາຍຸຂອງເດັກ.
- ອາການທາງຮ່າງກາຍ ລວມທັງ ນອນຍາກ, ຢຽວໃສ່ປ່ອນນອນ, ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ.

ພຶດຕິກຳຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຢູ່ອ້ອມຕົວເຈົ້າ

ໃຫ້ທ່ານລະວັງຕົວ ເມື່ອທ່ານຮູ້ວ່າຜູ້ໃຫຍ່ບາງຄົນປະພຶດຕົວແບບຜິດປົກກະຕິກັບລູກຂອງທ່ານ. ຊຶ່ງລວມມີ ຖ້າຜູ້ໃຫຍ່:

- ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈເດັກເປັນພິເສດ.
- ໃຫ້ຂອງຂວັນເປັນເຄື່ອງຫຼິ້ນ ຫຼື ເງິນ.
- ໃຊ້ເວລາຢູ່ກັບເດັກຕາມລຳພັງ.
- ຢາກພາລູກຂອງທ່ານອອກໄປນອກບ້ານ, ໄປທ່ຽວຫຼິ້ນ ແລະ ໄປພັກຜ່ອນ.

ຖ້າເດັກບອກທ່ານວ່າເຂົາຖືກລ່ວງລະເມີດ, ຈົ່ງເຮັດໃຫ້ເຂົາໝັ້ນໃຈວ່າທ່ານກຳລັງຮັບຟັງເຂົາ ແລະ ເຊື່ອໃນສິ່ງທີ່ເຂົາບອກ.

ຂ້ອຍສາມາດຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອ ໄດ້ຢູ່ໃສ?

ທ່ານຕ້ອງການຂໍ້ມູນເພີ່ມຕື່ມບໍ? ຫຼື ວ່າ ທ່ານຮູ້ສະຖານະການໃດທີ່ໄດ້ກອດຈະສ່ຽງຕໍ່ການ
ລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ເຄີຍຖືກລ່ວງລະເມີດ ບໍ່?

ໂທຫາສາຍດ່ວນປົກປ້ອງເດັກແຫ່ງຊາດ

.....

ຕິດຕໍ່ຫາອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ

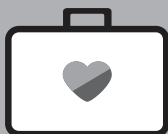
.....

ຕິດຕໍ່ຫາອົງການປົກປ້ອງເດັກທີ່ມີຊື່ສຽງ

.....

w: childsafetourism.org ແລະ wvi.org/asiapacific/childsafetourism
f: [facebook.com/ChildSafeTourism](https://www.facebook.com/ChildSafeTourism) t: twitter.com/childsafetravel

ການທ່ອງທ່ຽວທີ່ປອດໄພສໍາລັບເດັກ
ຕໍ່ຕ້ານການລ່ວງລະເມີດ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ແບບທົດສອບກ່ອນຝຶກອົບຮົມ

ແນະນຳ ໃຫ້ດຳເນີນການທົດສອບກ່ອນການຝຶກອົບຮົມ ແບບປາກເປົ່າ. ຍັງສາມາດດຳເນີນ ບົດທົດສອບດ້ວຍວິທີການຂຽນຊຶ່ງ ໃນກໍລະນີນີ້ແມ່ນຕ້ອງ ສຳເນົາບົດສອບຖາມນີ້ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແຕ່ລະຄົນ ແລ້ວແຈກຢາຍໃນຕອນເລີ່ມຕົ້ນຂອງພາກສົນທະນາ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ຕອນເລີ່ມຕົ້ນຂອງ ການຮຽນ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນເກັບຄືນເອກະສານທີ່ຕອບແລ້ວ ແລະ ເກັບໄວ້ເພື່ອວິເຄາະ (ໂດຍນຳໃຊ້ຮູບແບບໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6) ຫຼັງຈາກການສົນທະນາ.

ກະລຸນາອ່ານແຕ່ລະຄຳຖາມ ແລ້ວເລືອກເອົາຄຳຕອບ.		ແມ່ນ	ບໍ່ແມ່ນ	ບໍ່ຮູ້
1.	ທ່ານເຂົ້າໃຈບໍ່ວ່າການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຫຍັງ?			
2.	ມີການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ເກີດຂຶ້ນໃນຊຸມຊົນ ຂອງເຈົ້າບໍ່? (ເມືອງ, ແຂວງ, ປະເທດ.....)			
3.	ມີພຽງແຕ່ເດັກຍິງເທົ່ານັ້ນທີ່ສູງງ່າຍຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດ ທາງເພດ?			
4.	ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກມັກ ເກີດຂຶ້ນທັນທີ ໂດຍຄົນແປກໜ້າທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກບໍ່?			
5.	ເດັກຮູ້ສຶກລຳບາກໃຈທີ່ຈະບອກຜູ້ໃຫຍ່ກ່ຽວກັບການ ລ່ວງລະເມີດບໍ່?			
6.	ທ່ານຮູ້ສັນຍານເຕືອນທີ່ບົ່ງບອກວ່າເດັກອາດມີຄວາມສູງງ່າຍ ການຖືກລ່ວງລະເມີດບໍ່?			
7.	ທ່ານຮູ້ບໍ່ວ່າຄວນເຮັດແນວໃດ ໃນນາມທີ່ທ່ານເປັນພໍ່ແມ່/ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການ ລ່ວງລະເມີດທາງເພດ?			
8.	ທ່ານຮູ້ບໍ່ວ່າຈະຕິດຕໍ່ກັບໃຜ ຖ້າທ່ານສົງໄສວ່າ ເດັກຖືກ ລ່ວງລະເມີດ?			

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ແບບທົດສອບຫຼັງຝຶກອົບຮົມ

ແນະນຳ ໃຫ້ດຳເນີນການທົດສອບພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ ແບບປາກເປົ່າ. ຍັງສາມາດດຳເນີນບົດທົດສອບດ້ວຍວິທີການຂຽນຊຶ່ງ ໃນກໍລະນີນີ້ແມ່ນຕ້ອງ ສຳເນົາບົດສອບຖາມນີ້ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ແລ້ວແຈກຢາຍໃນຕອນທ້າຍຂອງພາກສົນທະນາ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ຕອນສຸດທ້າຍຂອງການຮຽນ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນເກັບຄືນເອກະສານທີ່ຕອບແລ້ວ ແລະ ເກັບໄວ້ເພື່ອວິເຄາະ (ໂດຍນຳໃຊ້ຮູບແບບໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6) ຫຼັງຈາກການສົນທະນາ.

ກະລຸນາອ່ານແຕ່ລະຄຳຖາມ ແລ້ວເລືອກເອົາຄຳຕອບ.		ແມ່ນ	ບໍ່ແມ່ນ	ບໍ່ຮູ້
1.	ທ່ານເຂົ້າໃຈບໍ່ວ່າການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຫຍັງ?			
2.	ມີການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ເກີດຂຶ້ນໃນຊຸມຊົນຂອງເຈົ້າບໍ່? (ເມືອງ, ແຂວງ, ປະເທດ.....)			
3.	ມີພຽງແຕ່ເດັກຍິງເທົ່ານັ້ນທີ່ສ່ຽງຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ?			
4.	ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກມັກເກີດຂຶ້ນທັນທີ ໂດຍຄົນແປກໜ້າທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກບໍ່?			
5.	ເດັກຮູ້ສຶກລຳບາກໃຈທີ່ຈະບອກຜູ້ໃຫຍ່ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດບໍ່?			
6.	ທ່ານຮູ້ສັນຍານເຕືອນທີ່ບົ່ງບອກວ່າເດັກອາດມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດບໍ່?			
7.	ທ່ານຮູ້ບໍ່ວ່າຄວນເຮັດແນວໃດ ໃນນາມທີ່ທ່ານເປັນພໍ່ແມ່/ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ?			
8.	ທ່ານຮູ້ບໍ່ວ່າຈະຕິດຕໍ່ກັບໃຜ ຖ້າທ່ານສົງໄສວ່າ ເດັກຖືກລ່ວງລະເມີດ?			

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5: ບັດຕອບຄໍາຖາມ ແບບທົດສອບ ກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ

ບັດເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນສາມາດນຳໃຊ້ ເພື່ອດຳເນີນການທົດສອບກ່ອນ
ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ ໃນລັກສະນະຕອບໂຕ້ຕອບກັນໄດ້.
ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນຄວນໄດ້ຮັບບັດດັ່ງກ່າວ ທີ່ມີ ('ໝາຍຂີດເອົາ'
ອັນໜຶ່ງ, 'ໝາຍໂຄ້ວ' ອັນໜຶ່ງ ແລະ 'ໝາຍຖາມ' ອັນໜຶ່ງ).
ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສາມາດຖາມຄໍາຖາມຢູ່ໃນ ເອກະສານ
ຊ້ອນທ້າຍ 3 ແລະ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດສະແດງ ຄໍາຕອບຂອງ
ພວກເຂົາໂດຍການນຳໃຊ້ບັດ (ແມ່ນ, ບໍ່ແມ່ນ, ຫຼື ບໍ່ຮູ້). ຈຳນວນ
ແລະ ປະເພດຂອງຄໍາຕອບ ແມ່ນຄວນບັນທຶກໄວ້ ໃນແບບຟອມທີ່
ກຳນົດໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6: ແບບຟອມການວິເຄາະ ແບບທົດສອບ ກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ

ບົດທົດສອບກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ ແມ່ນສາມາດດຳເນີນໃນຮູບແບບຂຽນເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ແບບປາກເປົ່າ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດນຳໃຊ້ ແບບຟອມນີ້ ເພື່ອບັນທຶກຄຳຕອບປາກເປົ່າ ຫຼື ສາມາດນຳໃຊ້ພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອຮວບຮວມ ແລະ ວິເຄາະ ຄຳຕອບທີ່ຂຽນເປັນລາຍລັກອັກສອນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນກໍ່ສາມາດລວມບົດສະຫຼຸບເຂົ້າໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 8: ແບບຟອມລາຍງານພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ

		ຈົ່ງໃສ່ຈຳນວນຜູ້ຕອບແຕ່ລະຂໍ້ ຂ້າງລຸ່ມນີ້					
		ແບບທົດສອບ ກ່ອນຝຶກອົບຮົມ			ແບບທົດສອບ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ		
		✓	X	?	✓	X	?
1.	ທ່ານເຂົ້າໃຈວ່າການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ແມ່ນຫຍັງ?						
2.	ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກເກີດຂຶ້ນຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງທ່ານບໍ່? (ເມືອງ, ແຂວງ, ປະເທດ.....)						
3.	ມີພຽງແຕ່ເດັກຍິງເທົ່ານັ້ນທີ່ສ່ຽງຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ?						
4.	ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກມັກເກີດຂຶ້ນທັນທີ ໂດຍຄົນແປກໜ້າທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກບໍ່?						
5.	ເດັກຮູ້ສຶກລຳບາກໃຈທີ່ຈະບອກຜູ້ໃຫຍ່ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດບໍ່?						
6.	ທ່ານຮູ້ສັນຍານເຕືອນທີ່ບົ່ງບອກວ່າເດັກອາດມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດບໍ່?						
7.	ທ່ານຮູ້ບໍ່ວ່າຄວນເຮັດແນວໃດ ໃນນາມທີ່ທ່ານເປັນພໍ່ແມ່/ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ?						
8.	ທ່ານຮູ້ບໍ່ວ່າຈະຕິດຕໍ່ກັບໃຜ ຖ້າທ່ານສົງໄສວ່າເດັກຖືກລ່ວງລະເມີດ?						

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7: ແບບຟອມ ຄວາມເຫັນຂອງຂ້ອຍ

ກະກຽມສຳເນົາແບບຟອມນີ້ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ. ຄວນແຈກຢາຍສຳເນົາດັ່ງກ່າວໃຫ້ກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຕອນສະຫລຸບການຝຶກອົບຮົມ. ອີກທາງເລືອກໜຶ່ງແມ່ນຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໂດຍ ຖາມຄຳຖາມງ່າຍໆ ເຊັ່ນ: ພາກໃດແມ່ນພາກທີ່ມີປະໂຫຍດຫລາຍທີ່ສຸດຂອງການຝຶກອົບຮົມນີ້? ພວກຂ້າພະເຈົ້າຄວນເຮັດສິ່ງໃດແດ່ເພື່ອປັບປຸງການຝຶກອົບຮົມນີ້? ກະລຸນາຂຽນບອກວຽກງານສິ່ງໜຶ່ງທີ່ທ່ານຈະເຮັດແຕກຕ່າງກວ່າເກົ່າອັນເນື່ອງມາຈາກການຝຶກອົບຮົມນີ້? ວິທີການເຮັດແບບປາກເປົ້ານີ້ ແມ່ນແນະນຳຢາກໃຫ້ເຮັດ.

ຄວາມເຫັນຂອງຂ້ອຍ

ພວກຂ້າພະເຈົ້າເຫັນຄຸນຄ່າຂອງຄຳຄິດເຫັນຂອງທ່ານ! ກະລຸນາສະແດງຄຳເຫັນຂອງທ່ານຢ່າງສັດຊື່ເພື່ອຊ່ວຍຂ້າພະເຈົ້າປັບປຸງວຽກງານປົກປ້ອງເດັກ.

1. ທ່ານເຮັດວຽກໃນຂະແໜງການໃດ?

- ☐ ລັດຖະບານ
 ☐ ທຸລະກິດ
 ☐ ຊຸມຊົນ
 ☐ ອື່ນໆ, ກະລຸນາອະທິບາຍ:

2. ເພດຂອງທ່ານແມ່ນຫຍັງ?

- ☐ ເພດຍິງ
 ☐ ເພດຊາຍ
 ☐ ອື່ນໆ

3. ກະລຸນາຈັດອັນດັບດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກອະທິບາຍແຈ້ງ
ແລະ ບົດຮຽນກໍເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕິດຕາມໄດ້ງ່າຍ

- ☐ ເຫັນດີ
 ☐ ທຳມະດາ
 ☐ ບໍ່ເຫັນດີ

ເອກະສານຝຶກອົບຮົມເປັນປະໂຫຍດ.

- ☐ ເຫັນດີ
 ☐ ທຳມະດາ
 ☐ ບໍ່ເຫັນດີ

ການສົນທະນາໄດ້ຍົກລະດັບຄວາມເຂົ້າໃຈ
ຂອງຂ້ອຍກ່ຽວກັບບັນຫານີ້

- ☐ ເຫັນດີ
 ☐ ທຳມະດາ
 ☐ ບໍ່ເຫັນດີ

ການສົນທະນາໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຂ້ອຍ ມີສ່ວນຮ່ວມ
ຫຼາຍຂຶ້ນ ໃນການປົກປ້ອງເດັກນ້ອຍ

- ☐ ເຫັນດີ
 ☐ ທຳມະດາ
 ☐ ບໍ່ເຫັນດີ

4. ພາກສ່ວນໃດຂອງເວທີສົນທະນາ ຈະເປັນປະໂຫຍດຫຼາຍທີ່ສຸດ ສຳລັບວຽກງານ/ຊີວິດປະຈຳວັນຂອງທ່ານ?

.....

.....

.....

.....

.....

5. ພວກເຮົາຄວນເຮັດແນວໃດເພື່ອປັບປຸງເວທີການສົນທະນານີ້?

.....

.....

.....

.....

.....

6. ກະລຸນາຂຽນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ທ່ານຈະເຮັດແຕກຕ່າງຈາກເມື່ອກ່ອນ ພາຍຫຼັງທີ່ທ່ານໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ແລະ ແຫຼ່ງຂ່າວຕ່າງໆ ຈາກ ເວທີການສົນທະນານີ້.

.....

.....

.....

.....

.....

7. ຄຳຄິດເຫັນອື່ນໆ?

.....

.....

.....

.....

.....

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 8: ແບບຟອມລາຍງານພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ

ຄວນນຳໃຊ້ແບບຟອມນີ້ ເພື່ອຮວບຮວມ ເຄື່ອງມືການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນແບບກະທັດຫັນ ທີ່ຖືກນຳໃຊ້ໃນໄລຍະ ເວທີການສົນທະນາ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນ ປະກອບແບບຟອມໃຫ້ ສົມບູນ ແລະ ແລກປ່ຽນກັບ ຜູ້ບໍລິຫານ/ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເປັນການຕິດຕາມຜົນຂອງ ການຮຽນຮູ້ ແລະ ນຳໄປປັບປຸງກິດຈະກຳໃນອານາຄົດ.

1. ແບບທົດສອບ ກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ

ລວມບົດສະຫຼຸບຂອງ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6: ແບບຟອມວິເຄາະ ບົດທົດສອບກ່ອນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຫຼັງຝຶກອົບຮົມ.

2. ຄວາມເຫັນຂອງຂ້ອຍ

ສັງລວມ ແບບຟອມ 'ຄວາມເຫັນຂອງຂ້ອຍ' ທີ່ໄດ້ຮັບ ເພື່ອຕື່ມໃສ່ຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້.

1. ການຈັດແບ່ງຕາມຂະແໜງການ ແລະ ເພດ

ຂະແໜງການ	ຈຳນວນລວມທັງໝົດ	ລວມທັງໝົດ - ເພດຍິງ	ລວມທັງໝົດ - ເພດຊາຍ	ລວມທັງໝົດ - ອື່ນໆ
ລັດຖະບານ				
ທຸລະກິດ				
ຊຸມຊົນ				
ອື່ນໆ				

2. ການຈັດອັນດັບ

	ເຫັນດີ # ແລະ %		ທຳມະດາ # ແລະ %		ບໍ່ເຫັນດີ # ແລະ %	
ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກອະທິບາຍແຈ້ງ ແລະ ບົດຮຽນກໍເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕິດຕາມໄດ້ງ່າຍ						
ເອກະສານຝຶກອົບຮົມເປັນປະໂຫຍດ.						
ການສົນທະນາໄດ້ຍົກລະດັບຄວາມເຂົ້າໃຈ ຂອງຂ້ອຍກ່ຽວກັບບັນຫານີ້						
ການສົນທະນາໄດ້ຊຸກຍູ້ໃຫ້ຂ້ອຍ ມີສ່ວນຮ່ວມ ຫຼາຍຂຶ້ນ ໃນການປຶກສ້ອງເດັກນ້ອຍ						

3. ເລືອກຂຽນ ຄຳຕອບຕ່າງໆ ຕໍ່ຄຳຖາມ “ພາກສ່ວນໃດຂອງເວທີສົນທະນາ ຈະເປັນປະໂຫຍດຫຼາຍທີ່ສຸດ ສຳລັບວຽກງານ/ຊີວິດປະຈຳວັນຂອງທ່ານ?”

.....

.....

.....

.....

.....

4. ເລືອກຂຽນ ຄຳຕອບຕ່າງໆ ຕໍ່ຄຳຖາມ “ພວກເຮົາຄວນເຮັດແນວໃດເພື່ອປັບປຸງເວທີການສົນທະນານີ້?”

.....

.....

.....

.....

.....

5. ເລືອກຂຽນ ຄຳຕອບຕ່າງໆ ຕໍ່ຄຳຖາມ “ກະລຸນາຂຽນສິ່ງໜຶ່ງທີ່ທ່ານຈະເຮັດແຕກຕ່າງຈາກເມື່ອກ່ອນ ພາຍຫຼັງທີ່ທ່ານໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນ ແລະ ແຫຼ່ງຂ່າວຕ່າງໆຈາກ ເວທີການສົນທະນານີ້”

.....

.....

.....

.....

.....

6. ຄຳຄິດເຫັນອື່ນໆ

.....

.....

.....

.....

.....

3. ຂໍ້ສັງເກດຂອງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ການສັງເກດຂອງຄູ່ຝຶກແມ່ນເປັນພາກສ່ວນທີ່ສຳຄັນ ຂອງການປະເມີນ ແລະ ການປັບປຸງກິດຈະກຳຕ່າງໆ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ຄວນສັງເກດວ່າ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຕອບຄຳຖາມແນວໃດ; ພວກເຂົາມີສ່ວນຮ່ວມແນວໃດ ຢູ່ໃນກິດຈະກຳທີ່ເຮັດເປັນກຸ່ມ; ພວກເຂົາມີຄວາມສົນໃຈ ຫຼື ບໍ່; ພວກເຂົາຖາມຄຳຖາມທີ່ຊວນຄິດ ຫຼື ບໍ່. ອັນນີ້ເປັນວິທີອັນໜຶ່ງ ໃນການວັດແທກ ປະຕິກິລິຍາຕອບໂຕ້, ການຮຽນຮູ້ ແລະ ການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.

1. ກະລຸນາອະທິບາຍກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກທົ່ວໄປຂອງທ່ານຕໍ່ການຝຶກອົບຮົມ.

.....

.....

.....

.....

.....

2. ກະລຸນາອະທິບາຍບອກປະເດັນຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຕ່າງໆ ທີ່ທ່ານໄດ້ພົບພໍ້.

.....

.....

.....

.....

.....

3. ໄດ້ມີການຍົກບັນຫາສຳຄັນກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກຂຶ້ນ ຫລື ບໍ່?

.....

.....

.....

.....

.....

4. ຈົ່ງໃຫ້ຄຳເຫັນກ່ຽວກັບລະດັບຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງນັກສຳມະນາກອນ.

.....

.....

.....

.....

.....

5. ທ່ານຖອດຖອນໄດ້ບົດຮຽນຫຍັງແດ່ສຳລັບການຝຶກອົບຮົມໃນຕໍ່ໜ້າ?

.....

.....

.....

.....

.....

6. ການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ເອກະສານການຝຶກອົບຮົມຄວນຖືກປັບປຸງຄືແນວໃດ?

.....

.....

.....

.....

.....

7. ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຝຶກອົບຮົມຕື່ມອີກບໍ່? ສຳລັບໃຜ? ຍ້ອນຫຍັງ?

.....

.....

.....

.....

.....

ບັນທຶກ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ບັນທຶກ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ໂຄງການເດັກແມ່ນໂຄງການລິເລີ່ມຂອງ ລັດຖະບານອິສຕຣາລີ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ໃນການທ່ອງທ່ຽວຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ (2011-2014). ອົງການສຸພະນິມິດ ໄດ້ພັດທະນາ ປຶ້ມຄູ່ມືສຳລັບເວທີສົນທະນານີ້ເພື່ອ ໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ. ເອກະສານການສຶກສາອື່ນໆທີ່ພັດທະນາມາເພື່ອ ໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ ລວມມີ:

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ:
ເຄື່ອງມືຂອງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສຳລັບໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ການປ້ອງກັນເດັກຂອງພວກເຮົາໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ:
ປຶ້ມຄູ່ມືຂອງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສຳລັບເວທີການສົນທະນາກັບ ຜູ້ຕາງໜ້າຊຸມຊົນ

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດໃນການທ່ອງທ່ຽວ:
ປຶ້ມຄູ່ມືຂອງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສຳລັບການຝຶກອົບຮົມຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ

ຍັງມີປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບພາສາອັງກິດ, ຂະແມ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຂອງແຕ່ລະປະເທດ

ເດັກທີ່ເຮັດວຽກ ແລະ ອາໄສຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມຂອງການທ່ອງທ່ຽວ ແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງສະເພາະ ຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດ ທາງຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະ ທາງເພດ. ມັນເປັນສິ່ງສໍາຄັນ ທີ່ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນພື້ນຖານທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ທັນການ ກ່ຽວກັບ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າສາມາດປົກປ້ອງລູກຈາກໄພອັນຕະລາຍຕ່າງໆ.

ປຶ້ມຄູ່ມືທີ່ມີຊື່ວ່າ ການປ້ອງກັນເດັກຂອງພວກເຮົາໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ: ປຶ້ມຄູ່ມືສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການດໍາເນີນ ເວທີສົນທະນາ ກັບພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ, ຊຶ່ງ ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາທີ່ປະຕິບັດງ່າຍ ແລະ ເຄື່ອງມືສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການດໍາເນີນ ເວທີສົນທະນາກັບ ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ. ປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ໄດ້ອອກແບບເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະ ໃນການຮັກສາໃຫ້ເດັກປອດໄພຈາກການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດໃນຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາ. ປຶ້ມນີ້ ຈະມີທຸກຢ່າງທີ່ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງການ ເພື່ອດໍາເນີນການຮຽນການສອນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ, ທັງຮູບແບບທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ, ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ ອຸປະກອນ ທີ່ມີຢ່າງຈໍາກັດ ຫຼື ທັນສະໄໝ.

ຍັງມີປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບພາສາອັງກິດ, ຂະແມ, ໄທ ແລະ ຫຼວດນາມ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຂອງແຕ່ລະປະເທດ.

Child Safe Tourism

Take action against abuse

ໂຄງການເດັກແມ່ນແຜນງານລິເລີ່ມຂອງ ລັດຖະບານອົສຕຣາລີ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໃນການທ່ອງທ່ຽວຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫຼວດນາມ (2011-2014). ໂຄງການເດັກ ເປັນການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ ອົງການສຸພະນິມິດ ແລະ ຫ້ອງການ ສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອຕ້ານຢາເສບຕິດ ແລະ ອາຊະຍາກຳ. ແຜນງານດັ່ງກ່າວຍຶດຖື ວິທີການຄູ່ ແບບປົກປ້ອງ ແລະ ປ້ອງກັນຄວບຄູ່ກັນໄປ.

